

AAA_3713#01#Y16#01EDUMAN testinin sualları

Fənn : 3713 Ticarət müəssisəsinin iqtisadiyyatı və təşkili+

1 "Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı və təşkili" kursunun predmeti nədir?

- təkrar istehsal prosesindən ibarətdir
- mal tədavülünü həyata keçirməkdən
- alıcı-satıcı arasındakı münasibətləri öyrənmək
- tədavül sferasında iqtisadi münasibətlərin və onların inkişaf qanunauyğunluqlarını öyrənmək
- mal satışına təsir edən amillərdən

2 "Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı və təşkili" kursunun öyrənilməsinin metodoloji əsası nədir?

- iqtisadi idarəetmə metodlarıdır
- bazar iqtisadiyyatı nəzəriyyəsidir
- marksist nəzəriyyəsidir
- dialektik metod və iqtisadi nəzəriyyədir
- azad bazar nəzəriyyəsidir

3 "Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı və təşkili" kursunun öyrənilməsi metodunun ümumi cəhəti nədir?

- tədavül dairəsinə olan münasibətlərdir
- istehsala qarşı münasibətlər sistemidir
- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- dialektik müddəaların əsas götürülməsidir
- qarşılıqlı əlaqələr məcmuudur

4 Ticarət iqtisadiyyatının öyrənilməsinin xüsusi metodları hansılardır?

- təşkilati metod
- iqtisadi münasibətlərin məcmuu
- hadisələrin baş vermə səbəblərini öyrənmək
- ticarətdə baş verən kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliklərinin öyrənilməsi
- iqtisadi metod

5 Ticarət fəaliyyətinin əsas vəzifəsi nədir?

- əmtəəni pula, pulu əmtəəyə çevirmək
- daha çox mənfəət əldə etmək
- daha çox mal satmaq
- alıcı ehtiyaclarını öyrənmək
- daha çox alıcı razılığı əldə etmək

6 Ticarətin predmeti nədir?

- satıcı
- xidmət
- qiymət
- mal
- alıcı

7 Təyinatına görə mallar necə təsnifləşdirilir

- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları
- standart və nadir mallar
- şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar

8 Azad bazar nədir?

- azad bazarlarda tələb və təklif xarakterinə və səviyyəsinə görə tarazlaşdırılır
- azad bazarlarda kontragentlər heç bir hüquqi statusa malik olmurlar
- azad bazarlarda kontragentlər müxtəlif mallar üzrə müxtəlif xüsusi çəkiyə malik olurlar
- azad bazarda tərəf-müqabillər arasında ticarət sazişləri bağlanarkən məhdudiyətlər olmur
- azad bazarlarda tərəf-müqabillərdən biri ticarət sazişləri bağlanarkən daha sərbəst olur

9 Bazar mexanizminin ünsürləri hansılardır

- mal təklifi və pul mübadiləsi
- bütün ticarət fəaliyyəti prosesləri
- malların mali mübadiləsi
- tələb, təklif və qiymət
- tələb və tədiyyə qabiliyyətli tələbin qarşılıqlı əlaqəsi

10 Ticarət nədir?

- alıcı-satıcı münasibətləridir
- istehlakçılara xidmət edən bir sahədir
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmuudur
- pullu mübadilənin inkişaf etmiş ən yüksək formasıdır
- sosial-iqtisadi münasibətlərdir

11 Mübadilə nə zaman meydana gəlmişdir?

- XV əsrdə
- kapitalizm dövründə
- ibtidai icma dövründə
- insan cəmiyyətinin ilk pillələrində
- XVI əsrdə

12 Ticarətin mahiyyətini izah et

- mal alışı prosesidir
- alqı-satqı aktlarının məcmuudur
- malların alınması və satılması prosesinin məcmuudur
- hər cür əmək məhsullarının və ticarət xidmətlərinin pullu mübadiləsinin inkişaf etmiş formasıdır
- mal satışı prosesidir

13 Ticarətə hansı mövqedən baxılır

- pullu mal mübadiləsi forması və iqtisadiyyatın bir sahəsi kimi
- təkrar istehsalın bir fazası kimi
- fiziki şəxslərin özləri arasındakı münasibətlər sistemi kimi
- hüquqi və fiziki şəxslər arasında fəaliyyət sahəsi kimi
- alqı-satqı aktlarının məcmuu kimi

14 Ticarətin neçə funksiyası vardır?

- 6.0
 4.0
 3.0
 2.0
 5.0

15 Ticarətin funksiyaları hansılardır

- alıcıların tələbini öyrənmək və ödəmək
 mal satmaq və pullu xidmətlər göstərmək
 malların satılması və satın alınması
 dəyərlərin formasının dəyişilməsi, malların son istehlakçılara çatdırılması
 daxili və xarici mal göndərənlər arasında əlaqə saxlamaq

16 Dəyərin formasının dəyişilməsi nə cür xarakter daşıyır?

- məhsuldar
 üzvü
 ikili
 qeyri-məhsuldar
 qarşılıqlı

17 Dəyərlərin formasının dəyişilməsinə hansı əməliyyatlar daxildir

- malların istehlakçılara çatdırılması
 malların satışa hazırlanması
 malın saxlanması
 malın alqı-satqısı, bank əməliyyatları, uçotun aparılması
 malın yenidən emalı

18 Malların satılma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyasına hansı əməliyyatlar daxildir

- malların saxlanması, daşınması, satışı
 tələbin öyrənilməsi, satışı, istehlakçıların seçilməsi
 malların yüklənməsi, satışı, pullu xidmətlərin göstərilməsi və yenidən işlənilməsi
 malların yüklənməsi, daşınması, saxlanması, yenidən işlənilməsi, qablaşdırılması
 tələbin növləri, çeşid quruluşu, qiyməti, alıcıların seçilməsi

19 Bazara anlayış verin.

- bazar alqı-satqı prosesində adamlar arasında iqtisadi əlaqələr formasıdır
 bazar istehsal olunan nemətlərin sərbəst ekvivalent mübadiləsidir
 bazar mübadilə dairəsində daim təkrarlanan alqı-satqı aktlarının məcmuudur
 bazar məhsul istehsalçıları ilə istehlakçılar arasında iqtisadi münasibətləri xarakterizə edir
 bazar mübadilə kateqoriyasıdır

20 Bazarın meydana gəlməsi nə ilə əlaqədardır

- iri təsərrüfat quruculuğunun meydana gəlməsi ilə əlaqədardır
 quldarlıq cəmiyyətinin meydana gəlməsi ilə
 ibtidai icma quruluşunun dağılması ilə
 iri ictimai əmək bölgüsünün və əmtə təsərrüfatının meydana gəlməsi ilə
 pulun meydana gəlməsi

21 Inhisar nədir?

- əmtələrin istehsalı və satışının sərbəstliyi
- sərbəst rəqabət, azad ticarət
- azad ticarətə yol verilməsi
- istehsal və kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi
- kapitalın sərbəst hərəkəti və istifadəsi

22 Kənd təsərrüfatı məhsulları hansı bazarlarda realizə edilir?

- topdansatış və pərakəndəsətış bazarlarında
- əmtələr və xidmətlər bazarında
- açıq və örtülü bazarda
- mütəşəkkil və qeyri-mütəşəkkil bazarda
- inkişaf etmiş və ya formalaşan bazarda

23 Fermer-kəndli bazarı hansı bazardır ?

- qapalı
- azad
- mütəşəkkil
- qeyri-mütəşəkkil
- örtülü

24 Fermer-kəndli ticarəti neçə növ bazarı əhatə edir?

- 3.0
- 4.0
- 1.0
- 2.0
- 5.0

25 Malların sahəvi mənsubiyyətinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- ayrı-ayrı regionların bazarı
- alıcı bazarı, satıcı bazarı
- milli bazar, inkişaf etmiş ölkələrin bazarı
- neft bazarı, maşın bazarı, mal-qara bazarı, ət bazarı
- beynəlxalq bazar, xarici ölkələrin bazarı

26 Bazarın quruluşu necədir?

- qarışıqdır
- sadədir
- örtülüdür
- açıqdır
- mürəkkəbdir

27 Fermer-kəndli ticarəti hansı bazarları əhatə edir?

- fermerlər arasındakı alqı-satqı əməliyyatlarını
- kəndlərarası bazarı
- kənd və şəhər bazarlarını
- kənddaxili və kənddən kənar bazar
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları bazarını

28 Kənddaxili fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır

- şəhər, rayon və kəndlərarası mal satışı
- topdan və pərakəndəsatış ticarəti
- dövlət ticarəti, kooperativ ticarəti
- fermerlərarası, fermerlərlə kəndlilər arası, kəndlilər arası ticarət
- ölkə daxili və ölkədən kənar mal satışı

29 Kənddən kənar fermer-kəndli ticarətinin hansı növləri vardır?

- kənddən kənar digər istehsalçılara mal satışı
- fermer-kəndli ticarəti, kənd təsərrüfatı məhsullarının komissiyon ticarəti
- xarici ölkələrin mal satışı
- şəhərdən kənara mal satışı
- kənddən kənar digər istehlakçılara mal satışı

30 Ticarətin iqtisadi-sosial mahiyyətini ilk dəfə kim şərh etmişdir?

- D.Rikardo
- I.Sey
- S.Şumpeter
- R.Kantilyon
- D.Mill

31 istehsal olunma üsuluna görə mallar necə təsnifləşdirilir

- şəxsi istehlak və istehsal təyinatlı mallar
- istehsal təyinatlı mallar, standart mallar
- şəxsi istehlak malları, passiv tələbat malları
- standart mallar və nadir mallar
- şəxsi istehlak malları, gündəlik tələbat malları

32 Bazarın obyektiv zəruriliyini şərtləndirən amillərə daxildir

- istehsalın çeşid quruluşu
- əmtəə istehsalının həcmi
- cəmiyyətin inkişafı
- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyi
- pullu mal mübadiləsi

33 Bazarın mövcud olmasını şərtləndirən amillər hansılardır

- resursların mövcudluğu
- məhsul istehsalının həcmi və quruluşu
- alıcı və satıcıların mövcud olması
- ictimai əmək bölgüsü, xüsusi mülkiyyətin mövcud olması, ixtisaslaşma
- müəssisələr və onların bölmələri

34 Bazarın quruluşunun tipləri hansılardır

- əmək, torpaq, kapital, qiymət
- alıcı, satıcı, malgöndərənlər
- mal, pul, xidmətlər
- təkmil rəqabət, inhisar rəqabəti, oliqopoliya, xalis inhisar
- işçi qüvvəsi, kapital, əmək

35 Bazar iqtisadiyyatının subyektlərini göstər

- mallar, işçi qüvvəsi, kapital və s.
- satıcılar, dövlət, kənd təsərrüfatı müəssisələri
- alıcılar, ev təsərrüfatı, savıcılar
- ev təsərrüfatları, müəssisələr, banklar, dövlət
- firmalar, alıcılar, satıcılar və banklar

36 Ticarətin infrastrukturuna daxil deyildir

- nəqliyyat və banklar
- ticarət və kütləvi iaşə müəssisələri
- anbarlar, soyuducular
- mal, pul və xidmətlər
- topdansatış müəssisələri

37 Ticarət vasitəsilə dəyərlərin forması necə dəyişir

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti artır
- istehlakçıların axını artır
- məhsulun təkrar istehsal prosesi sürətlənir
- ictimai zəruri məsrəflər ödənilir, izafi dəyər əmələ gəlir
- pulun hərəkəti sürətlənir

38 Malların satılma yerlərindən istehlakçılara çatdırılması funksiyası necə həyata keçirilir?

- malların satışa hazırlanması, uqotun aparılması həyata keçirilir
- malların satılma yerlərində istehlakçılara mal satışı və alıcı tələbinin öyrənilməsi prosesləri həyata keçirilir
- istehsal vasitələri və istehlak şeylərinin satışı həyata keçirilir bank əməliyyatları, uqotun aparılması prosesi baş verir
- malın dəyəri ilə birlikdə istehlak dəyəri də realizə edilir, mülkiyyətçilik forması dəyişilir, malların ekvivalent dəyərində uyğun bölgüsü baş verir
- malların satışı və pullu xidmətlər göstərilir

39 Satıcı və alıcının qarşılıqlı münasibətlərinin xarakterinə görə bazarlar necə cür olur?

- satıcı bazarı, alıcı bazarı, inhisarçı bazar, tənzimlənən bazar, tənzimlənməyən bazar
- azad bazar, örtülü bazar, tənzimlənmiş bazar, tənzimlənməmiş bazar
- tələb bazarı, təklif bazarı, qapanmış bazar, açıq bazar
- inhisarçı bazarı, tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar
- tələb bazarı, təklif bazarı, örtülü bazar, tənzimlənən bazar, tənzimlənməyən bazar

40 Müasir ticarətin predmeti nədir?

- xidmət sferasında tarazlığın qorunmasıdır
- alıcı və satıcılarla münasibət
- əmək məhsullarının bir hissəsi olan şəxsi istehlak əşyaları
- bütün əmək məhsullarının alqı-satqısı
- alıcıların hüquqlarının qorunması

41 Məcmu daxili məhsul nədir?

- milli gəlirin bir hissəsidir
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə göndərilməsi zamanı yaranan məsrəflərin məcmuudur
- il ərzində ticarət və kütləvi iaşə müəssisələri tərəfindən satılan malların məcmuudur
- il ərzində istehsal olunan son hazır məhsulun və xidmətlərin məcmuudur

- ölkə daxilində əmtəə tədvülünün xarakterizə edən əsas göstəricidir

42 Pul tədavülü nədir?

- təkrar istehsal prosesində əmtəə tədavülünün fasiləsizliyi
 nağd pul tədavülü
 məmləkətdaxili şəxsi istehlak şeyləri tədavülü
 ödəniş və tədiyyə vasitəsi olan pulların tədavül sferasında fasiləsiz hərəkəti
 tədavül sferasında milli gəlirin bölüşdürülməsi

43 İstehsal hansı təsərrüfat dairəsini əhatə edir?

- ticarət-istehsal-bölgü
 mübadilə –bölgü-ticarət
 istehsal-mübadilə prosesi-ticarət
 ticarət-istehsal prosesi-ticarət
 istehsal prosesi-mübadilə-istehlakçı

44 Bazar iqtisadiyyatı ölkələrində pərakəndə ticarət hansı formada fəaliyyət göstərir

- birgə müəssisələr
 ticarət təşkilatları
 ticarət birlikləri
 fərdi mülkiyyətçi
 ticarət firmaları

45 Əhali tələbinin öyrənilməsi, malverənlərdən malların alınması, onların qəbulu, saxlanması, ticarət şəbəkəsinin təchiz edilməsi və hesablaşma –maliyyə əməliyyatları ticarət müəssisəsinin hansı funksiyasına daxildir

- malların son istehlakçıya çatdırılması
 idarəetmə-planlaşdırma
 təsərrüfat xidməti
 ticarət-operativ
 dəyərlərin formasının dəyişilməsi

46 Əmək bölgüsü nədir?

- milli məhsuldar qüvvələrin mütəmadi artması əmək bölgüsüdür
 əmək fəaliyyətinin ixtisaslaşması və cəmiyyətdə məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsidir
 hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin kəmiyyətcə fərqliliyidir
 hər bir bəşər cəmiyyətinin inkişafı prosesində əmək prosesində əmək fəaliyyətinin keyfiyyətcə fərqliliyidir
 əmək bölgüsü həm istehsalın, həm də istehlakın ixtisaslaşmasıdır

47 Ticarət kompaniyasının inkişaf strategiyası hansı istiqamətlərdə həyata keçirilir?

- çoxlu mal ehtiyatı saxlamaq
 müxtəlif mallar tədarük etmək
 istehsalı inkişaf etdirmək
 bazara daxil olmaq, bazarı genişləndirmək,yeni ticarət formalarını inkişaf etdirmək və diverfikasya
 müxtəlif mallar daşımaq

48 Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən iqtisadi amilləri göstər

- kütləvi iaşə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
 bazarda rəqabət mühiti, müəssisələrdə düzgün idarəetmə

- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
- əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
- əhalinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti

49 Əmtəələrin təsnifatı aşağıdakı kimi fərqləndirilir

- istehlak təyinatına görə
- istifadə müddətinə görə
- təyinatına görə
- bütün cavablar doğrudur
- istehsal olunması üsuluna görə

50 Bazarda baş verən proseslərin ən sadə və ən mühümü hansılardır?

- fiziki və hüquqi şəxslərlə hesablaşmalar
- malların daşınması əməliyyatları
- xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar
- əmtəələrin alqı-satqı əməliyyatları
- əmtəələr və xidmətlər üzrə hesablaşmalar

51 Bazar mexanizmini hansı elementlər təşkil edir?

- gəlir, xərclər və mənfəət
- istehsalçılar, ətraf mühit, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- istehlakçılar qrupu
- tələb, təklif və qiymətin qarşılıqlı əlaqəsi
- mənfəət, əsas fondlar, kredit

52 Alqı-satqı obyektinə və onun əhatə etdiyi hüdudlara görə hansı bazarlar daxildir?

- istehsal vasitələri bazarı, istehlak malları bazarı
- neft bazarı, pambıq bazarı, ayaqqabı bazarı
- Azərbaycanın neft bazarı, Yaponiyanın məişət elektron texnikası bazarı və s.
- Çay bazarı, limon bazarı, meyvə-tərəvəz bazarı
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, sənaye malları bazarı və s.

53 Beynəlxalq mal mübadiləsi sferasına görə hansı bazarlar vardır?

- taxıl bazarı, pul bazarı, işçi qüvvəsi bazarı
- çay bazarı, taxıl bazarı, avtomobil bazarı və s.
- işçi qüvvəsi bazarı, qiymətli kağızlar bazarı
- dünya taxıl bazarı, dünya neft bazarı,
- milli bazar, xarici ölkə bazarı

54 Milli hüdudlarına görə hansı bazarlar mövcuddur

- istehlak malları bazarı, kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- neft bazarı, kimya məhsulları bazarı və s.
- Quba rayonu bazarı, Lənkəran rayonu bazarı və s.
- Azərbaycan respublikasının milli bazarı, Gürcüstanın sitrus meyvələri bazarı
- ayrı-ayrı regionların bazarı

55 Alqı-satqı predmetlərinin xarakterinə görə hansı bazarlar vardır?

- alıcı bazarı, satıcı bazarı, tənzimlənən bazar və s.
- azad bazar, tənzimlənən bazar

- meyvə-tərəvəz bazarı, bitgi yağları bazarı və s.
- mallar və xidmətlər bazarı, kapital bazarı, işçi qüvvəsi bazarı və s.
- örtülü bazar, açıq bazar, azad bazar

56 Bazarın quruluşunun neçə tipi mövcuddur

- 4
- 7
- 6
- 5
- 8

57 Bazar iqtisadiyyatının ən zəif cəhəti nədir?

- rəqabət
- sərbəst bazar
- azad rəqabət
- inhisarçılıq
- inhisar

58 Inhisarçılıq nədir?

- istehsalın fasiləsizliyinin təmin edilməsi
- bazarda istehlakçıların tələbinin öyrənilməsi və ödənilməsinə yönəldilən fəaliyyət
- sərbəst bazara yol verilməsi, azad ticarət və onun daha da genişləndirilməsi üçün tədbirlər sistemi
- azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət
- qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

59 Azad rəqabətə yol verilməməsi, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasına əsaslanan fəaliyyət nə cür adlanır?

- azad rəqabət
- oliqopoliya
- monopsoniya
- monopoliya
- oliqopsoniya

60 Bazarın strukturu nədir?

- qiymətlərin dəyişilməsi imkanındır
- bazarda tələbin həcmi və quruluşudur
- bazarın həcmi və quruluşunun ifadəsi
- bazar elementlərinin qarşılıqlı əlaqəsinin ifadəsi
- təklifin həcmi və quruluşudur

61 Sahə xarakterinə görə hansı bazarlar mövcuddur

- azad bazar, tənzimlənən bazar, inhisarçı bazar
- ayrı-ayrı regionların bazarı
- respublika, şəhər, rayon bazarı
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı, maşın bazarı, tikinti malları bazarı
- şəhər, rayon, kənd bazarı

62 Ticarətin infrastrukturu nədir?

- mallar, xidmətlərin məcmuudur

- ticarətin əlaqədə olduğu sahələrin qarşılıqlı əlaqəsidir
- bazarın elementlərinin məcmuudur
- fəaliyyətdə olan sahəyə xidmət göstərən müəssisə və sahələrin toplusudur
- tələb, təklif və qiymətin birgə fəaliyyətidir

63 Örtülü bazar nədir?

- respublikadaxili bazardır
- tənzimlənən bazardır
- məhdudiyyətli bazardır
- şirkətdaxili mal bazarıdır
- şirkətlərarası bazardır

64 Aşağıdakılardan hansı gündəlik tələbat mallarına tələbi xarakterizə edir?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- böyük məbləqli pul hesabına əldə edilir
- xüsusi mağazalar şəbəkəsi tərəfindən paylaşdırılır
- satıcıların əlavə məsləhətlərinə ehtiyac duyulmur
- əhali tələbatını qismən ödəyir

65 Bazar nədir

- mövcud alıcılarla potensial alıcıların məcmusu
- tələblə-təklifin qarşılıqlı münasibətləri
- alqı-satqı aktlarının məcmusu
- bütün cavablar doğrudur
- istehlakçılarla istehsalçıların görüşüdür

66 Ticarət vasitəsilə reallaşır

- dəyərlərin reallaşması
- iqtisadi əlaqələr
- iqtisadi münasibətlər
- bütün iqtisadi kateqoriyalar, iqtisadi əlaqələr
- alqı-satqı münasibətləri

67 Bazar infrastrukturunu nədir?

- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən auksionlar, torqlar, birjalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət müəssisələri, təşkilatlar, idarələr sistemi
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən topdan ticarət, pərakəndə ticarət
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən bazar subyektləri və təşkilati-hüquqi formalar
- bazarın normal fəaliyyət göstərməsinə xidmət edən xidmət auksionları, fermer təsərrüfatı

68 İstehlak təyinətli mallar bazarnın tərkibi aşağıdakılardan hansından ibarətdir

- bütün cavablar doğrudur
- şəxsi istifadələri üçün mal alan insanlardan
- sonradan satmaq üçün mal alan şirkətlərdən
- şəxsi istehlak üçün mal alan istehlakçılardan
- istehlak təyinətli mallar istehsal edən firmalardan

69 Ticarət hansı iqtisadi vasitələri əks etdirir

- iqtisadi kateqoriyalar, metodlar və üsullar həyata keçirən vasitədir

- iqtisadi münasibətlərin məcmuudur
- alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi vasitəsidir
- öz ölkəsi daxilində dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün iqtisadi vasitədir
- malların seçilməsi, daşınması, çeşidlərə ayrılması üsuludur

70 Bazarın tarazlığı dedikdə nə başa düşülür

- əhalinin alıcılıq qabiliyyətli tələbi ilə bazara çıxarılan mallar arasında tarazlığın təmin edilməsidir
- bazarda nə bolluqdur, nə də defisit
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir
- bütün cavablar doğrudur
- mövcud qiymətlərlə alıcıların almaq istədikləri malların miqdarı satıcıların satmaq istədikləri ilə üst-üstə düşür

71 İstehlak təyinatlı mallar bazarı hansıdır?

- malı öz şəxsi istehlakı üçün alan firmaların bazarıdır
- sənaye mallarını əldə edən ayrı-ayrı şəxslərdir
- malı satmaq üçün alan kompaniyalardır
- malları son istehlakçıya satmaq üçün alan kompaniyaların bazarıdır
- hazır məhsul istehsal edən firmalardır

72 Cəmiyyətin bir sutkalıq vaxtı neçə hissədən ibarətdir

- 5.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 8.0

73 Asudə vaxt nə cür hesablanır?

- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt + İş\ vaxtı + İstehlak\ vaxtı$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt - (İş\ vaxtı + İstehlak\ vaxtı)$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt + (İş\ vaxtı - İstehlak\ vaxtı)$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt - (İş\ vaxtı - İstehlak\ vaxtı)$
- $Asudə\ vaxt = Sutkalıq\ vaxt - İş\ vaxtı + İstehlak\ vaxtı$

74 Təkrar istehsal prosesi nədir?

- istehsal olunmuş əmtəələrin məcmuudur
- istehsal olunmuş məhsulun təkrar pula çevrilməsi prosesi
- istehsal başa çatdıqdan sonra ona sərf edilən pul vəsaitinin , habelə izafi dəyərin istehsal şeylərinin dəyərində təkrar təcəssümü
- sərf olunmuş kapitalın istehsala qayıtması və izafi dəyərin bir hissəsinin yığıma çevrilməsi yolu ilə istehsal prosesinin təkrarı
- istehsal vasitələri dəyərini ödəmək və izafi dəyərin bir hissəsinin yığıma çevrilməsi prosesi

75 Tələb bazarı hansıdır?

- tələb və təklifin bir-birini tarazlaşdırdığı bazar
- tələb az, təklif az olan bazar
- tələb çox, təklif az olan bazar
- tələb az, təklif çox olan bazar
- tələb çox, təklif çox olan bazar

76 Pul tədavülünün formaları hansılardır?

- akkreditivlər, veksellər, çeklər
- nağd hesablaşmalar və kağız pullar
- veksellər və çeklər
- nağd və nağdsız
- kredit pullar və akkreditivlər

77 Milli gəlir nədir?

- Məcmu milli məhsuldan sonra qalan hissə
- Milli məhsuldan xalis milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- Milli məhsuldan xalis gəlir çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri (əmək haqqı, mənfəət, faiz , rentalar) çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissədir
- Məcmu daxili məhsuldan məcmu milli məhsulu çıxıldıqdan sonra qalan hissə

78 Xalis milli məhsuldan bütün dolaylı vergiləri çıxıldıqdan sonra yerdə qalan hissəsi necə adlanır?

- mənfəət
- məcmu məhsul
- ümumdaxili məhsul
- milli gəlir
- mal dövriyyəsi

79 P-Ə düsturu nəyi ifadə edir?

- istehlak, mübadilə və bölgünü ifadə edir
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılmasını ifadə edir
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- istehlak və mübadiləni bölüşdürür

80 Ə-P düsturu nəyi ifadə edir?

- istehlak, mübadilə və bölgünü ifadə edir
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə
- malların istehsal müəssisələrindən ticarət müəssisələrinə keçməsinə
- malların ticarət müəssisələrindən istehlakçılara keçməsinə
- istehsaldan istehlakçıya keçməsinə

81 Bazarların ərazisi hansı hissələrə bölünür

- ticarət və xidmət
- istehsal və ticarət
- anbar, nəqliyyat və bank
- ticarət, xidmət və nəqliyyat
- istehsal, ticarət və istehlak

82 Ticarət potensialı deyərkən nə başa düşülür?

- alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- müəyyən dövr- zaman kəsiyində bazara çıxarılan mal çeşidlərinin məcmuu
- müəyyən trixi dövrdə bütövlükdə ticarət aparatının , ayrılıqda firma və müəssisə kollektivinin birgə əməyi
- tələbatının dəyişilməsinə uyğun surətdə satışa mal çıxarmaq və onu yüksək səviyyədə realizə etmək iqtidarı və imkanlarının məcmuu

- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir

83 Ticarətin potensialı hansı iqtisadi göstəricinin tərkib hissəsidir?

- mal ehtiyatlarının
 dövriyyə fondlarının
 əsas fondların
 iqtisadi potensialın
 mal dövriyyəsinin

84 Ticarət marketinqinin strukturu (quruluşu) hansı əsas tərkib hissələrindən ibarətdir?

- konkret istehlak malları; Qiymət; Yerləşdirmə; Reklam; İnsanlar
 əmtəə nişanı; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; alıcılar
 mal, məhsul; qiymət; istehlak dəyərliliyi; yeridilmə; insanlar
 mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar
 ümumiləşdirilmiş məhsul; ticarət markası; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar

85 Mal, məhsul; qiymət; yerləşdirmə; yeridilmə; insanlar əsas tərkib hissələridir

- reklamın
 müəssisə strukturunun
 bazar strukturunun
 ticarət marketinqi strukturunun
 bazar infrastrukturunun

86 Mülkiyyət formalarına görə müəssisələr necə qruplaşdırılır

- dövlət, bələdiyyə, xüsusi, ictimai təşkilatlara aid olan müəssisələr
 istehsal, maliyyə, nəqliyyat təşkilatlarının müəssisələri
 kənd, şəhər istehlak cəmiyyətləri ittifaqının müəssisələri
 istehlak kooperasiyası, istehlak cəmiyyətlərinin müəssisələri
 mağaza, firma, şirkət

87 Ticarət subyekti nədir

- sahibkarlar birliyidir.
 sonradan satış məqsədilə malların alqı-satqısını həyata keçirən və xidmətlər göstərən ticarət müəssisəsidir
 təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavi sahəsinin əsas elementidir
 müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkardır
 əhali tələbatının ödənilməsi üçün fəaliyyət göstərən təsərrüfat elementidir

88 Yeni ticarət formalarının inkişafına nələri aid etmək olar?

- ticarət mərkəzləri, internet marketinq
 ticarət mərkəzləri, ticarət evləri , ticarət zalları
 univermaqlar , universamlar, qastronomlar
 kataloqlar üzrə ticarət, televiziya vasitəsilə ticarət, elektron ticarət
 supermarketlər, mini marketlər , hipermarketlər

89 İdarəetmənin məqsədləri hansılardır

- operativ, texniki, texnoloji
 strateji, taktiki, texnoloji

- strateji, texniki, texnoloji
- strateji, taktiki, operativ
- texniki, cari, operativ

90 Firma nədir?

- mal satışını həyata keçirən təsərrüfat vahidləri
- istehlakçıların tələbini ödəyən müəssisədir
- malları istehsal edən və satan müəssisədir
- əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqları həyata keçirən təsərrüfat vahididir
- istehlakçıların tələbini ödəyən və onların maraqlarını təmin edən hüquqi şəxslərdir

91 Inhisarlar hansı formalarda fəaliyyət göstərir

- istehsal və satış müəssisələri, banklar və s.
- firma, müəssisə, trest, banklar
- müəssisə, firma, təşkilat, birliklər və s.
- kartel, sindikat, trest, konsern, konsorsium və s.
- konsorsium, şirkət, istehsal müəssisələri

92 Ticarət firmaları nədir

- öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı-satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansaş tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansaş və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalardır
- geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satış ilə məşğul olan və bir neçə sahəsinin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

93 Əmtəə və xidmətlərin hazırlanması və reallaşdırılması yolu ilə şəxsi maraqlarını həyata keçirən təsərrüfat vahidi necə adlanır?

- təşkilat
- səhmdar cəmiyyət
- müəssisə
- firma
- məhdud məsuliyyətli cəmiyyət

94 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmış olan və bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kampaniyalar tərəfindən udulması yolu ilə yaradılması necə adlanır? 0203

- oliqarxlar
- monopolistlər
- inhisarlar
- konqlomeratlar
- sindikatlar

95 Öz ölkəsinin istehsalçıları və topdansaş tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansaş və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehsalçılarına satan firmalar 0203

- vasitəçi firmalardır
- broker firmalardır
- istehsal firmalardır
- ticarət firmalardır

- idxalatçı firmalardır

96 Konqlomeratlar nədir? Nə vaxt və harada yaranıb

- istehsal və satış müəssisələrinin birləşməsidir, 50-ci illərdə Almaniyada yaranıb
- xırda iflasa uğrayan müəssisələrin birliyidir, 50-ci illərdə İngiltərədə yaranıb
- iri müəssisələr birliyidir, 50-ci illərdə Yaponiyada yaranıb
- bir-biri ilə əlaqəsi olmayan müəssisələrin iri kompaniyalar tərəfindən udulması ilə yaranması 60-cı illərdə ABŞ-da yaradılmışdır
- iri və xırda müəssisələr birliyidir, 60-cı illərdə Fransada yaranıb

97 Fəaliyyət növünə görə sahibkarlıq fəaliyyəti necə qruplaşdırılır

- dövlət, kooperativ
- istehlak malları, istehsal vasitələri, kənd təsərrüfatı məhsulları
- şəhər, kənd, qəsəbə və s.
- istehsal, ticarət, maliyyə, məsləhət və s.
- fərdi, kollektiv

98 Sahibkarların sayına görə müəssisələrin hansı növlərini tanıyırsınız

- idarə
- fiziki və hüquqi şəxslər
- idarə, təşkilat, müəssisə
- fərdi və kollektiv
- müəssisə, təşkilat

99 Hansı müəssisələr şərikli müəssisələrdir

- fərdi müəssisələrin birliyi
- firmalar, müəssisələr, şirkətlər
- dövlət və xüsusi mülkiyyətinə məxsus müəssisələr birliyi
- fərdi və kollektiv sahibkarlıq fəaliyyətini əks etdirən
- bu və ya digər fəaliyyət növünün həyata keçirilməsində şəxslərin birliyini özündə əks etdən

100 Səhmdar cəmiyyətinin bir səhiminin sahibi onun

- mülkiyyətçisidir
- debitorudur
- kreditorudur
- şərikidir
- rəhbəridir

101 Konkret bir müəssisənin səhmlərinin sahibi onun...

- rəhbəridir
- debitorudur
- kreditorudur
- mülkiyyətçisidir
- şərikidir

102 Müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçərək ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar necə adlanır?

- konqlemerant
- kommersant

- ticarət obyektı
- ticarət subyekti
- biznesmen

103 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- sindikat
- kartel
- assosiasiya
- maliyyə-istehsal qrupları
- konsorsium

104 Assosiasiya nədir?

- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək, elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsi
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır
- konkret və həm də miqyasına görə nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təşkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- məqsədi iştirakçılar (tərəflər) arasında satış və xammal tədarükü sahəsindəki rəqabəti azaltmaq və bazarlara nəzarət yolu ilə inhisar mənfəəti əldə etməkdir

105 Firmanın təşkilati-hüquqi formalarına daxildir

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələri
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

106 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yoxdur
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 75 faizindən az ola bilməz
- 50 faizindən çox ola bilməz

107 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yoxdur
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 75 faizindən az ola bilməz

108 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir

109 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil,

- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur;
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur;
- müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlik onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır.

110 Sindikat nədir?

- nəhəng bir iqtisadi layihəni reallaşdırmaq üçün müəssisə və təşkilatların müqaviləyə əsaslanan müvəqqəti birliyi
- müəyyən məqsədə çatmaq üçün iqtisadi cəhətdən müstəqil müəssisə, təşkilat və fiziki şəxslərin birliyi, ittifaqıdır
- iqtisadi təyinatı, konstruksiyası və hazırlanma texnologiyasına görə həmcins məhsul istehsal edən müəssisələrin ittifaqıdır
- yekcins məhsullar istehsal edən bir neçə müəssisənin birliyi olub, istehsalın maddi şərtləri üzərində iştirakçıların mülkiyyəti saxlanılır. İstehsal olunmuş məhsul ümumi orqan tərəfindən reallaşdırılır.
- istehsal rəqabət qabiliyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək ..., elmi-texniki tərəqqini sürətləndirmək, investisiya layihələri və proqramlarını birgə həyata keçirmək məqsədi ilə qrup iştirakçılarının maddi və maliyyə ehtiyatlarını müqavilə əsasında birləşməsidir

111 Aşağıdakılardan hansı firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu amillərə aid deyil

- texnoloji amillər
- təbii demoqrafik amillər
- hüquqi amillər
- psixoloji amillər
- sosial-mədəni amillər

112 Sahibkarlar Birliyi firmadan ne ilə fərqlənir?

- Sahibkarlar Birliyi hüquqi şəxsdir, firmalar isə yox
- Sahibkarlar Birliyi tərkibinə daxil olan sahibkarların maraqlarını qoruyur
- Heç bir fərqi yoxdur
- Sahibkarlar Birliyi bazarı blok etmək üçün yaradılır
- Sahibkarlar Birliyi firmalardan çox mənfəət əldə edir.

113 Mülkiyyət xarakterinə görə firmalar bölünür:

- xüsusi, kooperativ, dövlət, müştərək
- xüsusi, kooperativ, dövlət
- xüsusi, kooperativ , MMC
- xüsusi kooperativ SC
- xüsusi kooperativ , ticarət

114 Kartellərin yaradılmasında əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- mənfəət normasının artması.
- kartel üzvləri arasında ideya və yeniliklərin mübadiləsi
- İnhisar gəliri əldə etmək.
- rəqabətin məhdudlaşdırılması
- qiymətlərin artırılması .

115 Hansı inhisarçı birliklər istehsal sahəsində müstəqilliyə malik olurlar ?

- pullar.
- trestlər
- kartellər
- sindikatlar
- konsemlər

116 Firmanın fəaliyyətinə təsir edən xarici mühitin doğurduğu iqtisadi amilə nələr daxildir?

- ticarət müəssisəsinin fəaliyyəti xarakterizə olunur
- firmanın yerləşdiyi regionun iqlim şəraiti, əmək qabiliyyətli əhalinin sayı, onların cins-yaş tərkibi və s. ölkə sənayesinin, elm və texnikasının inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun mükəmməllik dərəcəsi
- ölkədaxili siyasi sabitlik , dövlətlə cəmiyyətin qarşılıqlı münasibətləri
- bazarların inkişaf səviyyəsi, ölkənin maliyyə, pul-kredit və vergi siyasəti, rəqabətin dərəcəsi, gəlirlərin bölgüsünün xarakteri və s.
- təsərrüfat hüququnun inkişaf səviyyəsi, dövlətin sahibkarlığa münasibəti, sahibkarlığın müdafiəsi üçün qanunvericilik aktlarının mövcudluğu və s.

117 İqtisadiyyatda ticarətin rolunu izah et

- mal satışını həyata keçirir
- malların tadarükünü, təchizatını və yerdilişini həyata keçirir
- malların istehsalının həcmi artırır və onun satışını həyata keçirir
- istehsal ilə istehlak arasında əlaqləndirici həlqədir, ölkənin pul tədavülü, maliyyə və kredit sistemi arasında əlaqə yaradır və s.
- ölkədə mal ehtiyatlarının yaradılmasında və mal satışının fasiləsizliyinin təmin edilməsində iştirak edir

118 Təsərrüfat və hüquqi müstəqilliyə malik olan, malların alqı-satqı yolu ilə istehsalçıdan istehlakçıya yönəldilməsini həyata keçirən və bazarda təmsil olunan insanların tələbatlarının təmin edilməsi vasitəsilə öz şəxsi maraqlarını realizə edən tədavül sahəsinin əsas elementi...

- istehsal müəssisəsi
- bazar elementi
- ticarət subyekti
- ticarət müəssisəsi
- sahibkarlıq strukturu

119 Hazırda beynəlxalq sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər

- təşkilatlar
- firmalar
- ticarət müəssisələri
- birjalar
- trestlər

120 Birja sözü nədir?

- tələbi öyrənən
- ticarəti malla təmin edən
- bazarı tənzimləyən
- pul kisəsi
- mal satan

121 Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir

- müəssisələrin normal işini təmin etməkdir

- müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək
- müəssisələri malla təmin etmək
- əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
- istehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək

122 Birjanın hansı növləri vardır

- alıcılar, müəssisələr, firmalar
- mal, dövriyyə, onun quruluşu
- müəssisə, firma, təşkilat
- əmtəə, fond, valyuta, əmək
- mal, dövriyyə, onun quruluşu

123 Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir

- xammal və hazır məhsulun satışı
- malların topdansatış ticarət vasitəsilə satışı
- xammal və hazır məhsulun açıq satışı
- əmtəələr nümunələr üzrə alınib-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
- malların nəğdi satışı

124 Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir

- bazar iştirakçılarını məlumatlandırmaq
- qiymətli kağızların əlverişli qiymətlərlə satışını təşkil etmək
- istehlakçıların tələbini ödəmək
- qiymətli kağızların bazar qiymətlərini müəyyən etmək
- mənfəət əldə etmək

125 Firmanın əsas məqsədinə aiddir:

- Sahibkarlara kömək etmək
- Biznesmenlərin maraqlarını müdafiə etmək
- mənfəət əldə etmək
- sahibkarların maraqlarını qorumaq
- Məhsulun istehlakını həyata keçirmək

126 . Sahibkarlar ittifaqları aşağıdakıların funksiyalarını yerinə yetirməyə çalışırlar

- firmaların
- Beynəlxalq təşkilatların
- Dövlət təşkilatlarının
- kartellərin
- Qeyri-hökumət təşkilatlarının

127 Xarici ticarət hansı dövrdə meydana gəlmişdir?

- E.ə. IV minilliyin axırlarında
- Feodalizm dövründə
- E.ə. II minillikdə
- quldarlıq dövründə
- E.ə. I minillikdə

128 Proteksionizm nədir

- Milli iqtisadiyyatı xarici investorlardan qorumaq üçün aparılan təbliğatdır
- Sərbəst ticarət siyasətindən fərqli bir siyasətdir
- Ədalətsiz bazar qüvvələrinin təsirini zəiflətmə siyasətidir
- Vətən iqtisadiyyatını xarici təsirlərdən, rəqabətdən qorumaq siyasətidir
- Himayəçilik iqtisadi inkişafın müəyyən bir səviyyəsində meydana gəlir

129 Xarici ticarət siyasətinin məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Ölkənin beynəlxalq əmək bölgüsünə qoşulması üsullarının seçilməsi, işlənilib hazırlanması
- Məmləkətin zəruri istehsal vasitələri, habelə özündə istehsal olunmayan yaxud qıt olan şəxsi istehlak şeyləri ilə təmin edilməsi
- Ölkənin iqtisadiyyatı strukturunun məqsədyönlü qurulması və qarşıya çıxan yeni beynəlxalq problemlərə uyğun surətdə onun yenidən dəyişməsi
- Ölkənin xarici ticarət maraqlarını iqtisadi təhlükəsizlikdən üstünlükdə
- İdxalat və ixracat üzrə qiymət nisbətlərinin dəyişməsi siyasətində fəal iştirak etmə

130 Ölkənin xarici ticarət fəaliyyətinin əsasını nə təşkil edir?

- Kvotalar, embarqo və digər tarif məhdudiyyətləri
- İdxal-ixrac, saldo əməliyyatları
- Alqı-satqı kommersiya əməliyyatları
- İdxal-ixrac əməliyyatları
- Faktoring, lizinq,françayzinq əməliyyatları

131 Nisbi üstünlük nəzəriyyəsi kimə məxsusdur

- D. Rikardo
- E. Xekşer
- F.Kotler
- A Smit
- K. Marks

132 Xarici ticarətin məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- Dövlətin digər ölkələrlə müqavilə-hüquqi münasibətləri
- Ölkənin digər ölkələrlə idxal-ixrac əməliyyatları
- Dövlətin digər ölkələrlə iqtisadi əlaqələri
- Dövlətin digər ölkələrlə münasibətlərinə məqsədyönlü təsiri
- Dövlətin bəynəlxalq əmək bölgüsünə qoşulması

133 Azad ticarət nədir

- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən offşor zona
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili və xarici ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən daxili ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən xarici ticarət
- məhdudlaşdırıcı tədbirlə səciyyələnməyən azad ticarət zonası

134 Ticarət müəssisələri xarici dövlətlərlə ticarət əlaqələrini necə həyata keçirirlər

- Ticarət müəssisəsinin ümumi ticarət fəaliyyətinin təhlil edilməsi
- Bağlanmış müqavilələrin ümumi müddəti
- Pərakəndə mal dövriyyəsinin ümumi həcmnin hesablanması
- Xarici dövlətlərdə sifariş planlarının tərtib edilməsi
- İdxal və ixrac əməliyyatlarının tərtib edilməsi

135 Gömrük tarifi dedikdə nə başa düşülür

- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarifi metodudur
- əlamətlər əsasında bölmələr, qruplar və yarımqruplar üzrə bölünməklə siyahısına əsasən formalaşdırılır
- əmtəə və malların qruplar üzrə gömrük rüsumlarının siyahısı
- bütün cavablar doğrudur
- xarici ticarətin əsas iqtisadi nizamlayıcısıdır

136 Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət əməliyyatlarının təşkili mərhələlərinə aid deyil

- müqavilələrin bağlanması və yerinə yetirilməsi
- xarici bazarda reallaşdırmaq məqsədi ilə ixrac resurslarının üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi
- xarici bazarın və onun konyukturunun öyrənilməsi
- xarici ticarətin planlaşdırılması və idarə edilməsi
- müqavilələr bağlamaq üçün kontraqentlərin axtarışı və seçilməsi

137 Xarici ticarət əməliyyatlarının tərtibat texnikası aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutmur

- müqavilələrin tərtib olunması və imzalanması
- alıcı tərəfindən sifarişin təsdiq edilməsi
- oferta (təkliflərin) göndərilməsi
- sərhədlərdən əmtəələrin buraxılması
- danışıqlarda iştirak etmək

138 Qəti üstünlük nəzəriyyəsinin əsasını kim qoyub

- D. Rikardo
- E. Xekşer
- F.Kotler
- A Smit
- K. Marks

139 Transmilli korporasiya nədir?

- istehsalda, əmtəənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən beynəlxalq reklam kompaniyasıdır
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən ixrac idarəsidir
- həm ixrac, həm müştərək müqavilələr əsasında fəaliyyət göstərən beynəlxalq filialdır
- xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar
- istehsalda, əmtəənin satışında aparıcı vəziyyətinə görə dünya bazarında fəaliyyət göstərən ştab kvartiradır

140 Xarici ölkələrdə aktiv vəsaiti olan milli inhisarlar necə adlanır?

- törəmə (qız)müəssisələr
- konsersiumlar
- sindikatlar
- transmilli korporasiyalar
- filliallar

141 Kvota nədir

- xarici malların Gömrük Məcəlləsinə və gömrük işi üzrə qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq idxal gömrük rüsumları alınmadan AR-nın gömrük ərazisindən ixrac olunmasından ibarət gömrük rejimidir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına
- müəyyən sayda əmtəənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir

- müəyyən dövr ərzində əmtəənin ixracına və idxalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir
- malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük rejimidir

142 Xaricdən mal alınması üzrə agent firması hansı firmalardır?

- öz prinsipialı üçün xaricdən mal alınması əməliyyatlarını yerinə yetirən firmalardır
- müqavilənin şərtindən asılı olaraq prinsipialın adından və onun hesabına sövdələşmələrin bağlanması vasitəçilik edən firmalardır
- öz ölkəsinin komitentinin hesabına öz adından xarici istehsalçılarda sifarişləri yerləşdirən və öz ölkəsinin alıcısının nümayəndəsi olan firmalardır
- alıcıya istehsalçı-ixracatçının adından verdiyi kreditlərə görə riski öz üzərinə götürən və alıcıdan onun ödəmə qabiliyyətinə malik olması barədə sübut tələb etməyən firmalardır
- öz ölkəsinin bir və ya bir neçə sənaye firmasının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış agent müqavilələri əsasında fəaliyyət göstərən firmalardır

143 Gömrük tarifi (rəsumu) fiskal nəzarət funksiyası nəyə xidmət edir?

- daxili bazarın qorunması üçün idxal və ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsinə və struktur dəyişikliklərin stimullaşdırılmasına
- bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsini və digərinin ləngidilməsi vasitəsi ilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə
- milli iqtisadiyyatın həddən artıq rəqabətdən qorunmasına
- büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasının təmin edilməsinə
- sərhəddən keçən mallara görə vergilərin yığılmasına

144 İxrac firmaları hansı firmalardır?

- öz adından və öz hesabına əmtəələrin alqı- satqısı əməliyyatlarını həyata keçirən firmalardır
- hər hansı bir əmtəə və ya çeşid üzrə oxşar əmtəələrin xaricdə satışı ilə məşğul olan firmalardır
- öz ölkəsinin istehsalçıları və topdan satış tacirlərindən malı alıb xaricdə və xaricdən mal alıb yerli topdansatış və pərakəndə satış tacirlərinə, sənaye istehlakçılarına satan firmalardır
- öz hesabına daxili bazarda əmtəələri alıb sonra öz adından xaricdə satan ticarət müəssisələridir
- geniş çeşiddə, əsasən istehlak mallarının satışı ilə məşğul olan və bir neçə sahənin məhsulunu xaricə ixrac edən firmalardır

145 Gömrük rüsumunun müdafiə funksiyası

- ölkədən mal çıxarılmasının stimullaşdırılmasına xidmət edər
- bir sahənin inkişafının həvəsləndirilməsi və digərinin ləngidilməsi vasitəsilə istehsalın quruluşunun formalaşdırılmasına təsir göstərməyə xidmət edir
- büdcənin gəlir hissəsinin doldurulmasını təmin edir
- milli iqtisadiyyatı həddən artıq rəqabətdən qoruyur
- ölkəyə mal gətirilməsinin qarşısını almaqdır

146 Xarici ticarət nəzəriyyələrindən hansıları dövlətin müdaxiləsini nəzərdə tutur

- Neomerkantelizm, nisbi üstünlük, amillərin qarşılıqlı əlaqələri
- Ölkələrin oxşarlığı və asılılıq, nəti üstünlük nəzəriyyələri
- Məmləkətin ölçüsü, a millərin qarşılıqlı əlaqələri, malın həyatiliyi dövləri
- Merkantelizm, neomerkantelizm və asılılıq nəzəriyyələri
- Merkantelizm, qəti üstünlük, ölkələrin ölçüsü

147 Ticarət preferensi nədir

- azad ticarət zonasının yaradılmasıdır
- müəyyən vaxt ərzində mövcud qiymətlər şəraitində ticarətin vəziyyəti
- bir növ vahidinin miqdarının başqa növ əmtəə vahidinin miqdarına tədavi nisbəti

- siyasi ticarət üsul ifadəsində bir dövlətin digər dövlətə qarşılıqlı əsasda etdiyi güzəştlərdir
- müəyyən iqtisadi birliklərin yaradılmasıdır

148 Avropa birliyinin məqsədi nədir

- üzv ölkələr arasında əmtəə və xidmətlərin hərəkəti zamanı gömrük rüsumlarının aradan qaldırılmasıdır
- üzv ölkələr arasında sərhədlərin şərti ləğv olunması və gömrük rüsumları alınmasının aradan qaldırılmasıdır
- ittifaqa üzv olan ölkələrin arasında gömrük tarifləri və miqdar məhdudiyyətlərinin ləğv olunması, əmtəə və xidmətlərin vahid bazarının yaradılmasıdır
- ölkələr arasında gömrük tarifləri və xarici ticarət sahəsində mövcud olan manelərin aradan qaldırılması yolu ilə ümumi bazar yaradılmasıdır
- sərhədyani ölkələrin ərazisində gömrük anbarlarının yaradılmasıdır

149 Əvvəllər başqa bazardan alınmış malın emal olunmadan xarici bazarda satışı necə adlanır?

- komissiya müqaviləsi
- idxal
- ixrac
- reeksport
- təkrar idxal

150 Firma tərəfindən maşın və avadanlıqların, texnologiyaların, bəzən isə zavodlar komplektinin qərara alınmış avadanlıqda buraxılan xammal, yarımfabrikatlara mübadilə ilə qarşılıqlı tədarüklə satışı nə cür adlanır?

- kompensasiya sövdələşmələri
- lizinq
- qarşılıqlı tədarük sövdələşmələri
- barter
- hayrinq

151 Xaricdən gətirməklə əvvəllər ixrac olunmuş və emala məruz qalmamış əmtəənin (malın) satışı necə adlanır?

- əmtəə (mal) mübadiləsi
- idxal
- barter
- reimport
- təkrar ixrac

152 Xarici ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsinin əsas metodları bunlardır:

- bank və qeyri-bank metodları
- transsərhəd və transmilli metodlar
- valyuta və qeyri-valyuta metodları
- birbaşa və dolaylı metodlar
- akkreditiv və inkasso

153 Aşağıdakılardan biri qeyri-tarif tənzimlənmənin gizli metodlarından deyil:

- yerli komponentlərin olması tələbi
- texniki maneələr
- dövlət alışları
- subsidiyalar
- vergi və yığımlar

154 Xarici ticarətin dövlət tənzimlənməsinə aid deyil:

- ixracın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- lisenziyalaşma
- gömrük tarifləri
- təkrar idxal
- kvotalaşdırma

155 Gömrük rüsumlarına cəlb edilərək, həmin rüsumların dərəcəsini əks etdirən sistemləşdirilmiş əmtəə siyahısına:

- əlavə dəyər vergisi deyilir
- gömrük rüsumları deyilir
- gömrük tarifinin növü deyilir
- gömrük tarifləri deyilir
- aksiz vergisi deyilir

156 Xarici ticarətdə malların və xidmətlərin alqı-satqısı üzrə müqavilə münasibətlərində iştirak edən tərəflər necə adlanır?

- komissioner
- kontroferta
- agentlər
- kontagentlər
- broker

157 Dempinq nədir?

- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin gizli qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən aşağı səviyyəyə salınması yolu ilə əmtələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur
- ticarət siyasətinin maliyyə qeyri-tarif metodu olaraq ixrac qiymətlərinin normal qiymətlərdən yuxarı qaldırılması yolu ilə əmtələrin xarici bazarlara ixracının dəstəklənməsini nəzərdə tutur

158 Beynəlxalq statistikada idxal ixrac əməliyyatlarının uçotu zamanı məhsulların qiyməti nəyə əsasən uçota alınır:

- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafatı toplamaqla
- ticarət vasitəçilərinə verilən mükafata əsasən
- dünya qiymətlərinə əsasən
- alqı-satqı kontraktlarında göstərilən qiymətə əsasən
- alqı-satqı kontraktlarının qiymətinə əsasən

159 Vasitəçinin öz adından və öz hesabına aldığı malı alıcıya öz adından və öz hesabına satırsa, belə sövdələşmə necə adlanır?

- agent
- komission
- sadə vasitəçilik
- distribütor
- konsiqnasiya

160 Aşağıdakılar alqı-satqı müqaviləsinin vacib şərtidir:

- Malın daşınması və təhvil verilməsi üsullarının müəyyən edilməsi
- Malın qiymətinin müəyyən edilməsi
- Müqavilədə İNKOTERMS şərtlərinin olması
- Mal üzərində mülkiyyət hüququnun satıcıdan alıcıya keçməsi
- Ödəniş metodlarının müəyyən edilməsi

161 Satılan malın adı, xarakteristikası və çeşidi aşağıdakılarda göstərilir:

- Alqı-satqı müqaviləsinin preambulasında
- Alqı-satqı müqaviləsi üzrə təlimatlarda
- Alqı-satqı müqaviləsinin əsas (baza) şərtlərində
- Alqı-satqı müqaviləsinin obyektı barədə müddələrdə
- Nəqliyyat qaiməsində

162 Beynəlxalq alqı-satqı əqdlərində əsas ödəniş üsulları bunlardır:

- Nəqd, qarışıq ödəniş, avans ödənişi və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd və avans ödənişi
- Nəqd və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd, avans və kredit yolu ilə ödəniş
- Nəqd, qarışıq ödəniş və avans ödənişi

163 İxracın “konullu” məhdudiyyətlərinə aiddir:

- ixrac kvotası
- kvotalaşdırma
- idxala birtərəfli məhdudiyyət
- ixracın subsidiyalaşdırılması
- lisenziyalaşdırma

164 Ticarət siyasətinin gizli metodlarına aiddir:

- idxal rusumu və kvotası
- idxalatın “konullu” məhdudiyyəti
- ixracat ucun munasib tarif
- vergi və rusumlar, texniki maneələr, dövlət tədarukləri, daxili komponentlərin tətbiqi
- subsidiyalaşdırma və kreditləşdirmə

165 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin maliyyə metodlarına aiddir:

- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “konullu” məhdudiyyətlər
- vergi və rusumlar, texniki maneələr
- dövlət tədarukləri
- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq
- gomruk kvotası və gomruk rusumları

166 Xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-iqtisadi metodlarına aiddir:

- vergi və rusumlar
- müqavilə və razılaşmalar
- subsidiyalar, kreditləşdirmə, dempinq
- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, “konullu” məhdudiyyətlər
- dövlət tədarukləri

167 Aşağıdakılardan hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif metodlarına aiddir?

- aksiz vergiləri
- ixracat rusumlar
- əlavə dəyər vergisi
- kvotalaşdırma
- vergi və rusumlar

168 İxracatın stimullaşdırılmasının əsas vasitəsi aşağıdakıdır:

- ixracatçıların məlumatlandırılması və konsultasiya edilməsi
- ixracatın lisenziyalaşdırılması
- ixracatın birbaşa subsidiyalaşdırılması
- ixracatın dövlət tərəfindən kreditləşdirilməsi
- ixracatın və ixracat kreditlərinin dövlət sığortası

169 Aşağıdakılardan hansı gomruk rusumunun funksiyalarıdır?

- fiksəl, nəzarət, bölüşdürücü
- tənzimləyici, fiksəl, sığorta
- sığorta, rasionallaşdırma, qoruma
- fiksəl, proteksionist, balanslaşdırıcı
- planlaşdırma, nəzarət, həvəsləndirmə,

170 Aşağıdakılardan hansı qeyri-tarif tənzimləmə metoduna aid deyildir?

- anti-dempinq rusumlarının tətbiqi
- lisenziyalaşdırma
- istehlakçıların diqqətinə cətdırılmaq ucun zəruri olan tələblər
- mallara baxış
- zəmanət nəzarəti

171 Tələbat anlamını izah et

- istehlak məfhumudur
- hər hansı tarixi dövrü-zaman üçün konkret iqtisadi mahiyyətinə görə dialektik və tarixi anlam daşıyan kateqoriyadır
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricidir
- Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan hər hansı bir şeyə ehtiyacdır
- tələbin ödənilməsi səviyyəsidir

172 Orqanizmin, şəxsin, kollektivin və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyəti üçün zəruri olan müxtəlif şeylərə ehtiyacların məcmuusu nə cür adlanır?

- təklif
- tədiyyə qabiliyyətli tələb
- tələb
- tələbat
- istehlak

173 Tələbatı formalaşdırılan vasitələrə nələr daxildir

- xərclər, gəlir və mənfəət
- iqtisadi, sosial-psixoloji, təşkilati
- demoqrafik, qiymət, maya dəyəri

- qiymət, mal təklifi, tələb
- istehsal, nəqliyyat, əmək haqqı

174 Tələbatı formalaşdıran vasitələrdən deyildir...

- təşkilati
- social
- iqtisadi
- demoqrafik
- psixoloji

175 İctimai istehsalın xarakterinə görə tələbat bölünür

- mütləq və həqiqi tələbat
- makro və mikro tələbat
- maddi və mənəvi tələbat
- iqtisadi və qeyri-iqtisadi tələbat
- ödənilən və ödənilməyən tələbat

176 Təbiətinə görə tələbatın təsnifini ver

- zehni, fiziki, sosial
- maddi, mənəvi, cismani
- iqtisadi, mütləq və həqiqi
- fiziki, zehni və sosial
- mütləq, maddi və sosial

177 Tələbat kəmiyyətinə görə necə təsnifləşdirilir?

- həqiqi, səmərəli düşünülmüş
- şəxsiyyətin, cəmiyyətin, kollektivin
- şəxsi tələbat, cəmiyyətin tələbatı, cismani tələbat
- mütləq, həqiqi, tədiyyə qabiliyyətli
- nisbi, mütləq, dəyər

178 Tələbin ödənilmə dərəcəsinə görə hansı təsnifat doğrudur

- həqiqi və epizodik tələb
- həqiqi və tədiyyə qabiliyyətli tələb
- həqiqi və ödənilməmiş tələb
- realizə olunmuş və təxirə salınmış
- maddi və mənəvi tələb

179 Elastik tələb nədir?

- istehlakin həcmindən asılı olaraq artıb-azalan tələb
- qiymətdən asılı olmayaraq öz dəyərini dəyişməyən tələb
- qiymətdən asılı olaraq dəyişməyən tələb
- qiymətdən asılı olaraq dəyişən tələb
- təklifdən asılı olaraq az dəyişən tələb

180 Tələb və təklif mal istehsalının nəyidir

- bazarın əsas göstəricisidir
- bir-birini şərtləndirən amillərdir
- qarşılıqlı əlaqəsidir

- iqtisadi kateqoriyasıdır
 bazarın elementləridir

181 Tələbin tədqiqi dövründən asılı olaraq hansı proqnozlar vardır

- orta müddətli, uzunmüddətli
 az orta, orta və çox orta
 qısa, daha qısa və az qısa
 qısa, orta və uzunmüddətli
 az qısa, orta qısa, çox qısa

182 Qısamüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur?

- 10 il
 5 il
 3-5 il
 2-3 il
 5 ildən yuxarı

183 Orta müddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 10 ildən yuxarı
 3.0
 3-5 il
 5 il
 5 ildən yuxarı

184 Uzunmüddətli proqnozlar hansı müddətə tərtib olunur

- 10 ildən yuxarı
 2 ildən yuxarı
 1 ildən yuxarı
 5 ildən yuxarı
 3 ildən yuxarı

185 İstehlak nədir?

- tələbatın növüdür
 tələbatın artırılmasıdır
 tələbin inkişaf etdirilməsidir
 insanların ehtiyaclarını təmin etmək üçün məhsulun istifadə olunmasıdır
 bazarın doyurulmasıdır

186 İstehsal istehlakı nədir

- istehsalın tələbatını ödəmək üçün istehsal vasitələri istehsalıdır
 istehsalın artırılması imkanındır
 tələbatın artırılması yoludur
 tələbatın ödənilməsi imkanındır
 xammalın istifadə olunmasıdır

187 Qeyri istehsal istehlakı nədir

- istehsal vasitələrinin istehlakıdır
 yanacaq istehlakıdır
 xammal istehlakıdır

- istehsal prosesindən kənarında baş verən istehlaktır
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakıdır

188 Qeyri istehsal istehlakına nələr daxildir

- yanacaq istehlakı
- qeyri-ərzaq malları istehlakı
- ərzaq malları istehlakı
- əhalinin istehlakı
- xammal istehlakı

189 Tələb hansı halda elastik olur

- bütün cavablar doğrudur
- qiymət dəyişməsi tələbə təsir etmir
- qiymətlərin nəzərəcarpacaq dərəcədə azalması ilə tələb cüzi dərəcədə artır
- qiymətlərin cüzi azalması ilə tələb nəzərəcarpacaq dərəcədə artır
- tələb qiymətdən asılı olmadan dəyişir

190 Alıcının ilk sorğusunda onun istədiyi çeşiddə malın ona çatdırılmasını nəzərdə tutan və başqa çeşiddən ona oxşar malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmayan alıcı tələbi necə adlanır ?

- realizə edilmiş tələb
- impulsiv və ya formalaşmaqda olan tələb
- alternativ və ya formalaşmamış tələb
- möhkəm və ya formalaşmış tələb
- ödənilməmiş tələb

191 Tələbat ödənilmə dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir

- istehsal vasitələrinə, istehlak mallarına olan tələb
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə ödənilən
- ödənilməyən, hərtərəfli ödənilən
- ödənilən, qismən ödənilməyən və tam ödənilməyən
- qismən və tam ödənilən

192 Obyektinə görə tələbat necə təsnifləşdirilir?

- havaya, yeməyə, suya olan tələbat
- kənd, şəhər, qəsəbə əhalisinin tələbatı
- rayon, şəhər əhalisi tələbatı
- maddi nemətlərə, mənəvi sərvətlərə və xidmətlərə olan tələbat
- uşaq, gənc, yaşlı əhalinin tələbatı

193 Tələbin inkişaf qanunauyğunluğu hansıdır

- bu qanunauyğunluq respublikanın pərakəndə satış mal dövriyyəsində özünü göstərir
- tələbin həcmi artır və strukturda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- tələbin həcmi durmadan genişlənir və onun infrastrukturunda kəmiyyət dəyişiklikləri baş verir
- tələbin həcmi durmadan artır və onun strukturunda kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir
- bu qanunauyğunluq sosial-iqtisadi vəziyyəti və sabit siyasi vəziyyəti əks etdirir

194 Tələbin həcm və quruluşunun gələcək inkişafı haqqında elmi cəhətdən əsaslandırılmış tövsiyələr sistemi nə cür adlanır?

- tələbin dəyişilməsi

- tələbin artırılması üsulu
- tələbin planlaşdırılması
- tələbin proqnozlaşdırılması
- alıcılıq qabiliyyətinin artması

195 Bütün alıcıların əmtəələrə yaxud xidmətlərə tələb əyrisi nəyi ifadə edir?

- mal satışının alıcılıq qabiliyyətinə nisbətini
- məcmu təklifin tələbə nisbətini
- tələbin pulla ifadəsini
- tələbin ümumi həcmi
- məcmu tələbatın pulla ifadəsini

196 Tələbin proqnozlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- maddi, dəyər və iş
- müqayisə, statistik
- balans, riyazi, statistik metodlar
- ekstrapolyasiya, trend, faktorlu təhlil
- statistik, qruplaşdırma metodu

197 İstehlakın hansı forması vardır?

- xammal və istehsal istehlakı
- xammal və yarımfabrikatlar istehlakı
- ərzaq və qeyri-ərzaq malları istehlakı
- istehsal və qeyri-istehsal istehlakı
- xammal və yanacaq istehlakı

198 Əgər elastiklik əmsalı 1-ə bərabədirsə və əmtəənin qiyməti 10% artıbsa tələbin həcmi necə dəyişəcək?

- dəyişilməyəcək
- 1% azalacaq
- 10% artacaq
- 10% azalacaq
- 1%artacaq

199 Tələbat.....

- iqtisadi kateqoriyadır
- insan fəaliyyəti ilə əlaqədardır
- ictehlak qabiliyyətlidir
- ictimai xarakter daşıyır
- bütün cavablar doğrudur

200 Tələbatı formalaşdıran vasitələri aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar.

- təbliğat, təşviqat, təşkilat
- istehsal, istehlak, malların qiyməti
- ictimai, sosioloji, fizioloji
- iqtisadi, sosial-psixoloji, təşkilati
- demoqrafik, reklam, təbliğat

201 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən iqtisadi amillərə nələr aiddir?

- malların istehsalının həcm və quruluşu ,
- bütün cavablar doğrudur
- xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
- qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti
- əhalinin pul gəlirləri,

202 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir göstərən iqtisadi amillərə aid deyildir

- xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi
- malların istehsalının həcm və quruluşu ,
- əhalinin pul gəlirləri,
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi
- qiymətlərin səviyyəsi və əhalinin yaşayış şəraiti

203 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ictimai amillərə nələr aiddir?

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin
- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı

204 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən tarixi və milli amillərə nələr aiddir

- bütün cavablar düzdür
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin səviyyəsi ,əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri
- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri

205 Əhali tələbinin formalaşmasına təsir edən ideoloji amillərə nələr aiddir?

- mağazaların ixtisaslaşdırılması və yerləşdirilməsi, mağazaların tipləşdirilməsi və
- pul gəlirləri, malların istehsalın həcmi və quruluşu ,qiymətlərin səviyyəsi ,əhalinin yaşayış şəraiti,xidmət sferasının inkişaf səviyyəsi və uzun müddət işlədilən mallara əhalinin tələbatı
- əhalinin sayı, peşə, cins və yaş tərkibi, əmək şəraiti və əməyin xarakteri
- əhalinin təhsil səviyyəsi mədəni, mənəvi və fiziki inkişaf səviyyəsi ayrı-ayrı mallara modanın vəziyyəti və s.
- əhalinin müxtəlif qruplarının adət və ənənələri, ümumi və milli bayramlar, onların xarakteri

206 Tədiyyə qabiliyyətli tələb əsasən hansı amillərin təsiri altında formalaşır?

- təklifə təsir göstərən amillərin
- demoqrafik amillərin
- sosial amillərin
- qiymət amillərinin
- psixoloji amillərin

207 Ticarətdə alıcılıq tələbinin növləri hansılardır?

- zehni, fiziki və mədəni

- maddi, mənəvi, zehni
- fizioloji, bioloji, fiziki
- sabit, alternativ, impulsiv
- mütləq, nisbi, mücərrəd

208 Ərzaq malları üzrə istehlakın proqnozlaşdırılmasında hansı metoddan daha çox istifadə olunur?

- riyazi-statistik
- dinamik sıraların ekstropolyasiyası
- iqtisadi-riyazi
- normativ
- ekspert qiymətləndirmə

209 Tələbin yüksək elastikliyi zamanı mal satışı həcmi qiymətin səviyyəsindən necə asılıdır?

- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur

210 Əhalinin alıcılıq fondu necə hesablanır?

- pul gəlirləri ilə istehlak xərclərinin fərqi kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləğinin qeyri mal məsrəflərinə nisbəti kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin cəmi kimi
- pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə qeyri mal məsrəflərinin fərqi kimi
- pul gəlirlərinin xərclərə nisbəti kimi

211 Tələbin proqnozlaşdırılmasında bu metoddan istifadə edilmir?

- analogi və müqayisəetmə
- dinamik sıraların ekstropolyasiyası
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- balans
- ekspert qiymətləndirmə

212 Şəhər əhalisinin alıcılıq fondu son üç ildə 545.6 mln. manatdan 680 mln. manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 2800 min manatdan 3200 min manatadək yüksəlmişdir. Alıcılıq fonduna görə mal dövriyyəsinin elastiklik əmsalını hesablayın

- 1.92
- 0,58
- 2.97
- 2.11
- 1.72

213 Müəssisə üzrə cari mal ehtiyatı hansı məqsədlə yaradılır

- istehlakçıların tələbatını ödəmək
- istehsalın normal işləməsi məqsədilə
- istehlakçılara xidmət göstərmək məqsədilə
- müəssisə üzrə mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək üçün
- geniş təkrar istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə

214 Mal fondları nədir?

- istehsal olunmuş və qismən də ixrac olunmuş məhsulların məcmusudur
- idxal və ixrac olunan məhsulların məcmuu miqdarıdır
- məcmu milli məhsuldur
- ölkə daxilində istehsal olunmuş və qismən də idxal olunan məhsulların məcmusunun ifadəsidir
- idxal olunan və məcmu məhsulda əks olunmayan fondlardır

215 Mal resurslarının tərkibi nə cür təsnifləşdirilir?

- realizə olunmuş məhsul satılmış məhsul, dəyəri ödənilmiş məhsul
- ümumi məhsul, satlıq məhsul, realizə olunmuş məhsul və mal fondları
- sənaye məhsulu, satlıq məhsul, mal fondları, mal ehtiyatları
- mal fondları, ümumi məhsul, mal ehtiyatları və kənd təsərrüfatı məhsulları
- idxal olunmuş məhsullar, ixrac olunmuş məhsullar, sənaye istehsalı

216 Mal təklifi nədir?

- əhaliyə göstərilən pulu xidmətlərdir
- istehlakçıların mal satışının həcmidir
- tələb və təklifin dəyər ifadəsinə deyilir
- müəyyən dövr ərzində bazarda olan bazara çıxarılaacaq malların və pullu xidmətlərin natural və dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir
- malların dəyər ifadəsilə ümumi həcmidir

217 Resurslar balansı hansı hissələrdən ibarətdir?

- məxaric və məsrəflər
- gəlirlər və məsrəflər
- mənfəət və vergi
- mədaxil və məxaric
- mədaxil və gəlirlər

218 Təklif qanunu nədir

- əmtə təklifinin əmtənin qiymətinə olan nisbəti
- dövriyyədəki pulun miqdarının dövriyyə sürətinə nisbəti
- əmtə təklifinin mal dövriyyəsinə nisbəti
- müəyyən dövr ərzində əmtə, yaxud xidmətə təklifin həcmi ilə qiymət arasında birbaşa asılılıq
- əmtənin tələbinin qiymətdən asılılığı

219 Bazar mexanizminin əsas ünsürlərindən biri nədir?

- informasiyadır
- kapitaldır
- xidmətdir
- təklifdir
- müəssisələrdir

220 Təklifin səviyyəsi hansı iqtisadi qanunun təsiri altında formalaşır?

- tələbin inkişaf qanunauyğunluqlarının
- istehsalın inkişaf qanunauyğunluqlarının
- tələbatın artma qanununun
- təklif qanununun
- dəyər qanununun

221 Bazarın tutumu nədir?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbdir
- mal ehtiyatlarıdır
- mal dövriyyəsinin həcmidir
- ölkə əhalisinə, ölkədən kənar əhaliyə, idarə və müəssisələrə mal satışının həcmidir
- tələb ilə mal təklifinin həcmidir

222 Bazar tutumunun genişlənməsinə hansı amillər təsir edir?

- tələbin elastikliyi, qiymətin dəyişilməsi və s.
- tələb, təklif, qiymət
- istehsal, bölgü, mübadilə
- iqtisadi, təbii-coğrafi, demoqrafik və s.
- tələbin həcmi və quruluşu

223 Tələb və təklif qanunu nədir

- mübadilə, tədavül və bölgü sferasında əlaqə yaradır
- bazar iqtisadiyyatında əsas iqtisadi infrastrukturunu müəyyənləşdirir
- iqtisadi qanun olub, bütün alıcılara, əmtəələrə və xidmətlərə tələb əyrisidir
- əmtəə istehsalının iqtisadi qanunu olub, tədavül sahəsində tələb və təklif arasında olan qarşılıqlı təsiri və əlaqəni ifadə edir
- bazarda alıcının alıcılıq qabiliyyətini əks etdirir

224 Mal tədavülü nədir?

- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının barter mübadiləsidir
- istehlak reallaşdıqdan sonra ictimai istehsalın fasiləsizliyinin təmin olunmasıdır
- təkrar istehsal prosesində vahid bir faza tədavül fazasıdır
- alqı-satqı üçün nəzərdə tutulan hər cür əmək məhsullarının pullu mübadilələrinin məcmuudur
- məcmu milli məhsulun təkrar istehsalıdır

225 Mal tədavülü vaxtı nə baş verir?

- izafi dəyər yaranır
- kapitalın sonrakı dövrü üçün şərait yaradılır
- pul kapitalının məhsuldar kapitalla və mal kapitalına çevrilməsi
- pul kapitalı məhsuldar kapitalla, yəni xammala çevrilir
- pulun mala, malın pula çevrilməsi başa düşülür

226 Kapital dövrünü vaxtı hansı hissələrdən ibarətdir?

- istehsal vaxtı, bölgü vaxtı
- satış vaxtı, mübadilə vaxtı
- istehsal vaxtı, satışa hazırlanma vaxtı
- istehsal vaxtı, tədavül vaxtı
- tədavül vaxtı, mübadilə vaxtı

227 Kapitalın dövrünü cərcivəsində istehsal vaxtı 45 gün və tədavül vaxtı 18 gündürsə cəmi dövretmə vaxtı necə gün olacaqdır?

- 2,5 gün
- 27 gün
- 810 gün
- 63 gün

45 gün

228 Dəyərin artması prosesində məhsuldar kapital öz roluna görə necə bölünür?

- istehlak kapitalına, dövriyyə kapitalına
- sabit kapitala, dövriyyə kapitalına
- əsas kapitala, sabit kapitala
- sabit kapitala və dəyişən kapitala
- dövriyyə kapitalına, dəyişən kapitala

229 Sənaye istehsalına nələr daxildir

- dövlət, qeyri-dövlət, xüsusi
- ağır, yüngül, əlvan
- metallurjiya, ərzaq, qeyri-ərzaq
- ağır, yüngül və yeyinti
- dövlət, qeyri-dövlət

230 Mal ehtiyatlarının hansı formaları vardır?

- kənd təsərrüfatı məhsulları, istehlak malları ehtiyatı
- ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları, kənd təsərrüfatı məhsulları ehtiyatı
- mal satışı, daxil olması, satışın quruluşu
- məhsuldar kapital, fərdi istehlak ehtiyatı, mal kapitalı (istehlakı)
- istehlak malları, istehsal vasitələri ehtiyatı

231 Təyinatına görə tədavül dairəsində olan mal ehtiyatına nələr daxildir?

- məqsədli, cari, mövsümi ehtiyatlar
- ilin əvvəlinə, ilin axırına və daxil olan mal ehtiyatları
- cari, ticarət müəssisəsində, bazarda olan ehtiyatlar
- cari, mövsümi, məqsədli mal ehtiyatları
- bazarda olan, ilin axırına olan və yolda olan ehtiyatlar

232 Mal ehtiyatının əsas növü hansıdır?

- anbarlarda, bazarlarda və yolda olan ehtiyatlar
- ticarət şəbəkəsində olan ehtiyatlar
- mövsümi xarakterli mal ehtiyatları
- cari mal ehtiyatları
- məqsədli mal ehtiyatları

233 Mal tədavülü vaxtına hansı amillər təsir göstərir?

- ticarətin təşkilindən asılı olan amillər
- malların öz xüsusiyyətlərindən asılı olan amillər
- istehsaldan asılı olan amillər
- bütün cavablar doğrudur
- nəqliyyat amilləri

234 Mal tədavülü vaxtına təsir göstərən amillərdən deyildir

- reklam işinin effektiv təşkili
- nəqliyyat amilləri
- bazar amilləri
- təbii hadisələr və psixoloji amillər

- rəqabət amilləri

235 Cari, mövsümi, məqsədli - mal ehtiyatlarının hansı təsnifat qrupunun elementləridir?

- planlaşdırılan dövrün əvvəlinə görə
 olduğu yerlərinə görə
 planlaşdırılmasına görə
 təyinatına görə
 mal ehtiyatlarının kəmiyyətinə görə

236 Dövriyyə sürəti ticarətdə hansı göstəricini xarakterizə edir?

- bütün cavablar doğrudur
 əsas kapitalı
 mal dövriyyəsinə
 tədavül vaxtını
 maliyyə vəsaitlərini

237 Mal resurslarının mahiyyətini izah et

- müəyyən dövr ərzində idxal və ixrac olunmuş malların natural ifadəsi ilə məcmuu
 müəyyən dövr ərzində ölkəyə idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
 müəyyən dövr ərzində ölkədə realizə olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
 müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu
 müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmuu

238 Mal resurslarının əmələ gəlmə mənbələri hansılardır

- idxalat
 kəndli-fermer təsərrüfatları,
 sənaye istehsalı,
 bütün cavablar doğrudur
 köməkçi təsərrüfatlar,

239 Mal resurslarının tərkib hissələri arasındakı nisbətlərin təmin edilməsi nə üçün lazımdır?

- mənfəəti maksimallaşdırmaq üçün
 istehlakı təmin etmək üçün
 əhali tələbini proqnozlaşdırmaq üçün
 bazar mexanizminin ahəngdar işləməsi üçün
 xarici inteqrasiya əməliyyatlarını genişləndirmək üçün

240 Mal resurslarının planlaşdırılması hansı metodla həyata keçirilir

- iqtisadi-riyazi metod
 iqtisadi-statistik metod
 iqtisadi təhlil metodu
 balans metodu
 texniki-iqtisadi hesablamalar metodu

241 Maddi balansın tərtib edilməsində məqsəd nədir?

- əhali tələbini düzgün proqnozlaşdırmaq
 idxalatı tənzimləmək
 mal fondları ilə mal resursları arasında uyğunluq yaratmaq
 mal resursları ilə onlara olan tələbat arasında uyğunluq yaratmaq

- dövlət büdcəsinə ayırmaları təmin etmək

242 Təklifin qiymət elastikliyi necə müəyyənləşdirilir

- qiymət kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti kimi
- təklif kəmiyyətinin qiymət kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə hasili kimi
- tələb kəmiyyətinin təklif kəmiyyətinə nisbəti ilə [yeni cavab]
- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin qiymətin dəyişilmə faizinə olan nisbəti ilə
- təklif kəmiyyətinin dəyişmə faizinin tələb kəmiyyətinin dəyişmə faizi ilə cəmi kimi

243 Ticarət konyunkturu nədir?

- tələb, təklif və qiymətin rəqabət qabiliyyətidir
- bir növ vahidinin miqdarının başqa növ əmtəə vahidinin miqdarına tədavül nisbəti
- siyasi ticarət üsul ifadəsində bir dövlətin digər dövlətə qarşılıqlı əsasda etdiyi güzəştlərdir
- müəyyən vaxt ərzində mövcud qiymətlər şəraitində ticarətin vəziyyəti
- tələb və təklifin elastikliyidir

244 Mal tədavülünün xarakterik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyənləşir

- elmi-texniki tərəqqinin inkişafı ilə
- cəmiyyətin infrastrukturu ilə
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri ilə
- cəmiyyətin istehsal üsulu ilə
- cəmiyyətin inkişafı ilə

245 Mal dövriyyəsi 1836 manat, orta mal ehtiyatı 229,5 manat, dövrün günlərinin sayı isə 360 gündür. Gün hesabı ilə dövriyyə sürəti (dövriyyə vaxtı) neçə gün olacaqdır

- 46.0
- 32.0
- 50.0
- 45.0
- 28.0

246 Maddi balans hansı hissələrdən ibarətdir?

- İdxaldan daxilolmalar
- Məxaric, bazar, fondlar
- Mədaxil, idxal
- Resurs və bölgü
- Mədaxil, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar

247 Mal fondları geniş təkrar istehsalın hansı fazasına daxildir?

- bölgü və mübadilə
- bölgü
- istehsal
- istehlak
- mübadilə

248 Balansın resurslar hissəsində nələr göstərilir

- dövrün əvvəlinə qalıq, idxalat, ixracat və satışın həcmi
- dövrün əvvəlinə, sonuna qalıq, daxil olan mal ehtiyatı, satış həcmi
- bazar fondları, ixracat, dövlət ehtiyatlarına qaytarılma, dövlət ehtiyatlarına əlavə, dövrün sonuna qalıq

- dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar
 istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və ixracat

249 Dövrün əvvəlinə qalıq, istehsaldan daxilolmalar, dövlət ehtiyatlarından daxilolmalar və s. daxilolmalar- resurslar balansının hansı hissəsində göstərilir?

- balans
 mədaxil və məxaric
 bölgü
 resurslar
 məxaric

250 Tərkibinə görə mal təklifinin təsnifatına aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- istehsal müəssisələrində və onların anbarlarında sexlərin normal fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan xammal materiallar, yarımfabrikatlar
 yolda və topdansatış anbarlarda olan mal ehtiyatları
 istehsal müəssisələrinin anbarlarında satış üçün komplektləşdirilmiş hazır məhsul
 müvafiq firmalarda satış üçün komplektləşdirilmiş, çeşidlənmiş istehsal vasitələri
 pərakəndə satış müəssisələrində və anbarlarda olan mallar

251 Təklifin həcm və strukturuna təsir edən amillərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- qiymət amilləri, qeyri-qiymət amilləri
 istehsalın həcmi və strukturu, ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
 cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi, ETT-nin inkişafı və onun nailiyyətlərinin tətbiqi
 magazaların tipləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
 malların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması

252 Malların dövretmə sürəti hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- Dövriyyənin həcmi və strukturu üzrə
 Nisbi və mütləq göstəricilərlə
 Natural və dəyər göstəriciləri ilə
 Gün və dəfə hesabı ilə
 Nisbi və gün hesabı ilə

253 Tədavül vaxtının qısalması nə ilə xarakterizə olunur?

- dövriyyənin həcmi və strukturu ilə
 nisbi və mütləq göstəricilərlə
 magaza və anbarlarda olan malların natural və dəyər göstəriciləri ilə
 dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması ilə
 natural və gün hesabı ilə

254 Dövriyyə sürətinin gün hesabı ilə azalması və dövretmə sayının artması nəyi göstərir?

- mal tədavülünün pul tədavülünə yaxınlaşmasını
 dövriyyə sürətinin artmasını
 tədavül vaxtının uzanmasını
 tədavül vaxtının qısalmasını
 dövriyyə sürətinin azalmasını

255 Təklif bazarı nədir?

- malın qiymət səviyyəsinin tələbi stimullaşdırdığı bazar

- tələb və təklif bir-birini tənzimləyən bazar
- tələb az, təklif isə ona nisbətən çox olan bazar
- tələb çox, təklif isə ona nisbətən az olan bazar
- tələb-təklif və qiymət bir-birinə aktiv təsir edən bazar

256 Təklifin həcmi və strukturu, onun dinamik inkişafını şərtləndirən əsas amillər hansılardır

- Malların keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- İstehsalın ixtisaslaşması və təmərküzləşməsi
- əmtəə istehsalının həcm və strukturu
- Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı və onun nailiyyətlərinin istehsala və ticarətə tətbiqi
- Bazarda inhisarcılığın inkişafı

257 Mal ehtiyatları inkişafının müasir iqtisadiyyata xas olan qanunauyğunluqları hansılardır

- ölkədə mal ehtiyatları fondu yaradılır
- kənd ticarətində mal ehtiyatlarının həcmi və səviyyəsi şəhər ticarətinə nisbətən artır
- mal ehtiyatlarının xüsusi çəkisi durmadan artır
- mal ehtiyatlarının həcmi durmadan artır
- rayonların mal ehtiyatları sürətlə artır

258 Mal resurslarının tərkibinə aid deyildir

- mal fondları
- satlıq məhsul
- ümumi məhsul
- maddi balans
- realizə edilmiş məhsul

259 Mal resurslarının müəyyənləşdirilməsi hansı metodla həyata keçirilir?

- riyazi-statistik
- normativ
- iqtisadi-riyazi
- balans
- müqayisəetmə

260 Alıcı qiyməti nədir?

- Alıcı qiyməti satıcının bazarda müəyyənləşdirdiyi qiymət
- Alıcı qiyməti satıcı bazarında olan qiymət
- Tələb və təklifin az olduğu halda bazar qiyməti
- Alıcı bazarında tələb və təklifin az olduğu halda faktiki bazar qiyməti
- Alıcı qiyməti faktiki bazar qiyməti

261 Məhsulun tam maya dəyəri nədir?

- orta xərclər və mənfəət
- maya dəyəri və qeyri xərclər
- istehsal xərcləri
- fabriq-zavod maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərcləri
- onun dəyəri və xərcləri

262 Fabriq-zavod maya dəyəri nədir?

- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ümumzavod xərcləri

- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan ictimai sığorta üçün ayırmalar
- xammal və əsas materiallar
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan istehsal məsrəfləri
- məhsulun bilavasitə istehsalına sərf olunan enerji, yanacaq daşıyıcıları

263 Qarşılıqlı mal göndərmələr üzrə qiymətlər əsasən hansı qiymətlər əsasında müəyyənləşdirilir?

- çevik qiymətlər əsasında
- dünya bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında
- transfer qiymətlər əsasında
- tərəflərin razılaşdıqları qiymətlər əsasında
- məhsul istehsal olunan ölkənin bazarında təşəkkül tapmış qiymətlər əsasında

264 Qiymətin əmələ gəlməsinin əsasını nə təşkil edir?

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- mənfəət və rentabellik
- xammal və materialların dəyəri
- məhsul və xidmət istehsalına çəkilən ictimai əmək məsrəfləri
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi

265 Qiymətqoymaya təsir göstərən amillər aşağıdakı prinsiplərlə ümumiləşdirilir

- Bazarın dövlət tənzimi hansı vasitələrlə həyata keçirilir?
- gəlirlilik prinsipi, rəqəbat prinsipi, etibarlılıq prinsipi
- tələbdən asılılıq prinsipi, təklifdən asılılıq prinsipi, mərkətin qədri prinsipi, asılılıq prinsipi c maya dəyəri prinsipi, ticarət məqsədləri,
- məsərflilik tutmu, marketing məqsədləri, bazarın konjunkturundan asılılıq prinsipi
- bazardan asılılıq prinsipi, gəlirlilik prinsipi, məqfətlilik prinsipi

266 inzibati vasitələrlə

- 0.0
- hüquqi prosesual məcəllə və mülki məcəllə ilə
- qiymət və dövlət hüquqi qanunları ilə
- qiymət vasitəsilə
- "İstehlakçılarının hüquqlarının müdafiəsi» qanunu ilə

267 Dünya bazarı qiyməti nədir?

- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəələrin satış qiymətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin ixrac qiymətidir
- istehsal mövsümi xarakter daşıyan malların dünya ticarətidir
- dünya ticarətinə yönəldilən malın beynəlxalq dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- dünya ticarətinə yönəldilən əmtəənin idxal qiymətidir

268 Qiymətin hansı növləri vardır ?

- sabit və dəyişən qiymətlər
- təklif qiyməti, tarazlıq qiyməti, tələb qiyməti
- tələb qiyməti, təklif qiyməti, bazar qiyməti, dövlət qiyməti
- müqavilə, tənzimlənən, sərbəst və dövlət tərəfindən təyin olunan
- tarazlıq qiyməti, dövlət qiyməti və müqavilə qiyməti

269 Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin hansı növləri vardır ?

- istehsal və satış qiymətləri
- sabit, cari, mövsümi, mərhələli və s.
- illik, rüblük, aylıq və s.
- qısa və uzun müddətli qiymətlər
- pərakəndə, toptan satış qiymətləri

270 Qiyməti 48 man olan mala qiymət elastikliyi əmsalı 0,8 təşkil edir. Əgər satışın ilk dövründə həcmi 1000 vahid təşkil edirsə, onda qiymətin 4 man. artması nəticəsində satışın həcmi neçə vahid dəyişər?

- 3,2 vahid dəyişər
- 126 vahid artar
- 126 vahid azalar
- 67 vahid azalar
- 63 vahid artar

271 Təklif nə zaman qeyri-elastik olur?

- 0.0
- bazar doyurulmadıqda
- bazarda tələbi yüksək olduqda və istehlakçıların sayı çox olduqda
- bazarda istehlakçıların rəqibi və əvəzedici mallar olmadıqda
- bazarda tarazlıq olmadıqda

272 X məhsulu istehsal edilib 3000 vahid, İdxal 500 vahid, ixrac 200 vahid. Ticarət müəssisələrinin anbarlarda ilin əvvəlinə qalıq 50 vahid, ilin sonuna isə 150 vahid olmuşdur. Bazar tutumunu hesablayın?

- 7200.0
- 6300.0
- 5200.0
- 3200.0
- 4200.0

273 Tələbin qiymət elastikliyi nə deməkdir?

- gəlirlərin xərclərə nisbətidir
- tələbin qiymət elastikliyinə əmsalıdır
- qiymətin qalxıb enməsi
- bazar tələbinin qiymətdəki dəyişikliyə təsir dərəcəsidir
- tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbətidir

274 Tələbin qiymət elastikliyi əmsalı necə müəyyən edilir?

- qiymətin qalxıb enməsi zamanı
- gəlirlərin xərclərə nisbəti kimi
- qiymətin dəyişiklik faizinin tələbin dəyişiklik faizinə nisbəti kimi
- tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbəti kimi
- mənfəətlə xərcin fərqi kimi

275 Plan göstəriciləri hansılardır?

- dəyər göstəriciləri, tədavül xərcləri
- əmək planı, mal dövriyyəsi
- natural göstəricilər, mal dövriyyəsi göstəriciləri

- kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriciləri
 kəmiyyət göstəriciləri və iqtisadi göstəricilər

276 Planlaşdırmanın mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstər

- proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması.
 firmanın strategiyası, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, proqramın hazırlanması
 proqramın hazırlanması, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, firmanın strategiyası
 proqramın hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi, təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, firmanın strategiyası
 firmanın strategiyası, proqramın hazırlanması təsərrüat maliyyə göstəricilərinin inkişaf planının hazırlanması, vəzifə və məqsədlərin müəyyənləşməsi.

277 Mal istehsalının planlaşdırılmasının əsas mərhələsi hansılardır ?

- istehsal və istehlak planının tərtib edilməsi
 mal dövriyyəsi planlarının tərtib edilməsi
 mal istehsalı planının tərtib edilməsi
 sahibkar tərəfindən maddi balansların tərtib edilməsi
 istehsal müəssisələrinin bazarla əlaqəsi

278 Planlaşdırmanın əsas prinsipi nədir?

- fəaliyyət və demokratiyanın vəhdəti
 demokratik-mərkəzdənqacma
 anarxiya
 demokratik-mərkəziyyət
 dialektik

279 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın xarakterik cəhətlərindən deyildir?

- planların sabitliyi
 planlaşdırmada insan amili
 planların elmi xarakteri
 planlaşdırmada fasiləlilik
 planların optimallığı və reallığı

280 Planlaşdırmanın metodları hansılardır

- idarəetmə, texniki-riyazi, statistik-təhlil, iqtisadi-texniki
 texniki, riyazi, statistik, faktik
 strateji, texniki-iqtisadi, iqtisadi hesablamalar, taktiki
 balans, texniki-riyazi, iqtisadi-statistik, iqtisadi-riyazi, iqtisadi təhlil
 tədqiqat, balans, təbliğat, riyazi-iqtisadi

281 İdarəetmə səviyyələri üzrə məqsədlər hansılardır

- strateji və uzunmüddətli
 operativ və kiçik məqsədlər
 strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli
 strateji, taktiki və operativ
 orta müddətli və taktiki

282 Müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır

- strateji, taktiki və operativ
- strateji və uzunmüddətli planla
- orta müddətli və taktiki planlar
- operativ planlar, kiçik mağazalar üzrə planlaşma
- strateji, qısamüddətli, uzunmüddətli

283 Uzunmüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir?

- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- əsasən konkret məqsədləri və 5 illik müddəti əhatə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir

284 Ortamüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir

- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- müxtəlif xidmətlərin, sazişlərin, müqavilələrin hazırlanmasını əhatə edir

285 Planlaşdırmanın hansı cəhətində planın yerinə yetirilməsi prosesi müntəzəm olaraq öyrənilməli, ciddi fərqlər aşkar edildikdə ona düzəlişlər edilməlidir?

- planlaşdırmada insan amili
- planların sabitliyi
- planların reallığı
- planlaşdırmanın fasiləsizliyi
- planların elmi xarakter daşması

286 Qısamüddətli kommertiya planlaşdırılması nədir?

- əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir, birillik müddətə tərtib edilir
- əsasən konkret məqsədlər və kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- bir qayda olaraq 3-5 il müddətini əhatə edir, rəhbərlik tərəfindən işlənilib hazırlanır, strateji məqsədləri ifadə edir
- cari operativ planlaşmadır və müəssisənin illik, yarımillik və s. müddətə vəzifələrini müəyyənləşdirir
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının satışını həyata keçirir

287 Strateji korporativ planlaşdırma ilə marketinq planlaşdırmasının müqayisəsindən belə demək olar ki,

- hər ikisi əsasən kəmiyyət xarakteristikalarını əhatə edir
- hər iki plan eyni bir struktura malikdir
- hər iki plan bazar payının artırılmasına və davamlılığına istiqamətlənib
- strateji korporativ plan makro və mikro mühitin daha spesifik və detallı təhlilini verir
- korporativ plan marketinq planının tərkib hissəsidir

288 Biznes-plan dedikdə nəzərdə tutulur?

- mal və xidmətlərin satılması sisteminin yaradılması
- rekonstruksiyası

- müəssisə və təşkilatın təsisi
- bütün cavablar doğrudur
- fəaliyyəti üzrə işçi sənədlərin hazırlanması

289 Biznes-planına aiddir:

- sahənin vəziyyəti
- xülasə
- titul vərəqəsi
- bütün cavablar doğrudur
- biznesin tarixi

290 Biznes-planına aid deyildir:

- riskin qiymətləndirilməsi
- risklərin sığortalanması
- tədqiqat və işləmələr planı;
- işçilərin seçilməsi
- rəqabət strategiyasının seçilməsi,

291 Biznes-planının strukturu nədən asılıdır?

- əmtəə və xidmət bazarın vəziyyətindən
- biznesin miqyasından
- zəruri investisiyanın həcmindən
- təşəbbüskarın fəaliyyətindən
- firmanın maliyyə sabitliyinin səviyyəsindən

292 Ticarət müəssisəsinin yerləşdirilməsində aşağıdakı amili nəzərə almaq məqsədəuyğun deyil?

- ümumi fon
- regionun istehlak profili
- icarə şərtləri
- əmək resurslarının mövcudluğu
- piyada axını

293 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin yerləşdirilməsində əlverişlilik dedikdə nə başa düşülür?

- mağazalara malların daha rahat gətirilməsi
- mağazaların yaşayış zonasında olması
- mağazaların şəhərin mərkəzində yerləşməsi
- alıcılar üçün mağazalara asan girib-çıxmaq
- mağazaların mikrorayonda yerləşməsi

294 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin əsas funksiyaları

- ticarət-texnoloji prosesləri sadələşdirmək, xərcləri aşağı salmaq
- alıcılarla haqq-hesabın sürətləndirilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- iş yerlərinin miqdarının optimallaşdırılması, alıcıların vaxtına qənaət edilməsi
- ticarət-operativ, maliyyə-təsərrüfat, idarəetmə fəaliyyəti
- mağazada texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması

295 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi nəyə deyilir?

- malların hərəkətinin aralıq həlqəsində təşkilat və müəssisələrə mal satışı
- təkrar istehsal prosesinin son fazasını

- malların istehsaldan topdansatış həlqəsinə çatdırılmasını xarakterizə edən mərhələ
- malların istehsaldan istehlakçılara satışının ilkin mərhələsinə
- malların bilavasitə istehlakçılara satışı

296 Ticarət şəbəkəsinin inkişafına təsir göstərən sosial amillər hansılardır?

- kütləvi iaşə müəssisələrinin, yeyinti sənayesinin və ərzaq malları ticarətinin inkişafı
- sənaye təyinatlı məhsul istehsalı, malların qiyməti
- əmtəə istehsalı, nəqliyyat, mənzil tikintisi, pərakəndə mal dövriyyəsinin həcmi
- əhalinin pul gəlirlərinin həcmi, istehlak tələbi, bazarın sosial-mədəni mühiti
- bazarda rəqabət mühiti, müəssisələrdə düzgün idarətmə

297 Ticarət şəbəkəsinin inkişafı hansı vəzifələrə uyğun gəlməlidir?

- xidmət mədəniyyətinin yüksəlməsinə
- mal dövriyyəsinin artmasına
- ticarət xidməti sistemində
- bütün cavablar doğrudur
- mal dövriyyəsinin strukturunun yaxşılaşdırılmasına

298 Ticarətin gələcək inkişafı və əhaliyə xidmətin yaxşılaşdırılmasına hansı sosial-iqtisadi amillər təsir edir?

- istehlakın strukturunun yaxşılaşdırılması
- mal istehsalının artması
- əhalinin sayının artması
- bütün cavablar doğrudur
- mənzil tikintisinin inkişafı

299 Mal dövriyyəsinin quruluşu nədir ?

- bir günlük satışdır
- mal qrupları üzrə satışdır
- mal satışının həcmidir
- dövriyyənin ümumi həcmində ayrı-ayrı mal qruplarının xüsusi çəkisidir
- rüblər üzrə satışdır

300 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi strukturu hansı amillərdən asılıdır?

- iqlim şəraitindən, daxil olmadan
- mal qruplarından, ehtiyatlardan
- qiymətdən, puldan, maya dəyərindən
- istehsalın həcmi və quruluşundan, pul gəlirlərinin səviyyəsindən, demoqrafik amillərdən
- işçilərin sayından, əmək haqqından

301 Şəhərə nisbətən kənd yerlərində mal dövriyyəsinin sürətlə artması nəyə şamil edilir ?

- alıcılıq qabiliyyətinə
- ət və ət məhsullarına
- çörəyə və çörək məmulatlarına
- qeyri-ərzaq mallarına
- pul gəlirlərinə

302 Mal dövriyyəsi inkişafının neçə qanunauyğunluqları vardır

- 10.0

- 6.0
 2.0
 4.0
 5.0

303 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi ilə əhalinin istehlak fondunu eyniləşdirmək olar?

- qismən
 müəyyən qədər
 hə
 yox
 tamamilə

304 Əhalinin şəxsi istehlak fondunun nə qədər hissəsi pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə ödənilir?

- 0.7
 0.6
 1.0
 87-90 %
 0.5

305 Şəxsi istehlakın dövriyyəyə cəlb olunmayan hissəsi nəyin hesabına ödənilir?

- dövlət fondu hesabına
 sahibkarın vəsaiti hesabına
 ictimai istehlak fondları hesabına
 şəxsi həyətəyən təsərrüfatlarından əldə etdikləri məhsul hesabına
 humanitar yardım hesabına

306 Ticarətin formalarına uyğun olaraq pərakəndə satış mal dövriyyəsinin hansı növləri vardır

- şirkətlərin, firmaların və müəssisələrin dövriyyəsi
 şəhər, bələdiyyə və kənd dövriyyəsi
 şəhər, kənd və fəhlə qəsəbəsinin dövriyyəsi
 dövlət, kooperativ və xüsusi ticarətin mal dövriyyəsi
 dövlət, qəsəbə və istehlakçılar

307 Özünəxidmət mağazasında ticarət zalı işçilərinin əsas funksiyaları nədən ibarətdir?

- inventar qabına yığma
 reklamlaşdırma
 informasiyanın verilməsi
 məsləhət və nəzarət
 hesablaşma əməliyyatları

308 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi vasitəsilə hansı proses baş verir?

- mal ehtiyatlarının, malların daxil olmasının hərəkəti
 dəyər formalarının dəyişilməsi, malın pula çevrilməsi
 alıcı tələbinin ödənilməsi, təkrar istehsal
 malların gətirilməsi, satışı və ehtiyatların yaranması
 malların satışı, tələbin ödənilməsi

309 Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsiindən asılı olaraq hesablanılır

- tədavül xərcləri, sair aktivlər, ümitsiz bərcələr
- bankların hesablaşma hesabında olan vəsait, kassada olan pul vəsaiti
- avadanlıqlara, inventarlara, maşınlara olan tələbat
- mal ehtiyatları, daxil olma, gəlir, mənfəət, işçilərin sayı
- istehlakçıların sayı, müəssisənin kassasında olan pul vəsaiti

310 Ticarətin hansı plan göstəriciləri mal dövriyyəsi əsasında tərtib olunmur?

- kredit planı
- əmək haqqı fondu
- əmək planı
- işçinin təhsili və ixtisasının artırılması
- gəlir, mənfəət və rentabellik

311 Ticarət müəssisəsinin mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə tərtib olunur?

- mal alışı, çeşid quruluşu, plan səviyyəsi
- mal satışı, mal ehtiyatları, mal təminatı
- tədavül xərcləri, gəlir, mənfəət
- xərclər, əmək haqqı fondu
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı

312 Müəssisənin mal satışının təhlili necə aparılır

- rüblər üzrə
- mal qrupları üzrə
- cəmi müəssisə üzrə
- müəssisə, mal qrupları, aylar, rüblər və il üzrə
- alıcılıq fondu üzrə

313 Müəssisənin mal dövriyyəsinin planlaşdırılması hansı mərhələlərdən ibarətdir?

- alıcılıq fondu, mal ehtiyatları
- mal alışı, satış, istehlakçıların sayı
- mal ehtiyatları, satış və daxilolma
- təhlil, plan layihəsinin hazırlanması və bəyənilməsi
- dövriyyənin həcmi və quruluşunun hesablanması

314 Müəssisənin pərakəndə satış mal dövriyyəsi hansı ardıcılıqla təhlil edilir?

- Mənbələr üzrə daxil olma, kvartallar üzrə satış
- mal ehtiyatları, daxil olması, mal satışı
- malların daxil olması, ehtiyatlar, mal satışı
- mal satışı, mal ehtiyatları, malların daxil olması
- mal ehtiyatları, dövriyyənin həcmi və quruluşu

315 Müəssisənin mal satışı planı təhlil və tərtib edilərkən hansı məlumatlardan istifadə edilir?

- tələbə aid
- pul gəlirlərinə aid olan məlumatlardan
- əhalinin alıcılıq fonduna aid olan məlumatlardan
- riyazi, statistik və operativ uçot
- mal satışına aid

316 Müəssisə üzrə mal ehtiyatlarının əsas vəzifəsi nədir?

- qiyməti aşağı salmaq
- satış prosesini həyata keçirmək
- iqtisadiyyatı yüksəltmək
- mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək
- tələbi artırmaq

317 Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir
- mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir
- dövriyyəni inkişaf etdirmək

318 Pərakəndə satış mal dövriyyəsinin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- Normativ, qruplaşma metodları
- Operativ, müqayisə, sınaq
- İqtisadi-analitik, statistik, iqtisadi
- Birbaşa hesablama, iqtisadi-analitik
- Riyazi, mühasibat, komməriya

319 Pərakəndə satış mal dövriyyəsi planı hansı göstəricilər üzrə müəyyən edilir

- daxil olma, alıcılıq fondu, tədavül xərcləri
- istehsal proqramının həcmi, mal ehtiyatları, mal satışı
- alıcılıq fondu, əmək planı, əmək haqqı fondu
- mal satışı, mal ehtiyatları və malların daxil olması
- mal qalığı, dövriyyənin quruluşu, malların daxil olması

320 qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir

- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir

321 Fərz edək ki, əhalinin alıcılıq fondu 3 ildə 658,2mln. manatdan 692,3 manatadək, firmanın mal dövriyyəsi isə 35,6 mln. manatdan 40,5 mln. manatadək artmışdır. Qarşıdakı il üçün alıcılıq fondu 5,1% çox planlaşdırılmışdır. Planlaşdırılan il üçün mal satışının həcmi tapın

- 41.1 mln. manat
- 44.21 mln. manat
- 42.5 mln. manat
- 40,5 mln. manat
- 43.2 mln. manat

322 Pərakəndə ticarət şəbəkəsi planlaşdırılarkən ilk növbədə hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır

- universal çeşidli mağazaların və ticarət nöqtələrinin sayı
- mağazaların ümumi sayı
- mal ehtiyatlarının həcmi və tədavül vaxtı
- əhalinin sayı və mal dövriyyəsinin həcmi
- pərakəndə və topdansatış müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsinin həcmi

323 Xammal və ərzaq malları ehtiyatının həcmi hansı amillərlə müəyyən edilir

- mövsümi xarakterli daxilolmalar
- təchizatın təşkili və xammalın daxil olması ahəngdarlığı
- istehlakçıların tələbinin xarakteri
- istehsal proqramı, mal dövriyyəsinin həcmi və strukturu
- yerli fermer təsərrüfatlarından daxilolmalar

324 Kütləvi iaşə müəssisəsinin ümumi dövriyyəsinə nələr daxildir?

- topdansatış mal dövriyyəsi və nahar məhsulları üzrə dövriyyənin məcmuu
- kulinariya məhsulları və satın alınan malların dəyər ifadəsilə həcmi
- satın alınan və özünün istehsal etdiyi mallar satışının məcmuu
- pərakəndə və topdansatış mal dövriyyəsi
- kulinar məmulatları satışı və pərakəndə satış mal dövriyyəsinin mücmuu

325 Kütləvi iaşə müəssisəsinin xammal və məhsul balansı necə tərtib edilir (Q1 Q2 dövrün əvvəlinə və sonuna olan mal qalığı, D- daxilolma, S-satış)

- $Q2+D=S-Q1$

326 Istehsal, ticarət, istehlakın təşkili funksiyalarını iqtisadiyyatın hansı sahəsi yerinə yetirir?

- xidmət
- topdansatış ticarət
- pərakində ticarət
- kütləvi iaşə
- istehsal

327 Kütləvi iaşə müəssisələri hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- mal təklifi, qiyməti, istehsalı
- dövriyyə, ehtiyat, daxilolma
- tələb, təklif, istehsal
- istehsal, ticarət, istehlakın təşkili
- istehsal, satış, daxilolma

328 Kütləvi iaşənin digər sahələrdən fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- istehlakçılara xidmət göstərir
- məhsul istehsal edir və satış prosesini həyata keçirir
- məhsul istehsal edir və istehlakını həyata keçirir
- o təkrar istehsalın bütün mərhələlərini özündə əks etdirir
- mal ehtiyatları yaradır

329 Kütləvi iaşə müəssisələri hansı əməliyyatları həyata keçirir

- kulinariya məmulatlarını satır
- istehsal edir
- tələbi öyrənir
- özünün istehsal etdiyi və satınalma mallarının satışını həyata keçirir
- yarımfabrikatlar istehsal edir

330 Kütləvi iaşə müəssisələrinin özünün istehsal etdiyi məhsullara nələr daxildir

- kulinariya məmulatları
- qeyri-ərzaq malları
- ərzaq malları
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- süd və süd məhsulları, çörək

331 Kütləvi iaşədə özünün istehsal etdiyi məhsul nədir

- kulinariya məmulatlarıdır
- birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılardır
- heç bir texnoloji prosedən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan məhsuldur
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları

332 Satınalma malları nədir

- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarıdır
- nahar məhsulları, yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları
- isti və soyuq texnoloji proseslərdən keçirilən və istehlak üçün yararlı vəziyyətə çatdırılan mallardır
- heç bir texnoloji prosedən, kulinariya emalından keçirilməyən mallardır
- kulinariya məmulatlarıdır

333 Nahar məhsullarına nələr daxildir?

- meyvə-tərəvəz
- ərzaq məhsulları
- satın alınan mallar
- birinci, ikinci, üçüncü xörəklər və qəlyanaltılar
- qənnadı məmulatları

334 Kütləvi iaşə müəssisəsinə özünün istehsal etdiyi məhsul hansı qaydada satılır?

- topdan satış və pərakəndə satış qaydasında
- mağazalarda
- mütərəqqi xidmət qaydasında
- özünəxidmət qaydasında
- yarmarkalarda

335 Kütləvi iaşə müəssisələrinin ümumi mal dövriyyəsi nədir?

- ərzaq və qeyri-ərzaq malları dövriyyəsinin məcmuudur
- nahar məhsullarının satışdır
- ərzaq malları satışının məcmuudur
- topdansatış və pərakəndəsətış mal dövriyyəsinin məcmuudur
- kulinariya məmulatları satışdır

336 Kütləvi iaşə müəssisələrində tipindən asılı olaraq istehsal proqramı neçə metodla hesablanılır?

- 8.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 6.0

337 Kütləvi iaşə müəssisələrində istehlakçıların sayından asılı olaraq məhsul buraxılışı necə

planlaşdırılır

- istehlak normasına görə
- məhsul buraxılışı imkanlarına görə
- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- istehlakçıların sayı və onların bir nəfərinə düşən məhsulun orta miqdarına görə
- qiymətlərin səviyyəsinə görə

338 Kütləvi iaşə müəssisələrində məhsul buraxılışının dəyəri necə hesablanır?

- müəssisənin tipinə görə
- qiymətlərin səviyyəsindən asılı olaraq
- alıcılıq qabiliyyətini nəzərə almaqla
- məhsulların ümumi miqdarını orta hesabla bir qab xörəyin qiymətinə vurmaqla
- istehlakçıların sayını ərzaq məhsulları miqdarına vurmaqla

339 Kütləvi iaşə müəssisələrində hansı mal ehtiyatları vardır

- mövsümi
- gündəlik mal ehtiyatları
- ərzaq malları ehtiyatları
- istehsal təyinatlı və mal ehtiyatları
- cari

340 Mal yeridilməsi təhlil edilərkən hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir

- topdan satış və pərakəndə satış ticarətində mal ehtiyatlarının vəziyyətinin öyrənilməsi
- ayrı-ayrı mal qruplarının öyrənilməsi
- topdan satışın hər bir növünün öyrənilməsi
- planlaşdırılan ildən əvvəlki 3-5 il ərzində topdan satış mal dövriyyəsinin dinamikasının öyrənilməsi
- malların daxil olması ilə satılması arasındakı balans əlaqəsi

341 Topdan yarmarka ticarətinin xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır

- qiyməti simvolik olaraq təyin edilən ildə bir dəfə keçirilən topdan ticarətdir
- bir neçə il müddətində fəaliyyət göstərən, işgüzar xarakterli, istehsal və qeyri istehsal malları
- alıcısı və satıcısı peşəkarlar olan ildə bir dəfə keçirilən birjalardır
- nümunələr üzrə alışı yarmarkaların keçirilməsinin dövriyyəni əmtəələrin satış müddətinin və yerinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi, satıcı və alıcıların kütləvi iştirakı
- daimi fəaliyyət göstərən topdan ticarətin bir növüdür

342 Topdansatış ticarət müəssisələri hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir

- mal (əmtəə) yeridilişində yeri və rolu
- mal (əmtəə) ixtisaslaşması,
- mülkiyyət forması,
- bütün cavablar doğrudur
- fəaliyyət miqyası,

343 Bazar şəraitində topdansatış ticarətin funksiyaları necə dəyişir

- istehsal çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- bazarda vasitəçi kimi çıxış edir
- ölkənin vahid istehlak bazarının ahəngdarlığına kömək edir
- bir tərəfdən, mürəkkəbləşir və digər tərəfdən vasitəçilik rolu artır
- fəal kommersiya vasitəçisi mal (əmtəə) yeridiliş sistemində əsas həlqədir

344 Topdansatış ticarət makro-səviyyədə hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- bazar tutumunun müəyyən edilməsi və onun reallaşdırılması imkanları
- mal istehsalçıları üçün marketing tədqiqatları
- malların satın alınması, onların çatdırılması, saxlanması və informasiya xidməti
- integrasiyaedici, qiymətləndirici, təşkilati və tənzimləyici
- tələblərə uyğun olaraq malların ticarət çeşidinin formalaşdırılması

345 Topdansatış müəssisələrin cəlbədiciliyi nədən asılıdır

- malların satın alınması, onların çatdırılması və saxlanması
- istehsal kooperasiyasının təşkilindən
- xarici-iqtisadi fəaliyyətin fəallaşmasından
- təklif edilən xidmətin səviyyəsindən
- əməyin zəruri xərclərinin optimal səviyyəsinin müəyyən edilməsindən

346 Mal (əmtəə) yeridilişi sistemində mühüm vasitəçi element

- mal (əmtəə) yeridilişi kanallarının inkişaf etmiş strukturunun yaradılması
- istehsalın və malların satışının təşkilatçıları
- istehsal kooperasiyasının təşkili
- topdansatış mal (əmtəə) dövryyəsinin təşkilatçıları, spesifik ehtiyac və tələbatların ödənilməsi
- maliyyələşdirmənin ehtiyat mənbələrinin formalaşdırılması

347 topdansatış ticarətin həyata keçirilməsi prinsipləri hansılardır?

- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbinə uyğun gəlməsi
- mal mənbələrinin seçiminin sərbəstliyi
- malların yerdəyişmə yollarını müəyyən edir
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbini müəyyən edir
- resurs bazasının yaradılması, maliyyə-qiymət tənzimləyicilərinin formalaşdırılması

348 Topdansatış ticarət nümayəndələrinin fəaliyyətlərinin fərqli əlamətləri hansılardır?

- sərqi-satışların təşkili
- sifarişlərin və ərizələrin işlənilib hazırlanması
- malların yerdəyişməsi yollarının seçilməsi
- tərəfdaşların sərbəst seçilməsi, maliyyə müstəqilliyi və maddi məsuliyyət
- əhalinin tələbinin öyrənilməsi

349 Topdansatış ticarətin bazar infrastrukturunu elementlərinin formalaşdırılması istiqamətləri dedikdə nə başa düşülür

- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- əməyin ərazi bölgüsünə kömək etmək
- maliyyə-qiymət tənzimləyiciləri sisteminin formalaşdırılması
- topdansatış ticarətin maddi-texniki bazasının elmi-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin səmərəli qurulması

350 Topdansatış ticarətin fəaliyyətinin effektivliyinə təsir edən amillər hansılardır?

- böyük həcmli ticarət əməliyyatları
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin qorunub saxlanması
- artıq istehsal edilən məhsulların mübadiləsi
- əməliyyatların həcmi, işgüzar kontaktların sayı

- çoxsaylı peşəkar müştərilərlə işbirliyi

351 Topdansatış ticarətin fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- kommərsiya fəaliyyətinin subyektləri arasında əlaqələri yerinə yetirilir
 sənaye çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
 mal ehtiyatlarını toplayır
 peşəkar müştərilərlə işbirliyi qurulur, ticarətin həcmi xeyli çoxdur
 artıq istehsal edilən malların mübadiləsi

352 Topdansatış ticarətin mahiyyəti nədən ibarətdir ?

- ticarət funksiyalarının reallaşdırılması
 adamların maddi səviyyəsinin artırılması
 əhalinin tələbatının ödənilməsi
 istehsal müəssisələrlə pərakəndə ticarət arasında vasitəçilik etmək
 istehsal artıqlarının mübadiləsi

353 Topdansatış ticarətin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- ticarət funksiyalarının reallaşdırılmasından
 əhali tələbinin öyrənilməsindən
 kommərsiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməkdən
 pərakəndə ticarət şəbəkəsini mallarla təchiz etməkdən
 mal təklifinin formalaşdırılmasından

354 Mal yeridilişinin topdansatış həlqəsindən istifadə zərurəti nə üçündür?

- malların göndərilməsinə görə ekspedisiya əməliyyatlarının həyata keçirilməsi
 malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
 kommərsiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməsi
 sənaye çeşidinin ticarət çeşidinə çevrilməsi (dəyişdirilməsi)
 mal ehtiyatlarını cəmləşdirilməsi

355 Topdansatış alıcılara münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyaları nədən ibarətdir?

- malların toplanması və saxlanması,
 istehsal çeşidinin ticarət çeşidinə dəyişdirilməsi,
 tələb və tələbatın qiymətləndirilməsi,
 bütün cavablar doğrudur
 bütün cavablar səhvdir

356 Malgöndərənlərə münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyalarına aid deyildir :

- kommərsiya riskinin minimuma endirilməsi
 mala mülkiyyət hüququnun verilməsi prosesinə dəstək
 kommərsiya fəaliyyətinin təmərküzləşməsi
 çatdırılma, kreditləşmə, məlumatlandırma
 investisiya təminatı

357 Topdansatış müəssisələrin növləri hansılardır?

- təsərrüfat birlikləri, səhmdar cəmiyyətlər, universal topdansatış tacirlər
 ümummilli və regional səviyyəli müəssisələr
 ixtisaslaşdırılmış və universal topdansatış satıcılar
 ixtisaslaşdırılmış, vasitəçi və topdansatış dövryyənin təşkilatçıları

- müstəqil topdansatış strukturlar və sənayenin satış bölmələri

358 Malların topdansatış metodunun seçilməsinə təsir edən amillər hansılardır?

- anbar təsərrüfatının vəziyyəti
 pərakəndə ticarət müəssisəsinin yerləşməsi,
 pərakəndə ticarət müəssisəsinin tipi,
 bütün cavablar doğrudur
 alınan malların çeşidi,

359 Mal yeridilişi nədir?

- malların müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə daşınmasıdır
 malların satışa hazırlanması prosesidir
 malların satışı prosesidir
 malların istehsaldan istehlak yerlərinə çatdırılması prosesidir
 istehlakçıların hərəkətinin nəzərə alınmasıdır

360 Mal yeridilişinə hansı proseslər daxildir?

- Alıcılara mal satmaq , xidmət göstərmək və malları yükləmək
 Malların yüklənməsi, göndərilməsi, anbarlarda saxlanması və s.
 Əhaliyə xidmət göstərilməsi
 Malların çeşidlərə ayrılması və satışa hazırlanması
 İstehlakçıların qəbulu, tələbin öyrənilməsi və ödənilməsi

361 İstehsal ilə ticarət arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin əsasını nə təşkil edir ?

- mal alışı
 mənfəət
 mal dövriyyəsi
 sifarişlər
 əhalinin alıcılıq fondu

362 Sifarişlər nəyi ifadə edir?

- mal göndərənlərə olan münasibəti
 əhalinin alıcılıq qabiliyyətini və onun ayrı-ayrı mallar üzrə normativini özündə ehtiva edir
 əhalinin tələbinin ödənilməsi məqsədilə bazarda mal təklifinin həcmi öyrənir
 mal istehsalı və ya göndərilməsi üzrə ticarətin və onun ayrı-ayrı sahələrinin tələb və təkliflərini ifadə edir
 qarşılıqlı iqtisadi əlaqələri

363 Müqavilə nədir?

- dövriyyənin artırılmasını artıran göstəricidir
 dövriyyənin artırılmasını artıran göstəricidir
 istehsal ilə ticarəti əlaqələndirən bir vasitədir
 malların satılması üsuludur
 malların satılması formasıdır

364 Mal (əmtə) yeridilişinin təşkilinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- texnoloji proseslərin səmərələşdirilməsi və optimallaşdırılması
 elmi-texniki, texnoloji, avtomatlaşdırmanın səviyyəsi;
 sosial-iqtisadi, texnologiya, elmi-texniki
 istehsal, nəqliyyat, sosial, ticarət;

- ticarətin texnoloji proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;

365 Mal (əmtəə) yeridilişinin formalarını göstər

- həlqəvari və birbaşa
 səmərəli, tara avdanlığının tətbiqilə;
 tranzit (daşıma) və optimal daşıma
 tranzit (daşıma) və anbar;
 topdan və pərakəndə

366 Mal (əmtəə) təchizatı prosesinin formaları hansıdır?

- anbar və rasional
 ixtisaslaşdırılmış
 sadə və mürəkkəb
 tranzit və anbar
 həlqəvari və birbaşa

367 Mal (əmtəə) yeridilişi prosesi nədir?

- malların yerdəyişmə prosesinin sürətləndirilməsi
 malların istehsal müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılması prosesi
 ticarət təşkilatlarının funksiyası
 malların yerdəyişmə prosesinin istiqaməti və sürətləndirilməsi
 mal dövriyyəsi vaxtının azaldılması

368 İstehsal müəssisələrinin yerləşməsi, ixtisaslaşdırılması və mövsümiyyəti mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin hansı amillərinə aiddir?

- iqtisadi və təşkilati
 istehsal
 coğrafi və nəqliyyat
 iqtisadi və sosial
 nəqliyyat

369 İddia nədir?

- kommərsiya maraqlarının qorunmasıdır
 müqavilə şərtlərinin pozulmasının könüllü surətdə aradan qaldırılması barədə yazılı tələbdir
 malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
 malgöndərənlərlə yaranmış sifarişdir
 malgöndərənlərlə yaranmış müqavilələrin həlli üçün tələbnamədir

370 Nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur

- birja komitələrinin müəyyənləşdirdiyi qaydada
 arbitraj qaydasında
 nümunəvi müqavilələr üzrə mübahisə və fikir ayrılıqları hansı qaydada həll olunur
 gömrük orqanlarının həll etməsi qaydasında
 nümunəvi kontraktı hazırlanmış təşkilatın müəyyənləşdirdiyi qaydada

371 Valyuta birjalari hansı məqsədlə yaradılır

- tədavülə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək
 hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dönerli valyutaya və ya əksinə çevirmək
 bankların kassa planını düzgün tənzimləmək

- istehlakçılarının xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək
- mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün

372 Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə
- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə

373 Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı nəyə bərabərdir

- 4.0
- 1.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

374 Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- dövriyyənin həcmi, quruluşu, mal daşınması
- məhsuldar qüvvələrin, topdansatış bazaların düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat
- mal ehtiyatları, əsas fondların vəziyyəti
- marşrut, vaqon tarifləri, malların qablaşdırılması
- bazarın həcmi, tutumu, istehlakçıların sayı

375 Mal verənlərlə münasibətdə pərakəndə ticarət hansı üstünlüklərə malik olmalıdır

- mal ehtiyatı yaratmaq
- malları istehsal etmək
- müəyyən regionlarda malların satışı, malları daha aşağı qiymətlərlə almaq və malların daşınmasını sürətləndirmək
- malları növlərə ayırmaq
- malları tədarük etmək

376 Cərimə nədir

- mal alışı zamanı malgöndərənə tətbiq olunur
- mövcud müqaviləni pozan fiziki və hüquqi şəxsə tətbiq edilən təsirdir
- bank tərəfindən alqı-satqı prosesi pozulduqda tətbiq olunur
- satılan malın xüsusiyyəti aşağı olduqda tətbiq olunur
- alıcı və satıcının müəyyən vəziyyətlərdə hər birinə tətbiq olunur

377 Peniya nədir?

- kreditörün tətbiq etdiyi cərimədir
- borclu tərəf öhdəliyi müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə verir
- borca əlavə olaraq ödənilməli məbləğdir
- malın alış qiymətinə əlavədir
- qoyulmuş müddətin ötdüyü vaxtlarda tətbiq olunur

378 Mal göndərmə müqaviləsi nədir?

- kommərşiya məsrəflərinin, pozuntuların göstərildiyi sənəd
- Mal göndərənə alıcılar arasındakı təsərrüfat əlaqələrinin ən vacib formasıdır.

- yükdaşıma şərtlərinin pozulmasına görə tərtib edilən və pozuntunun səbəbkarına iddia bildirmək hüququ bildirən sənəd
- keyfiyyətin, onun keyfiyyət üzrə standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəldiyini təsdiq edən sənəd
- satıcının alıcıya müəyyən müddətə, möhlətlə əmtəə əvəzinə verdiyi sənəd

379 Ticarət-vasitəçilik əməliyyatı nədir?

- vasitəçinin köməyi ilə alıcı və satıcı arasında əlaqə yaradılması üzrə əməliyyatdır
- ticarət vasitəçisi tərəfindən öz adından və öz vəsaiti hesabına həyata keçirilən əməliyyatlardır
- əmtəənin müəyyən ərazidə istehsalçıdan son istehlakçıya irəlilədilməsinə kömək göstərilməsidir
- əmtəələrin alqı-satqı müqaviləsinin bağlanmasıdır
- istehsalçıdan asılı olmayan ticarət vasitəçisi tərəfindən istehsalçının tapşırığı ilə aralarında bağlanmış saziş əsasında alqı-satqı ilə əlaqədar həyata keçirilən əməliyyatdır

380 Ticarət kompensasiya sövdələşmələri ən gec hansı müddətdə başa çatmalıdır

- 6 ay müddətinə
- 24 ay müddətinə
- 36 ay müddətinə
- 12 ay müddətinə
- 48 ay müddətinə

381 Alıcı ofertanın bütün şərtləri ilə razılaşıqda hansı hərəkətləri yerinə yetirilir

- sifariş olunan əmtəəni qəbul etməyə hazırlaşır strateji planlaşmanı həyata keçirir
- poçt və ya teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə onu təsdiq etmək barədə cavab göndərir ofertaya qarşı əks oferta göndərir
- müqaviləni imzalayıb geri qaytarır
- teleqraf vasitəsi ilə satıcıya yazılı şəkildə göndərir
- əmtəəni göndərməyə başlayır nəqliyyatı seçir

382 Topdan anbar dövriyyəsi zamanı əmtəələrin anbarlardan topdan satışının həyata keçirilməsində aşağıdakı metodlardan hansı məqbul sayılır

- avtoanbarlar vasitəsi
- alıcılar tərəfindən şəxsi seçim
- yazılı telefon, telefaks
- maldəşiyən ekspeditorlar
- ticarət avtomatları, evdə satış

383 Mağazada göstərilən ticarət xidmətlərinə aid deyildir

- digər pulsuz xidmətlər
- tibbi xidmətlər
- mal alışması ilə əlaqəli xidmətlər,
- əldə olunan malın istifadəsi ilə əlaqədar xidmətlər,
- mağazaya gələnlər üçün əlverişli şərait yaratmaqla əlaqəli xidmətlər

384 Komplektlilik nədir?

- malların alıcı tələbini tam dolğun ödənilməsi məqsədi ilə daha dərin çeşidin təklif olunmasıdır
- malın ümumi bir tələbatı ödəməsinə təmin edəcək müəyyən toplusu başa düşülür
- əmtəələrin ekspertiza üçün ayrılmış dəsti başa düşülür
- əmtəələri alıcı tələbini tam ödəməsi üçün tamamlayıcı
- mallara xüsusi bir tələbatı ödəməsi üçün dəst halında hazırlanması

385 Əmlak sanksiyaları nə üçün tətbiq edilir?

- əmlak sanksiyası mülki müqavilənin xitam vasitəsidir
- təqsirli tərəfi öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə vadar etmək üçün
- alıcı tərəf malı alıb pulunu ödəmədiyi halda əmlak sanksiyası mal alana tətbiq olunur
- alıcı və satıcı malın xüsusiyyətindən asılı olaraq bir-birinə tətbiq edir
- əmlak sanksiyası yalnız qoyulmuş vaxta əməl olunmadıqda tutulur

386 Miqdar barədə alıcının iradə hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
- əmtəənin qiymətinin artırılması ilə
- qüsurların aradan qaldırılması ilə
- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud ödənilmiş pulun geri qaytarılması vasitəsi ilə

387 Topdan xidmətlər kompleksinə nə daxildir

- ticarət hesablaşma əməliyyatı
- texnoloji, kommertiya, təşkilati, məsləhət, informasiya, maliyyə
- ticarət, reklam, icarə
- kommertiya, reklam, ticarət, komission xidməti
- əmtəənin çeşidi, keyfiyyəti, marketinq xidməti

388 Topdan alış üzrə kommertiya işinin mərhələləri hansılardır?

- şəbəkənin malla fasiləsiz təchiz üçün həyata keçirən ticarət sistemi
- alıcı tələbatının öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması, malgöndərənlərin öyrənilməsi, təsərrüfat əlaqələrinin təşkili, topdan alqı üzrə uçota nəzarətin təşkili
- tələbatın öyrənilməsi, bazar imkanlarının öyrənilməsi, təhlili, uçotu, marketinq kompleksinin işlənməsi
- bazarın öyrənilməsi, malın istehsalı bazara çıxarılması, əmtəənin bazarda mövqeyinin möhkəmləndirilməsi
- alıcı tələbatının öyrənilməsi, malın keyfiyyətinin qorunması

389 Malgöndərən istehsalçılara kimlər daxildir?

- topdan yarmarkalar, hərraclar, əmtəə birjalari, mağaza-anbarlar
- alıcıların tələbatını ödəmək məqsədilə istehlak təyinatlı müxtəlif çeşidli əmtəələr istehsal edən istehsal müəssisələri, firmalar, fərdi sahibkarlar
- broker müəssisələr, agent müəssisələr, dilerlər
- distribüterlər, broker müəssisələr, agent müəssisələr
- konsiqnatlar, əmtəə birjalari, mağaza-anbarlar

390 Malgöndərən-topdan müəssisələr kimlərdir

- dilerlər
- bütün cavablar doğrudur
- topdan yarmarkalar və mağaza-anbarlar,
- hərraclar və əmtəə birjalari,
- broker və agent müəssisələr,

391 Mal (əmtəə)yeridilişinin texnoloji zəncirinin əsas həlqələri hansılardır?

- mal (əmtəə) tədavülü sferası
- sənaye müəssisələri, topdansatış və pərakəndə müəssisələr
- mağazalar (marketlər), köşklər, çadırlar
- material istehsalının ayrı-ayrı sahələri

- ticarət evləri, birjalar, reklam agentliklər

392 Mal (əmtəə) yeridilişinin ticarət amillərinə nə aiddir

- istehsal müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması
 ticarət müəssisəsinin ölçüsü, ixtisaslaşdırılması və yerləşməsi
 ticarət müəssisələrinin xarici görünüşü və reklamı
 ticarət müəssisəsinin təsərrüfat müstəqilliyi və gəlirliliyi
 memarlıq-inşaat və şəhərsalma amilləri

393 Daxil olan malların qəbulu zamanı artıq və əksik gəlmə halları baş verərsə rəsmiyyətə salmaq üçün nə etmək lazımdır.

- malları keyfiyyətli saxlamaq lazımdır
 akt tərtib etməklə rəsmiləşdirmək lazımdır
 malları saxlama kameralarına yığmaq lazımdır
 malları geri qaytarmaq lazımdır
 malları ticarət zalında yerləşdirmək lazımdır

394 Əmtəə vahidi nədir

- istehsal olunan lakin bazara çıxarılmayan məhsuldur
 həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır.
 istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur
 orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
 firmanın mal dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə nisbətidir

395 Əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi deyilərkən nə başa düşülür?

- əmtəə vahidi
 çeşidin formalaşması
 komplektlilik
 istehsal çeşidi
 ticarət çeşidi

396 Yarmarkalarda bağlanmış müqavilələri kim qeydiyyatda alır?

- yarmarka komitəsinin işçi qrupu
 müqavilələrin uçotu üzrə qrup
 yarmarka direktorluğu
 yarmarka komitəsi
 yarmarkanın ümumi iclası

397 Keyfiyyət barədə alıcının iradə hansı qaydada ödənilir

- çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi yaxud pulun geri qaytarılması vasitəsilə
 qüsurların aradan qaldırılması və ya əmtəənin qiymətinin aşağı salınması ilə
 çatışmayan əmtəə üçün ödənilmiş pulun bir hissəsinin geri qaytarılması vasitəsi ilə
 çatışmayan miqdarda əmtəənin göndərilməsi və qiymətin aşağı salınması ilə
 əmtəənin qiymətinin artırılması ilə

398 Broker kimdir?

- əmlak sanksiyasını təqsirli tərəfə öhdəliklərin tam və vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsinə nəzarət edən subyektdir
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birjadır
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır
- fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komisyonçulardır

399 Diler kimdir

- Fermer təsərrüfatları ilə əlaqə yaradan komisyonçulardır
- öz hesabına və öz adından birja və ya ticarət vasitəçiliyini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsdir
- əmtəə birjasında alıcı və satıcılar arasında sazişlərin bağlanması ticarət vasitəçisidir
- vasitəçinin öz xeyrinə müqavilə bağlayan birja
- tez xarab olan malların topdan satıcılarıdır

400 Mal yeridilişinin həlqəlik əmsalı necə hesablanır?

- topdansatış dövriyyənin pərakəndəsətış dövriyyəyə nisbəti kimi
- ümumi dövriyyənin pərakəndə satış dövriyyəsinə nisbəti kimi
- pərakəndə satış dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə nisbəti kimi
- topdansatış dövriyyənin ümumi dövriyyəyə nisbəti kimi
- ümumi dövriyyənin topdansatış dövriyyəyə nisbəti kimi

401 Mal yeridilişində ümumi dövriyyənin pərakəndə satış mal dövriyyəsinə nisbəti hansı göstəricini müəyyən edir?

- ahəngdarlıq əmsalını
- həlqəlik əmsalını
- elastiklik əmsalını
- korelyasiya əmsalını
- variasiya əmsalını

402 Ticarət mal çeşidi nədir?

- orqonoleptik və digər istehlak xüsusiyyətlərinə malik olan məhsul vahididir
- pərakəndə ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təqdim olunan çeşidlərdir
- sənaye və kənd təsərrüfatı tərəfindən buraxılan məhsulların məcmuudur
- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusişmiş tamlıqdır
- istehlakına əmək sərf olunan məhsuldur

403 Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndəsətış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansatış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndəsətış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır

404 Mal göndərən, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndəsətış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmuu necə adlanır ?

- mal dövriyyəsinin həcmi
- topdan tranzit mal dövriyyəsi

- topdan anbar mal dövriyyəsi
- ümumi mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi

405 Tranzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür

- hesablaşmada iştirak etməklə transit və hesablaşmada iştirak etməməklə tranzit
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə
- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə
- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə

406 Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır
- malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür
- mal göndərən, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmuudur
- anbar dövriyyəsi dedikdə malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdan satış bazası həmin mallar üzrə mal göndərən müəssisə ilə hesablaşma aparır

407 Malların topdan satış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması necə adlanır?

- mal dövriyyəsinin həcmi
- topdan anbar mal dövriyyəsi
- topdan tranzit mal dövriyyəsi
- ümumi mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi

408 Topdansatış mal dövriyyəsinin növləri hansılardır

- kütləvi işə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak mallarının topdan satışı
- kulinariya məmullatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı
- hesablaşmalarada iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə

409 Mal təminatı planı hansı göstəricilərlə tərtib olunur?

- tonla
- miqdar və dəyər ilə
- mütləq və nisbi
- natural və faizlə
- gün və dəfə ilə

410 Mal təminatı planı nədən ibarətdir?

- mal ehtiyatlarının normalaşdırılmasından
- malların satın alınib anbara daxil olmasından
- malların daşınmasından
- malların saxlanılmasından
- malların satışından

411 Vəsiləlik əmsalı nə cür hesablanır?

- anbar mal dövriyyəsinin transit mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti kimi
- topdansatış mal dövriyyəsinin pərakəndə mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- xalis (pərakəndə) mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- pərakəndə mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti kimi

412 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzgün deyildir?

- aralıq vəsilələrin sayının az olması mal tədavülü vaxtının az olmasına dəlalət edir.
- aralıq vəsilələrin sayının azalması mal tədavülü vaxtının artmasına səbəb olur
- vəsiləlik əmsalı ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə (pərakəndə) olan nisbətidir
- vəsiləlik əmsalı həmişə vahiddən artıq olur
- vəsiləlik əmsalı aralıq vəsilələrin sayını xarakterizə edir.

413 Topdansatış mal dövriyyəsinin təhlili metodları hansıdır?:

- bütün cavablar doğrudur
- müqayisə metodu.
- statistik qruplaşdırma metodu
- balans metodu
- korelyasiya metodu

414 mal dövriyyəsinin ümumi həcmi

- ahəngdarlıq əmsalı
- mal dövriyyəsinin strukturu
- mal dövriyyəsinin dinamikası
- variasiya əmsalı

415 mal dövriyyəsinin strukturunu

- variasiya əmsalını
- mal dövriyyəsinin həcmi
- mal dövriyyəsinin dinamikasını
- aəngdarlıq əmsalını

416 Əsas vəsaitlərdən istifadənin təkmilləşdirilməsi aşağıdakı hansı vasitələrlə həyata keçirilmir?:

- lizinqin tətbiq edilməsi .
- istehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi;
- avadanlıqların modernləşdirilməsi
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması
- mal ehtiyatlarının tədavül vaxtının sürətlənməsi

417 İstifadə əlamətlərinə görə əsas vəsaitlər bölünür:

- nəqliyyat vasitələri, rabitə avadanlıqları
- istismarda, rekonstruksiyada, texniki silahlanmada və ehtiyatda olanlar
- binalar, tikililər, maşın, avadanlıq, və s.
- uşaq bagçası, körpülər, və s.
- aktiv və passiv əsas vəsaitlər

418 Əsas vəsaitlərin amortizasiyası tədavül xərclərinin tərkibinə...

- əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olmayaraq daxil deyil
- daxildir
- daxil deyildir
- dövriyyə vəsaitlərindən asılı olaraq daxildir
- əlavə fəaliyyət növlərinin olmasından asılı olaraq daxildir

419 Fondverimi göstəricisi xarakterizə olunur:

- amortisasiya ayırmalarının həcmi ilə
- 1 manat mal dövriyyəsində əsas vəsaitlərə cəkilən xərclərin xüsusi cəkisi ilə
- əməyin texniki təchizatının səviyyəsi ilə;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti ilə;
- əsas vəsaitin hər manatına düşən mənfəətlə

420 Əsas vəsaitlərin dəyər ucotu hansı məqsədlə aparılır?:

- əsas vəsaitləri satmaq
- amortisasiya ayırmalarını hesablamaq;
- əsas vəsaitlərin texniki əhəmiyyətini müəyyənləşdirmək
- vergi qoyma ;
- istehsal gücünü müəyyənləşdirmək

421 Ticarətdə əsas vəsaitlərə amortisasiya ayırmaları

- maya dəyərinin kompleks kalkulyasiya maddəsidir
- tədavül xərclərinin bir nomenklaturasıdır
- istehsalda cəkilən xərclərin bir elementidir;
- maya dəyərinin sadə kalkulyasiya maddəsidir;
- ümumi gəlirin tərkib hissəsidir

422 Soyuducular yerinə yetirdiyi əməliyyatların xarakterinə görə hansı qruplara bölünürlər?

- ticarət və qoruyub saxlayan
- istehsal, nəqliyyat-ekspedisiya və bölüşdürücü
- topdan ticarət, pərakəndə ticarət və kütləvi iaşə soyuducuları
- şəhər, şəhərətrafi, regional
- daxili, xarici və beynəlxalq

423 Soyuducular tutumuna görə hansı qruplara bölünür?

- yalnız 50 tona qədər
- kiçik (500 ton), orta (1500 t), iri (1500 t-dan yuxarı)
- kiçik (50 t-a qədər) və iri 1500 t-dan yuxarı
- yalnız 100 tonluq soyuducular
- yalnız 1500 tonluq

424 Pərakəndə satış müəssisələrində qısamüddətli saxlama üçün nəzərdə tutulmuş soyuducu cihazı hansı avadanlıqlara aid edilir?

- malların saxlanması, göstərilməsi və satışı üçün
- ticarət soyuducu avadanlıq
- soyuducu kameralar, dolablar, qapalı daxıllar
- daxıllar – vitrinlər və açıq daxıllar
- vitrinlər, dolavblar – vitrinlər

425 Temperatur rejimindən asılı olaraq soyuducu avadanlıq bölünür:

- tez xarabolan məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- aşağı temperaturlu və adi
- soyuducu maşınlar və soyuducu cihazlar (aparatlar)
- dondurulmuş məhsullar üçün
- aşağı temperaturlu rejim və soyuducu cihazlar (aparatlar)

426 Soyuducu kameraların əhəmiyyəti

- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- 3-5 sutka ərzində tez xarabolan məhsulların saxlanması üçündür
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçündür
- soyuducu maşınlarla təchiz edilmiş soyuducu qurğulardır
- gec xarabolan məhsulların saxlanması üçün yığma soyuducu kameralardır

427 Soyuducu avadanlığın təyinatı

- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- soyudulan və dondurulmuş məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayişi və satışı üçün
- tez xarab olan məhsulun qısamüddətli saxlanması, boşaldılması və satışı üçün
- tez xarabolan malların nümayişi və göstərilməsi üçün

428 Ticarət binalarının əsaslı təmirinin həyata keçiriləmsinin mütləq şərtləri

- binanın dağılması ilə əlaqədar
- yalnız təsdiq edilmiş layihələr və smetalara əsasən
- yalnız smetalara əsasən
- planlı qaydada
- ticarət binasının fiziki cəhətdən köhnəlməsi ilə əlaqədar

429 Ticarət binalarının təmirinin növləri

- standart və fərdi
- cari və əsaslı (kapital)
- planlı və funksional
- istehsal və cari
- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası (yenidən qurulması)

430 Hansı andan ticarət obyektini istismara verilmiş hesab edilir?

- istismar aktının imzalanması anından
- qəbul komissiyasının aktı imzaladığı andan
- sənədlərin və texniki şərtlərin yoxlanılmasından
- bütün tikinti normalarının və qaydalarına riayət edildikdən
- bütün tikinti və təmir işlərinin qurtardığı andan

431 Tikintinin keyfiyyətinin zəruri səviyyəsinin təmin edilməsinə görə təşkilat-metodik tələblər

- tikinti normaları və qaydaları
- tikinti sənədləri və normaları
- mühəndis tələbləri
- mütləq tikinti nizamnaməsi
- şəhərsalmanın memarlıq-tikinti normaları

432 Ərazi tikinti normaları nə deməkdir?

- milli ənənələrin hesaba alınması ilə
- təbii-iqlim, sosial və iqtisadi imkanlar
- sanitariya, ekoloji və başqa normalar
- sanitariya normalarının hesaba alınması ilə ərazi yerləşməsinin qaydaları
- iqtisadi normaların hesaba alınması ilə istismarın hesablaşma şərtləri

433 Normativ sənədlərin ümumi məzmunu

- binanın ayrı-ayrı hissələrinin istismarının hesablaşma şərtlərinin istifadə edilməsi
- mütləq zəmanətli nizamnamə
- binaların hazırlanmış konkret parametrləri
- binaların və tikililərin ayrı-ayrı hissələrinin layihə-tikinti xarakteristikası
- texniki-tikinti normativlərin standartlarının istifadə edilməsi

434 Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığı hansı əlamətlər üzrə təsnifatlaşdırılır?

- transportyorlar, lentli plastik və diyircəkli konveyerlər
- funksional təyinat, hərəkətin dövrülülüyü prinsipi, yükün növü, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
- mexanikləri nəql edən yükqaldıran maşınlar və mexaniklər
- elektrik naqili və əlilə yükləmə-boşaltma qurğuları
- konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülü kranlar

435 Ağır və çox zəhmət tələb edən işlərin yerinə yetirilməsi üçün tətbiq edilən anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- yükləyən və boşaldan mexanizmlər
- qaldırıcı-yükləyici nəqliyyat avadanlığı
- dövrü və daimi hərəkətli
- yük qaldıran maşın və mexanizmlər
- konveyerlər və konteynerlər

436 Qaldırıcı nəqliyyat avadanlıqlarını funksional əlamətinə görə təsnifləşdirin.

- yükqaldıran maşın və mexanizmlər
- hərəkətin dövrülülük prinsipi, yükün növü, götirmə növləri, əməyin mexanikləşdirilməsinin dərəcəsi
- daşıyan maşınlar, mexanizmlər və qurğular
- yerdəyişmənin şaquli və üfiqi mexanizmləri
- konveyer və transportyorlar

437 Anbarın yük qaldıran maşın və mexanizmlərini göstər

- körpülü və avtomobil kranlar
- elektrik tallar (elektrokar), yük liftləri, kranlar
- konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar
- fasiləsiz yeridilişin nəqledici maşınları
- rəfli və körpülü kran

438 Anbarlarda istifadə olunan nəqledici (daşıyıcı) maşınlar və qurğular hansılardır?

- yüklərin şaquli və üfiqi yerdəyişməsinin mexanikləri
- konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
- körpülü və rəfli kranlar-stabillər
- şaquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər

- elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər

439 Yüklərin qablaşdırılması üçün anbar avadanlıqlarının növləri hansılardır?

- arabalar, qaldırıcı platformalar və kran-stabellər
 poddonlar, diyircəkli konveyerlər, yüklərin yerdəyişməsi üçün konveyerlər, qablaşdırıcı maşınlar
 elektrik yükləyicilər və avtoyükləyicilər
 yük zərflərinin formalaşdırıcı mexaniklər
 şaquli və üfqi istiqamətli yük və rəfli kranlar

440 Ticarət zalından istifadənin effektivlik göstəricisi necə adlanır?

- ticarət sahəsinin bir kv.metrinə düşən mal (əmtə) dövriyyəsinin həcmi
 səmərəlilik əmsalı, quraşdırma əmsalı
 ticarət müəssisəsinin bir kv. metrə düşən yükləmənin həcmi
 texniki təchizat
 sərqi və texniki əmsal

441 Ticarət zalının qarışıq planlaşdırılması nə deməkdir?

- ticarət salonu bir-birindən ayrılmış şöbələrə bölünmüşdür
 xətti və boks planlaşdırmanın birgə istifadəsi
 müəyyən həndəsi systemsiz planlaşdırma
 özünə xidmət mağazalarında və ola bilsin ki, uzununa köndələn qoyulan və qarışıq
 ticarət salonunun formasına uyğun olaraq avadanlığın qurulması

442 Mağazanın ticarət sahəsindən istifadənin effektiv qiymətləndirilməsi göstəriciləri hansılardır?

- şaquli yerdəyişməni istisna edən səmərəli planlaşdırma
 nümayiş zalı və quraşdırma əmsalları, müəssisənin mal buraxma qabiliyyəti
 ticarət salonunda malların boşaldılması normalarının əmsalı ilə
 texniki əmsal
 alıcı axınlarının intensivliyinin hesaba alınması ilə normalar korrektə edilmişlər

443 Mal anbarlarının inventarlaşdırılmasının məlumatlarından nə üçün istifadə edilir?

- qeyri-kafi tələbatın aşkar edilməsi üçün
 mal ehtiyatlarının vəziyyəti haqqında məlumatların alınması üçün
 malların reallaşdırılması haqqında məlumatların alınması üçün
 mənəvi cəhətdən köhnəlmiş malların aşkar edilməsinə kömək edir
 tələbatın strukturunun müəyyən edilməsi üçün

444 Malların düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə əmsalı nəyi xarakterizə edir.

- bunun üçün qurulmuş sahənin istifadə etmə dərəcəsini
 ergonomikanın tələblərini
 ticarət zalının səmərəli planlaşdırma həllini
 funksional zonaların səmərəli istifadə edilməsini
 bunun üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini

445 Malın düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- hesablaşma qovşağı zonasının sahəsi
 əmsal
 malların boşaldılması sahəsi

- malların nümayiş etdirilməsi üçün daxıllar, tərəciklər və qəfəsələr və başqa elementlər
- satıcıların iş yerlərinin təşkili üçün sahələr

446 Ticarət binalarının tikintisinin əsas texniki-iqtisadi göstəriciləri hansılardır?

- binanın həcm-planlaşdırma və konstruksiya göstəriciləri
- güc, tutum, buraxma qabiliyyəti
- mühəndis qovşaqlarına və kommunikasiyalara birləşdirildikdə texniki şərtlər
- istilik təchizatı, enerji təchizatı rabitə və siqnalizasiya sistemi
- memarlıq-tikinti

447 Mal yeridilişinin təşkili üçün nəqliyyat vasitələrini seçərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?

- boş dayanmaları ixtisara salmaq imkanı, boş yürüşləri istisna etmək
- daşınma məsafəsinin, malların fiziki- kimyəvi xassələrini
- mal çeşidinin mürəkkəbliyini
- nəqliyyatın maksimum yüklənməsini
- tara avadanlığından istifadə edilməsi imkanını

448 Ticarət avadanlığında malların əlverişli yerləşdirilməsi prinsipi nədən ibarətdir?

- ticarət zalında malların qalaqda qoyulması
- düzülüş sahəsindən effektiv istifadə
- sadəlik, yığcamlıq və əyanilik
- gözəl görünən, malın hərtərəfli baxılmasına rahatlıq
- avadanlığın nümayiş sahəsindən maksimum istifadə edilməsi

449 Topdan satış ticarətin maddi-texniki bazasının inkişaf istiqamətləri.

- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi şəraitlərində işləməyə qadir olan ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması
- müasir müəssisələr şəbəkəsinin yaradılması, effektiv texnologiyaların tətbiqi.
- müasir müəssisələrin tikintisi
- müəssisələrin tikintisinin sənayeləşdirilməsi.
- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi

450 Ticarət müəssisələri tikintisinin sənayeləşdirilmə istiqamətləri.

- effektiv qənaətli texnologiyaların tətbiqi
- yığılan konstruksiyaların, detalların, standart və vahid şəkildə salınmış elementlərin tətbiqi
- obyektlərin ucaldılması müddətlərinin azaldılması
- tikinti ucuzlaşması
- təzə müasir müəssisələrin tikintisi

451 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən istifadə edilməsinin vəzifələri.

- ticarət proseslərinin avtomatlaşdırılması
- müəssisələrin müasir ticarət avadanlığı və texnika ilə təchizatı
- daşıma üçün müəssisənin avadanlıqla təchizatı
- paket və konteyner sistemlərinin tətbiqi
- ağır zəhmət tələb edən işlərin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

452 Anbar sahəsindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,25-0,5
- 0,25-0,6
- 0,3-0,5

- 0,4-0,6
- 0,35-0,7

453 Anbarın faydalı həcmindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0,4-0,7
- 0,3-0,5
- 0,3-0,6
- 0,4-0,6
- 0,5-0,6

454 Anbarda yükləmə-boşaltma qurğularına verilən tələblər:

- eni 3,5 metrədən 6,5 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 2.5 metrədən 6 metrə qədər, hündürlük nəqliyyat vasitələrinin növündən asılıdır
- eni 2 metrədən 6 metrə qədər, hündürlük 1,5m
- eni 3 metrədən 7 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 3,5 metrədən 7 metrədək, hündürlük 1,5m

455 Mağazanın quraşdırma sahəsinin ən aşağı əmsal göstəricisi nə qədər olmalıdır?

- 0,3-dən çox;
- 0,25-dən az;
- 0,4-dən az;
- 0,34-dən çox;
- 0,35-dən çox;

456 Özünəxidmət mağazalarında alıcılarla hesablaşma aparmaq üçün ticarət zalının sahəsi neçə faiz təşkil etməlidir?

- 0.19
- 15 faizdən çox olmayaraq
- 16 %;
- 17%;
- 18% faizdən çox olmayaraq;

457 Özünəxidmət metodu ilə malların satışı üçün ticarət zalının planlaşdırılması daha səmərəlidir.

- qarışıq;
- kombinə edilmiş;
- boks və oda
- xətti
- sərgi;

458 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- ticarət prosesinin mexanixləşdirilməsi və avtomatlaşdırılmasını təmin edir
- iqtisadiyyatın inkişafının mühüm amillərindəndir
- sahənin yenidən texniki silahlanmasını təmin edir
- istehsalın yenidən qurulmasını təşkil edir
- bütün prosesin yüksək effektivliyini təmin edir

459 Ticarət binaları və tikililərinin texnoloji tələblərə cavab verməsi.

- ticarət-texnoloji prosesin onun işinin iqtisadi göstəricilərinə təsiri

- mütərəqqi satış metodlarının və müasir texnikanın tətbiqi ilə texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- əmtəə yeridilişi və alıcı axını ilə mağaza binalarının tərkibi, yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsi
- səmərəli texnoloji planirovkaya uyğun olaraq mağaza binaların məcmuuyu
- bina formalarının və proporsiyalarının sahələri alıcılara göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə müəyyən edilir

460 Ticarət binalarına verilən iqtisadi tələblər.

- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi
- tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi
- sənaye metodları ilə tikinti

461 Daşınma effektivliyinin təmin edilməsi üçün nəqliyyat vasitələrinin xarakteristikası.

- yüklərin konteynerlə çatdırılmasında formalaşdırmanın təmin edilməsi
- manevr etmə qabiliyyəti və yol maneələrini aşma qabiliyyəti
- müxtəlif yük qaldırma qabiliyyəti, lazımınca yüklənməsi və qənaətliliyi
- ixtisaslaşdırılmış dəmir yol nəqliyyatı vasitələrinin hamısı ilə
- yüksək keçicilik qabiliyyəti və təcili yüklərin nəql edilməsi

462 Quraşdırma əmsalı nədir?

- nümayiş sahəsi
- ticarət sahəsindən istifadə edilməsi effektivliyinin göstəricisi
- texniki təchizatın səviyyəsi
- ticarət sahəsinin istifadə edilməsi effektivliyinin qiyməti
- istiqamətverici sahənin göstəricisi

463 Ticarətdə qeyri-mexaniki avadanlıqlara verilən tələblər.

- malların mühafizəsinin zəmanəti
- istismar üçün rahat olmaq, malların nümayişini təmin etmək, maksimum rahatlıq yaratmaq
- açıq qoyulmuş mala ətraflı baxmaq
- həcmli, möhkəm, sabit, universal olmaq
- müxtəlif malların nümayişi və satışı üçün

464 Ticarət inventarının təyinatı.

- müxtəlif təsərrüfat əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üçün
- malların nümayişi və seçilməsi üçün alətlər, cihazlar, qurğu
- əmək şəraitini və rahatlığını yaxşılaşdırmaq
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək
- standart əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün alətlər

465 Müxtəlif inventarlarla mağazanın təchiz edilməsi nəyə kömək edir?

- satış prosesinin təşkilinin rahatlığı və etibarlığı
- ticarət-texnoloji prosesin sürətləndirilməsinə və əmək məhsuldarlığının artmasına
- alıcılara xidmətin keyfiyyəti yüksəlir
- seçmədə və alınmada əlavə rahatlıqların yaradılması
- köməkçi və təsərrüfat əməliyyatlarının kompleksinin yerinə yetirilməsi

466 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyətini göstər

- ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması imkanı

- əmək (iş) şəraitinin yaxşılaşdırılması, zədələnmələrin azaldılması
- ticarət mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- əməyin (işin) xarakterində və məzmununda dəyişmələr
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinin artırılması

467 Elmi-texniki tərəqqinin ticarətə təsiri.

- əmək məhsuldarlığına çatma
- maddi-texniki bazanın dəyişməsi, sahənin yenidən texniki silahlanması prosesi
- xidmət mədəniyyətinin armasına
- vəsaitlərin az sərfində əməyin effektivliyinə
- müəssisənin işinin effektivliyinə

468 Malların düzülməsində ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- ticarət salonunun sahəsinin səmərəli istifadəsinin əmsalı
- mal düzülüşündə ticarət zalı sahəsindən istifadə əmsalı
- sahənin əmsalı
- funksional zonaların istifadəsinin əmsalı
- erqonomikanın tələblərinin əmsalı

469 Mağazada malların saxlanması üçün şərtləri hansılardır?

- malın xüsusiyyətlərini və mal qonşuluğu qaydalarını hesaba almaqla
- əlverişli yerləşməsi, düzülüşü, saxlanma rejimi, müşahidə və qulluq
- saxlanması üçün binanın təmizliyi, zəruri avadanlıqla təchiz edilməsi
- xüsusi rejimə riayət edilməsi və saxlanılmasının müddəti
- lazım olan temperatur rejiminin və rütubətliyin tənzimlənməsi

470 Ticarət müəssisəsinin tikintisi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırma

- layihələşdirmənin və tikintinin məqsədəuyğunluğunu müəyyən edən sənədlər
- layihə həlli
- ilk hesablarla və əsaslandırma ilə həll (qərar)
- texniki sənədlər
- konstruktör sənədləri

471 İqtisadi məzmununa və təyinatına görə ticarət fondları necə qruplaşdırılır?

- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- əsas və dövriyyə fondları
- topdansaş və pərakəndəsaş mal dövriyyəsi
- işçilərin sayı və əmək haqqı fondu
- gəlir və rentabellik

472 Ticarətin əsas fondlarının tərkibinə hansı əmək vasitələri daxildir?

- pul vəsaiti, sair aktivlər
- binalar, avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri
- xammal ehtiyatları
- yarımfabrikatlar ehtiyatları
- tamamlanmamış istehsal

473 Ticarətin dövriyyə fondlarının tərkibinə nə daxildir?

- texnoloji qurğular və istehsal avadanlıqları
- mal ehtiyatları, pul vəsaiti, sair aktivlər
- binalar, qurğular
- daimi, ölçü-çəki, kassa avadanlıqları
- nəqliyyat vasitələri

474 Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- dövriyyə sürəti əmsali, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsali, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi

475 Ticarətdə fondlar nədir?

- mənfəətdən ayırmalardır
- malların istehlakçılara çatdırılmasında istifadə olunan əmək vasitələrinin məcmuudur
- əmək məsrəflərinin məcmuudur
- istehsal və qeyri-istehsal vasitələrinin məcmuudur
- ticarət vasitələrinin məcmuudur

476 Ticarətdə istifadə olunan fondlar hansılardır?

- sığorta fondu
- əsas və dövriyyə fondları
- əmək haqqı fondları
- ehtiyat fondu
- risk fondu

477 Əsas fondlar ilə əsas kapital arasında fərq nədir?

- bu fərq amortizasiya ayırmalarındadır
- bu fərq kəmiyyət və dəyər göstəricilərindədir
- bu fərq nisbi və keyfiyyət göstəricilərindədir
- bu fərq artım və azalma sürətindədir
- bu fərq əsaslı vəsait qoyuluşundadır

478 Təyinatına görə əsas fondlar nece yere ayrılır?

- ehtiyat fondu
- istehsal və qeyri-istehsal əsas fondları
- yığım və ehtiyat fondu
- risk və sığorta fondu
- dividendlər fondu

479 İstehsal əsas fondlarına nələr daxildir?

- əmək alətləri
- binalar
- nəqliyyat vasitələri
- texniki vasitələr
- dövriyyə fondları

480 Qeyri-istehsal fondlarına nələr daxildir?

- gurgular
- mədəni-məişət və tədris müəssisələri binaları, avadanlığı və yaşayış binaları
- dövrüyyə vəsaitləri
- texniki vasitələr
- əmək alətləri

481 Ticarətdə əsas kapital kimə məxsusdur?

- firmalara
- dövlət, kooperativ və xüsusi mülkiyyətə
- sahibkarlara
- xüsusi təşkilatlara
- transmilli korporasiyalara

482 Əsas kapitalın təkrar istehsalı və yerləşdirilməsi necə xarakter daşıyır?

- özünəməxsus
- planlı
- qarışıq
- xüsusi
- sahibkarlıq

483 Ticarətin əsas fondları hara daxildir?

- əmək haqqı fondunun tərkibinə
- maddi-texniki bazanın tərkib hissəsinə
- dövrüyyə fondlarının tərkibinə
- məsuldar qüvvələrin tərkibinə
- qeyri-istehsal fondlarının tərkibinə

484 Ticarətin maddi-texniki bazası nədir?

- əmək alətlərinin məcmuudur
- ticarət prosesində iştirak edən əmək vasitələri və predmetlərinin məcmuudur
- əsas fondların məcmuudur
- dövrüyyə fondlarının məcmuudur
- əsaslı kapital qoyuluşudur

485 Əsas fondlar hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- sayına və dəyərinə
- cinsi və dəyər
- nisbi və natural
- metr və km-lə
- ton və ton km

486 Əsas fondların dəyəri hansı göstəricilərlə ifadə olunur?

- rüblər üzrə dəyəri
- ilkin, bərpa və qalıq dəyərləri
- ilin əvvəlinə dəyəri
- ilin sonuna dəyəri
- il ərzində dəyəri

487 Əsas fondların ilkin dəyəri nədir?

- amortizasiya ayırmaları
- əsas fondların satın alınmasına, quraşdırılmasına və istifadəsinə sərf olunan məsrəflərin həcmi
- fondların məcmuu
- fondların dəyər həcmi
- cari təmir məsrəfləri

488 Əsas fondların bərpa dəyəri nədir?

- Alətlərə sərf olunan vəsait
- mövcud qiymətlərlə əsas fondların təkrar istehsalına sərf olunan pul vəsaitinin məbləği
- əsas fondların alınmasına sərf olunan vəsait
- texniki vasitələrin alınmasına sərf olunan vəsait
- avadanlıqlara sərf olunan vəsait

489 Əsas fondların qalıq dəyəri nədir?

- yeni alınan avadanlıqların dəyəri
- əsas fondların ilkin dəyəri ilə bərpa dəyəri arasındakı fərkdir
- ilin axırına olan dəyəridir
- ilin axırına qiymətləndirmə
- amortizasiya ayırmalarının həcmi

490 Qeyd edilənlərin hansı maşın və avadanlığın icarə forması deyil ?

- lizinq
- faktoring
- rentinq
- çarter
- xayrinq

491 Əsas fondlarda neçə cür köhnəlmə prosesi baş verir?

- 5.0
- 2.0
- 4.0
- 1.0
- 6.0

492 Əsas fondlarda köhnəlmə prosesiləri hansılardır?

- əsas və əlavə köhnəlmə
- əsaslı köhnəlmə
- əlavə köhnəlmə
- yenidən qiymətləndirmə
- fiziki və mənəvi köhnəlmə

493 Əsas fondların fiziki köhnəlməsi nədir?

- qiymətin aşağı düşməsidir
- təbii qüvvələrin təsiri altında onların texniki-istismar xassələrinin itirilməsidir
- dəyərini itirməsidir
- yararsız vəziyyətə düşməsidir
- qiymətin ucuzlaşmasıdır

494 Əsas fondların mənəvi köhnəlməsi nədir?

- cari təmir məsrəfləridir
- daha məhsuldar əsas fondların yaradılması nəticəsində onların dəyərinin azalan hissəsidir
- əsas fondların dəyərinin azalan hissəsidir
- əsas fondların dəyərinin köhnələn hissəsidir
- yeni əsas fondların alınmasıdır

495 Amortizasiya ayırmaları nədir?

- əsas fondların alınmasına sərf olunan pul vəsaitidir
- əsas fondların dəyərinin köhnələn hissəsinin pul ilə ifadəsidir
- ilkin dəyəridir
- bərpa dəyəridir
- qalıq dəyəridir

496 Əsas fondların amortizasiya ayırmaları necə hesablanılır?

- səviyyəsi üzrə
- fondların növləri üzrə dəyərində görə faizlə
- dəyərin pul ifadəsilə
- natural göstəricilərlə
- nisbi göstəricilərlə

497 Əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- ehtiyat fondu hesabına
- əsas fondların geniş təkrar istehsalı əsaslı vəsait qoyuluşu vasitəsilə həyata keçirilir
- mənfəət hesabına
- xüsusi kapital hesabına
- cəlb edilmiş vəsait hesabına

498 Əsas fondların sadə təkrar istehsalı necə həyata keçirilir?

- bütün cavablar doğrudur
- cari təmirəmə vasitəsilə
- vəsait qoyma yolu ilə
- yeni sərf olunan vəsait
- amortizasiya ayırmaları hesabına

499 Universamın ticarət sahəsi 1200 m²-dir. Ticarət avadanlıqlarının (stasionar, qeyri-stasionar, mexaniki, konteynerlər və s. tutduğu tutduğu sahə 408 m² –dir. Universam üçün quraşdırma əmsalını hesablayın

- 1.0
- 0,34
- 0,42
- 0,71
- 0,8

500 Aprelin 1-də ticarət firmasının bina və qurğularının ümumi dəyəri 4800 min. manat, illik amortizasiya norması 4,3 %-dir. Mart ayı üçün bina və qurğular üzrə amortizasiya ayırmaları nə qədər olacaqdır?

- 21,2 min. manat
- 17,9 min.manat
- 18,5 min.manat

- 15,3 min. manat
- 17,8 min. manat

501 Ticarət firmasının mal dövriyyəsi 660 min. manatdır. Əsas fondların orta illik dəyəri 990 min. manatdır. Firmanın fond verimi üzrə effektivlik əmsalı nə qədərdir?

- 0,8
- 0,66
- 0,78
- 1,3
- 4,2

502 Ticarət firması istifadə üçün ilkin qiyməti 7500 manat olan avadanlıq əldə etmişdir. Bu avadanlığın faydalı istifadə müddəti 5 ildir. İllik amortizasiya norması və ayırmalarını hesablayın

- 4,3% , 322.5 man
- 20% , 1500man
- 15% , 1125 man
- 10% , 750 man
- 5% , 375 man

503 Mağazalar yerləşən binaların təsnifat əlamətləri hansılardır?

- oda davamlılığı və kapitallığı
- binaların tipi, planlaşdırma qurğularının xüsusiyyəti, divarların və quraşdırılmış elementlərin materialı
- kapital və yüngülləşdirilmiş, quraşdırılmış
- birmərtəbəli və çoxmərtəbəli
- həcm-planlaşdırma qərarlarının xüsusiyyəti

504 Mağaza tikililərinin tərkibi, ölçüləri və miqdarı nədən asılıdır?

- satışın mütərəqqi metodlarının tətbiqindən
- mağazanın tipindən və onun ümumi sahəsindən
- mağazanın istismarında material və əmək xərclərinin istifadəsinin optimallığından
- sanitariya-gigiyena tələblərindən
- texnoloji proseslərin xüsusiyyətlərindən

505 Mağaza binasının əlverişli yerləşməsinin və onların planlaşdırılmasının əhəmiyyəti

- iqtisadi tələblərə uyğunluğu
- memarlıq-tikinti tələblərinə uyğunluğu
- material və əmək xərclərinin (sərfiyyatının) optimallaşdırılması
- malların seçilməsində və alınmasında maksimum rahatlıq
- ticarət-texnologiya avadanlığının tətbiqi

506 Ticarət zalının interyeri hansı tələblərə cavab verməlidir?

- alıcıların yönəldilməsi üçün yaxşı baxımlığı və rahatlığı
- iqtisadi və estetik
- konforta və daha yaxşılara
- mağazanın milli ənənələrin və əmtəə-sahə ixtisaslaşmasının tələblərinə cavab vermək
- alıcıların gəlməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması

507 Əmtəə profilinə görə ticarət-texnoloji avadanlığın növləri hansılardır?

- ada şəkilli şüşə dolablar, ölçmə və daxıl kabinetləri

- universal və ixtisaslaşdırılmış
- qeyri-mexaniki avdanlıq və inventar
- daxıllar, şüşəli dolablar və rəflər
- tipli və yığılan-sökülən avadanlıq

508 Ticarətdə soyuducu avadanlıqlar hansı qruplara bölünürlər?

- daxılı-vitrinlər, açıq daxıllar
- malların saxlanması, göstərilməsi və satışı , nümayişi üçün nəzərdə tutulan
- soyuducu kameralar, dolablar, örtülü daxıllar
- aşağı temperaturlu vitrinlər, dolab-vitrinlər
- nümayiş vitrinləri

509 Əməyin elmi təşkilinin iqtisadi vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi
- bütün cavablar doğrudur
- canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi
- maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi
- ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi

510 Kadrların qiymətləndirmə meyarlarına aid deyil

- təhsil və istehsalat təcrübəsi
- siyasi əqidəsi
- danışıq tərzı
- peşəkarlığı
- zəkası

511 Kadrların seçilməsi zamanı nəyə diqqət yetirilməlidir?

- yaş həddinə
- peşəkarlıq səviyyəsinə
- təhsilinə
- davranışına
- bacarığına

512 Müəssisələrdə personallarla işi aşağıdakı şöbələrdən hansı həyata keçirir?:

- kadrlar şöbəsi;
- personalların idarəedilməsi şöbəsi;
- Həmkarlar təşkilatı
- Texniki təlim şöbəsi;
- təhlükəsizlik şöbəsi;

513 Müəssisə əməkdaşların ilkin secilməsi köməyi ilə həyata keçirir:

- müsahibə aparılması
- testləşdirmə
- anket məlumatlarının təhlili;
- əvvəlki iş yerindən arayış;
- Dİ orqanlarının yoxlanılması;

514 Vahid iş vaxtında müxtəlif qrup və kateqoriya işçilərin əmək haqqısının mütləq ölçüsün ifadə edir;

- faiz
- tarif dərəcələri
- mənfəət
- tarif cədvəli
- tarif əmsalı

515 Pərakəndə ticarətdə əməyin elmi təşkilinin psixoloji və fizioloji vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək.
- bütün cavablar doğrudur
- işçilərin işə olan marağının artırılması,
- işçilər üçün normal iş şəraitinin yaradılması,
- onların səhhətinin və iş rejimini optimallaşdırmaq,

516 Əməyin təşkilinin sosioloji vəzifələri dedikdə nə başa düşülür?

- ticarət şəbəkəsini səmərəli yerləşdirmək, malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək, işçilərin ixtisas səviyyəsini və peşə hazırlığını artırmaq
- alıcıların alışa sərf etdikləri vaxtı minimuma endirmək, onların asudə vaxtının artırılmasına imkan yaratmaq
- işçilərin işə olan marağının artırılması, işçilər üçün normal iş şəraitinin yaradılması, onların səhhətinin və iş rejimini optimallaşdırmaq, malların satış texnologiyasını təkmilləşdirmək.
- işçilərin ixtisas səviyyəsini və peşə hazırlığını artırmaq
- canlı və fiziki əməyə qənaət edilməsi, maddi və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi, ticarət işçilərinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi və ticarət prosesinin intensivləşdirilməsi

517 Ticarət müəssisələri işçiləri yerinə yetirdiyi funksiyalardan asılı olaraq neçə kateqoriyaya ayrılır?

- 9.0
- 4.0
- 7.0
- 6.0
- 8.0

518 Ticarət işçilərinin əməyinin iqtisadiyyatın digər sahələrinin işçilərinin əməyindən fərqləndirən cəhətlər hansılardır?

- ticarətdə əməyin mexanikləşdirilməsinin aşağı olması
- maddi və mənəvi həvəsləndirmənin aşağı olması
- əməyin ikili xarakter daşması
- ticarət işçilərinin əməyinin mürəkkəbliyi
- ticarət işçilərinin əmək haqqının aşağı olması

519 Mağazalarda aparılan əmək bölgüsü hansı formalarda həyata keçirilir?

- mağazaların anbar sahələrinin ölçüsünə görə əmək bölgüsü
- mal-sahə, funksional və ixtisas əmək bölgüsü
- mağazaların yerləşdirilməsinə görə əmək bölgüsü
- mağazalarda mal ehtiyatlarının saxlanması görə əmək bölgüsü
- mağazaların yardımçı otaqlarının sayına görə əmək bölgüsü

520 Mağazaların inzibati-idarə heyətinə hansı işçi kateqoriyaları aid edilir?

- heç biri
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar, menecerlər və s.

- nəzarətçilər, kassirlər, satıcılar
- marketoloqlar, fəhlələr, malları qablaşdırırlar
- ticarət zalının inzibatçıları, mühasiblər

521 Mağazaların ticarət-operativ heyətinə hansı kateqoriya işçilər aiddir?

- sahibkar işçilər, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, ticarət zalının inzibatçıları,
- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, anbardarlar, mercayzandler, məsləhətçilər və s.
- soyuducu qurğularının mexanikləri, kassa aparatları və çəki-ölçü cihazlarının təmir ustaları, çilingərlər
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar, menecerlər və
- sahibkar işçilər və muzzdla işləyən işçilər

522 Mağazanın texniki heyətinə hansı kateqoriya işçilər aid edilir?

- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar
- soyuducu qurğularının mexanikləri, təmir ustaları, çilingərlər
- satıcılar, nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, anbardarlar, ticarət zalının inzibatçıları, məsləhətçilər və s.
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar, menecerlər və
- anbardarlar, ticarət zalının inzibatçıları

523 Mülkiyyətə münasibətinə görə mağaza işçiləri hansı qrupa bölünürlər?

- nəzarətçilər, kassirlər, marketoloqlar, anbardarlar, məsləhətçilər.
- sahibkar işçilər və muzzdla işləyən işçilər
- müdirlər və satıcılar
- texniki işçilər və ticarət-operativ işçilər
- direktor, şöbə müdirləri, iqtisadçılar, menecerlər

524 Mağazalarda görülən işin xarakterinə görə işçilər neçə qrupa bölünürlər?

- direktor və menecerlər
- daimi işçilər və müvəqqəti işçilər
- sahibkar işçilər və muzzdla işləyən işçilər
- müdirlər və satıcılar
- texniki işçilər və ticarət-operativ işçilər

525 Ticarət işçilərinin təsnifatı aşağıdakılardan hansı əlamətə görə aparılır?

- əməyin xarakteri
- milli mənsubiyyət
- kateqoriyalar
- vəzifə
- peşə və ixtisaslaşma

526 Mal-sahə əlamətinə görə əmək bölgüsünü xarakterizə edin

- əməyin səmərəliliyinin artırılması
- bütün cavablar doğrudur
- mağazada şöbə və iş yerlərinin ixtisaslaşdırılması,
- geniş mal çeşidinin yaradılması,
- alıcı tələbinin daha dolğun ödənilməsi,

527 Ticarət işçilərinin ixtisas əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- idarəçilik fəaliyyəti və ayrı-ayrı vəzifə havalə edilmiş mağaza və şöbə müdirləri, onların müavinləri, kassirlər, qablaşdırıcılar və s. işçilər arasında aparılır

- ticarət işçilərinin peşə hazırlığı, ixtisas səviyyəsi və ümumtəhsil səviyyəsinin vəziyyəti
- mağazada şöbə və iş yerlərinin ixtisaslaşdırılması, geniş mal çeşidinin yaradılması,
- alıcı tələbinin daha dolğun ödənilməsi, satıcıların öz mal qruplarını daha dərinlən öyrənməsi və əməyin səmərəliliyinin artırılması
- əsas işçilər köməkçi işçilərdən ayrılır, mağazalarda yeni işçi heyətinin yaradılması nəzərdə tutulur

528 Mağazalarda tətbiq edilən fərdi-maddi məsuliyyət nə deməkdir?

- satıcılar arasında müqavilə bağlanır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- bütün müəssisə işçiləri arasında müqavilə bağlanır
- iki işçi arasında müqavilə bağlanır

529 Paylı maddi-məsuliyyət nədir?

- iki işçi arasında mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müqavilə bağlanır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- mal-material dəyərlərinin qorunub saxlanması üçün bütün müəssisə kollektivi cavabdehliyi öz öhdəsinə götürür və müqavilə bağlayır
- müdriyyətlə satıcılar mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda aralarında müqavilə bağlanır

530 Kollektiv maddi-məsuliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- iki işçi arasında mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müqavilə bağlanır
- mal-material dəyərlərinin qorunub saxlanması üçün bütün müəssisə kollektivi cavabdehliyi öz öhdəsinə götürür və müqavilə bağlayır
- bir neşə işçi mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə maddi məsuliyyət haqqında müqavilə bağlayır
- ticarət işçiləri ticarət müəssisəsi tərəfindən ona etibar edilən mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda müəssisə rəhbərliyi ilə müqavilə bağlayır
- müdriyyətlə satıcılar mal-material dəyərlərinə tam maddi-məsuliyyət daşdığı haqda aralarında müqavilə bağlanır

531 Əməyin elmi təşkili üzrə mütəxəssis Teylorə görə əmək məhsuldarlığının aşağı olmasının başlıca səbəbi nədir?

- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsidir
- işçilərin stimullaşdırılması sisteminin aşağı olmasıdır
- iş yerlərinin sayının artırılmasıdır
- mağazanın ixtisaslaşdırılmasıdır
- mağazaların iş rejiminin optimallaşdırılmasıdır

532 İş vaxtının fotoqrafiya metodu ilə öyrənilməsində nələrdən istifadə olunur?

- əməyin texniki təchizatının sayından
- saat və müşahidə xəritəsindən
- mal satışına sərf olunan vaxtdan
- malların daxil olması vaxtından
- malların nəqliyyat marşrutunun xəritəsindən

533 İş vaxtının xronometraj metodu ilə öyrənilməsini izah et

- iş günün başladığı və qurtardığı vaxt qeyd edilir
- bu metodla mağazalarda təkrar-təkrar edilən əməliyyatlara, yaxud onun ayrı-ayrı elementlərinə vaxt sərfi öyrənilir.
- bu metodla işçinin vaxt sərfi, əməyin texniki təchizatı, qeyd edilir
- iş vaxtı sərfi qeydə alınır, qeyri-məhsuldar iş vaxtı müəyyən edilir
- saat və müşahidə xəritəsindən istifadə edərək iş vaxtını tədqiq etmək

534 Cari ildə dövriyyənin həcmi 7150 min manat, işçilərin sayı 130 nəfər olmuşdur Plan ilində dövriyyənin 10 %, əmək məhsuldarlığının isə 15 % artırılması nəzərdə tutulmuşdur Plan ilində tələb olunan işçilərin sayını tapın.

- 110 nəfər
- 124 nəfər
- 150 nəfər
- 145 nəfər
- 128 nəfər

535 Ticarətdə məhsuldar əmək hansı əməkdir?

- əmtəəşünasların əməyi
- tədavül dairəsində istehsalın davamı ilə əlaqədar olan əmək
- mal satışı ilə məşğul olan əmək
- kassirlərin əməyi
- satıcıların əməyi

536 Hansı əmək qeyri-məhsuldar əmək adlanır?

- nəzarətçilərin əməyi
- qablaşdırıcıların əməyi
- malları yenidən emal edənlərin
- çeşidlərə ayıranların
- dəyər formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar sərf olunan əmək

537 Ticarət işçilərinin hazırlanması hansı istiqamətdə aparılır?

- ixtisaslar, ticarətin formaları üzrə
- orta ixtisas təhsili, ali təhsil, ixtisasın artırılması
- orta, peşə ixtisası, kəlləc ixtisası
- peşə ixtisası, kurslar, orta
- xüsusi, orta, kurslar üzrə

538 Əmək planını tərtib etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mənfəəti artırmaq
- zəruri əmək məsrəfləri ilə dövriyyə planının yerinə yetirilməsini təmin etmək
- əhaliyə mədəni xidmət etmək
- xərclərə qənaət etmək
- mal satışını artırmaq

539 Əmək planının təhlilinə nədən başlanılır?

- işçilərin sayından
- əməyin ödənilməsi fondundan
- dövriyyədən
- mənfəətdən
- əmək məhsuldarlığından

540 Əməyin ödənilməsi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- dövriyyənin həcmi
- əməyə görə bölgü prinsipi
- işçilərin sayı
- əmək haqqı fondu
- əmək məhsuldarlığı

541 İşçilərə pul mükafatları necə verilir?

- 13 aylıq əmək haqqı formasında
- əmək haqqına əlavə kimi verilir
- pul formasında verilir
- mal formasında verilir
- ilin sonuna verilir

542 Komissiyon faizləri mükafatı kimlərə verilir?

- xidmətedici işçi heyətinə verilir
- topdansaş heyət üçün, satışın həcminə görə
- əmtəəşünaslara verilir
- rəhbər işçi heyətinə
- operativ işçi heyətinə

543 Hansı hallarda işçilər ixtisaslarına görə mükafatlandırılır?

- alıcılıq qabiliyyətindən
- işçilərin bilik səviyyəsindən və bacarıqlarından asılı olaraq
- mənfəətin əldə olunmasından
- dövriyyənin yerinə yetirilməsindən
- dövriyyənin quruluşundan

544 Mənfəətə görə mükafatlar nə vaxt verilir?

- dövriyyə planını yerinə yetirdikdə
- kvartallar, yarım ildən bir və ya ilin axırında
- hər ay
- ayın axırında
- kvartalın əvvəlində

545 Tarif maaşı nədir?

- maddi maraqlandırmadır
- vaxt vahidi ərzində işçilərin əməyinin ölçüsüdür
- mükafatlandırma sistemidir
- əlavə əmək haqqıdır
- mənfəətli işləmədir

546 Neçə dərəcəli tarif cədvəli mövcuddur?

- 18.0
- 17.0
- 16.0
- 15.0
- 19.0

547 Müəssisələrdə əsasən neçə dərəcəli tarif cədvəli tərtib olunur?

- 7, 2-6
- 6, 10-12
- 3, 2-4
- 5, 2-3
- 8, 3-4

548 ƏÖS, tariflər, maaşlar, mükafatlar kim tərəfindən müəyyən edilir?

- yuxarı idarəetmə orqanları tərəfindən
- müəssisənin özü tərəfindən müəyyən edilir
- departament tərəfindən
- şəhər, rayon icra hakimiyyəti tərəfindən
- bələdiyyə idarələri tərəfindən

549 Vaxtamuzd əmək haqqı nədir?

- ixtisasına görə işçiyə ödənilən haqqdır
- işçilərin faktiki işlədiyi vaxtda tarif cədvəli əsasında aldığı aylıq maaş formasıdır
- dövrüyyəyə görə aldığı maaşdır
- götürdüyü işə görə aldığı əmək haqqıdır
- mənfəətə görə aldığı maaşdır

550 Ticarətdə əməyin ödənilməsinin təşkili prinsipləri

- əmək haqqı fondu və işçilərin sayı
- tarif sistemi və əməyin ödənilməsi sistemi
- işçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- dövrüyyə və onun quruluşu

551 Ticarət və kütləvi iaşədə əmək haqqının formaları

- tarif bölgüsü
- vaxtamuzd və işəməz: o cümlədən mükafatlı
- dövrüyyənin həcmi və quruluşuna görə
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinə görə
- mənfəətin həcmi və rentabelliyyə görə

552 Tədavül dairəsində gedən proseslərdən asılı olaraq ticarətdə sərf olunan əməyin növləri hansılardır?

- ağır və yüngül əmək
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar əmək
- sərfəli və sərfəsiz əmək
- sadə və mürəkkəb əmək
- əqli və fiziki əmək

553 Əmək planının göstəriciləri hansılardır?

- malın dövrüyyə sürəti, əmək haqqı fondunun səviyyəsi, ticarət sahəsi, kadrların ixtisasının artırılması
- əmək məhsuldarlığı, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, kadrların hazırlanması və ixtisasının artırılması
- mal dövrüyyəsinin həşmi, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, mənfəət
- işçilərin sayı, əmək haqqı fondunun səviyyəsi, mənfəətin səviyyəsi, ticarət sahəsi

- dövriyyənin həcmi, quruluşu, ehtiyatların gün üzrə norması və işçilərin sayı

554 Mağazanın işçilərinin əmək bölgülərinin tətbiqi nə üçün lazımdır?

- əmək və maliyyə vəsaitlərinin qənaəti
- ticarət-texnoloji prosesin və funksional əməliyyatların icrası üçün işçilərin effektiv yerləşdirilməsi
- ticarətdə texnoloji əməliyyatları yerinə yetirən işçilərin ağır əməyinin azaldılması
- ticarət personalının işlərinin keyfiyyət və həcmnin müəyyən edilməsi
- xidmət sürətinin artırılması

555 Tədavül xərclərinin mahiyyətini izah et.

- işçilərin sərf etdikləri əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinə görə onara çəkilən pul vəsaitinin həcmidir
- malların istehsaldan istehlakçıya çatdırılması ilə əlaqədar sərf olunan əmək məsrəflərinin pul ilə ifadəsidir
- malların istehsalı ilə əlaqədar sərf olunan əmək məsrəflərinin pul ilə ifadəsidir
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sərf olunan məsrəflərin həcmidir
- istehlakçıların malın alışına sərf etdikləri pul vəsaitinin ümumi həcmidir

556 Ticarətdə tədavül xərcləri mahiyyətinə görə necə qruplaşdırılır?

- əmək məhsuldarlığı və əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar xərclər
- istehsalın davamı və dəyərlərin formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar xərclər
- dövriyyənin həcmi və quruluşu ilə əlaqədar xərclər
- ümumi gəlir və mənfəətlə əlaqədar xərclər
- işçilərin sayı və əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər

557 İqtisadi əlamətinə görə tədavül xərclərinin təsnifləşdirilməsi

- əsas fondların amortizasiyası, taraların köhnəlməsi, yanacaq, elektrik enerjisi məsrəfləri
- əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri, özünün istehlak məsrəfləri, itgilər
- dövriyyənin həcmi, quruluşu, artım və azalma sürəti, mal ehtiyatları ilə əlaqədar xərclər
- işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, əmək haqqı fondunun səviyyəsi
- istehsal məsrəfləri, nəqliyyat məsrəfləri, ümumi gəlir, əsas kapital

558 Ticarətin tədavül xərclərinin nomenklaturasına daxil olan məsrəflərin sayı

- 22.0
- 13.0
- 20.0
- 28.0
- 30.0

559 Tədavül xərclərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətinin faizlə ifadəsidir
- ayrı-ayrı xərc maddələri məbləğinin ümumi xərclərdəki xüsusi çəkisidir
- xərc maddələri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir
- xərc maddələrinin qruplar üzrə təsnifatı
- ayrı-ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir

560 Mənsubiyyətindən (aid olunmasından) asılı olaraq tədavül xərclərinin qruplaşdırılması

- amortizasiya ayırmaları və cari təmir xərcləri
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər
- əsas və əlavə əmək haqqı xərcləri
- xalis və əlavə xərclər

- müstəqim və reklam xərcləri

561 Əlavə tədavül xərclərinə hansı xərclər daxildir?

- uçotun aparılması, dəyərlərin formasının dəyişilməsi və s.
 istehsalın davamı ilə əlaqədar nəqliyyat xərcləri, malların saxlanması, qablaşdırılması və s.
 pulun uçotunun aparılması, mal satışı, qablaşdırılması və s.
 pulun uçotunun aparılması, alqı-satqı prosesinin həyata keçirilməsi və s.
 pul tədavülü, malların satışı və s.

562 Xalis tədavül xərcləri hansı xərclərdir?

- əməyin ödənilməsi, sığorta və s.
 dəyərlərin formasının dəyişilməsilə əlaqədar malların satışı, pul tədavülü, uçotun aparılması və s.
 malların daşınması, saxlanması, qablaşdırılması və s.
 nəqliyyat, saxlanma, çeşidlərə ayırma və s.
 nəqliyyat, çeşidlərə ayırma və s.

563 Mal dövriyyəindən asılı olaraq xərclər necə təsnifləşdirilir?

- əsas və əlavə
 məbləği və səviyyəsi
 artım və azalma sürəti
 sərfəli və qeyri-sərfəli xərclər
 şərti-sabit, şərti dəyişkən

564 Ticarət reklamı üzrə məsrəflər nəyə əsasən hesablanır?

- mal satışının həcminə uyğun olaraq
 reklam tədbirləri planına uyğun olaraq
 müəssisənin xərclərinə uyğun olaraq
 mal dövriyyə planına uyğun olaraq
 alıcılıq tələbinə uyğun olaraq

565 Reklam üzrə xərclərə aid deyil:

- işıqlı reklam xərcləri
 məhsulların daşınması xərcləri
 eskizlərin hazırlanması xərcləri
 orijinal qablaşdırma xərcləri
 vitrinlərin tərtibatı xərcləri

566 Ticarətin tədavül xərclərinə hansı sahələr aid edilmir?

- malların daşınması, saxlanması, satışı
 tədavül xərcləri göstəricilərinin təhlili
 ticarət işçilərinin əmək haqqı
 kommunal təsərrüfatı xidmətlərinin ödənilməsi
 maddi istehlak (əsas vəsaitin amortizasiyası)

567 Kadrların hazırlığı üzrə ayırmalar hansı fond hesabına ödənilir?

- əsas fondlar hesabına
 xüsusi fond hesabına ödənilir və planlaşdırılır
 sosial fondlara ayırmalar hesabına
 alıcılıq fondu hesabına

- əməyin ödənilməsi fondu hesabına

568 Mal dövriyyəsinin həcmindən bilavasitə asılı olan xərclər necə adlanır?

- şərti-sabit xərclər
 şərti-dəyişkən xərclər
 sərfəli xərclər
 qeyri-sərfəli xərclər
 sabit xərclər

569 Cari təmir xərcləri nə əsasında planlaşdırılır?

- əsas fondlara müvafiq olaraq təyin edilir
 əhalinin alıcılıq fonduna müvafiq hesablanır
 əmək planı əsasında
 smetalar əsasında
 mal dövriyyəsinə müvafiq olaraq təyin edilir

570 Tədavül xərclərinin səviyyəsi mal dövriyyəsinin hansı formasında daha yüksəkdir?

- pərakəndə ticarət
 kütləvi iaşə
 topdan ticarət
 hər üçündə
 heç birində

571 Kütləvi iaşədə istehsal və tədavül xərcləri əlamətlərinə görə necə təsnifləşdirilir?

- cari təmir, reklam xərcləri
 iqtisadi məzmununa, yerinə yetirdiyi funksiyalarından, özünün istehsal etdiyi məhsul buraxılışının həcmindən asılı olan xərclər
 əmək haqqı, nəqliyyat, cari təmir xərcləri
 amortizasiya ayırmaları, cari təmir xərcləri
 reklam üzrə xərclər, kredit faizləri

572 Qeyri-ərzaq malları firmasında tədavül xərclərinin səviyyəsi 4,86%, o cümlədən, mal dövriyyəsinə asılı olmayan xərclər 0,52%-dir. Qiymət indeksi 0,978-dir. Qiymətlərin dəyişməsi hesabına tədavül xərclərinin mal dövriyyəsinə asılı olan səviyyəsi neçə % təşkil edəcəkdir?

- 4,9%
 4,24%
 4,26%
 4,28%
 6,3%

573 II ərzində 3400 ton və ya 5600 mln. manatlıq həcmində ətin daşınması planlaşdırılır. 1 ton daşıma üçün tarif 2900 manatdır. Bu halda yükdaşıma xərcləri nə qədər olacaqdır?

- 890 mln. manat
 986 mln. manat
 825 mln. manat
 916 mln. manat
 858 mln. manat

574 Müəssisədə tədavül xərclərinin qənaət edilməsində hansı tədbirlər daha çox effekt verə bilər?

- müəssisənin kadr heyətinin təkmilləşdirilməsi
- bütün cavablar doğrudur
- müəssisənin idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə ticarət-texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
- müəssisənin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi

575 Ticarətdə tədavül xərcləri planlaşdırılarkən əsasən hansı göstəricilər nəzərə alınmalıdır?

- Mal dövriyyəsinin vəziyyəti
- Cari dövrdə tədavül xərclərinin təhlili
- Texniki-iqtisadi göstəricilərin inkişafı
- Alıcılıq tələbinin öyrənilməsi
- Bazarın rəqabət mühitinin quruluşu

576 Tədavül xərclərinin səviyyəsi mal dövriyyəsinin hansı formasında daha azdır?

- pərakəndə ticarət
- topdan ticarət
- hər üçündə
- heç birində
- kütləvi iaşə

577 Ticarət müəssisəsində cari ildə mal dövriyyəsinin həcmi 3500 min man, tədavül xərcləri isə 652.0 min man məbləğində olmuşdur. Xərçutumu səviyyəsini hesablayın

- 2848.0
- 0,18
- 18.6
- 5,37
- 536.8

578 Malların istehsaldan son istehlakçılara çatdırılmasıyla bağlı canlı və əşyalaşmış əmək məsrəflərinin pulla ifadəsi nə cür adlanır?

- ümumi gəlir
- tədavül xərcləri
- mal dövriyyəsi
- tədavül sferası
- mənfəət

579 Əlavə tədavül xərclərinə aiddir:

- malların çeşidlənməsi, qablaşdırılması
- bütün cavablar doğrudur
- nəqliyyat xərcləri;
- malların ehtiyat formasında saxlanması ,
- malların yenidən işlənilməsi,

580 Mal dövriyyəsi xərclərinin asılılığının mütənasib xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- mal dövriyyəsi həcmninin tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir

581 Xərclərin mal dövriyyəsindən asılılığının deqressiv xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- mal dövriyyəsi həcmünün tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir

582 Xərclərin mal dövriyyəsindən asılılığının progressiv xarakter daşması deyərkən nə başa düşülür?:

- də tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi xarakterizə edilir
- mal dövriyyəsi həcmünün tədavül xərclərinin hər vahidinə düşən məbləğini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin məbləği mal dövriyyəsi məbləğinin daha sürətli olduğuna şəhadətlik edir
- ayrı-ayrı məsrəflərin artım sürətindən aşağı olduğunu göstərir
- ayrı-ayrı dəyişən xərclərin məbləği mal dövriyyəsinin artması yaxud azalması ilə bərabər dəyişməsinə bildirir

583 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin azalmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir?

- mal ehtiyatlarının azalması, qeyri məhsuldar xərclərin və itkilərin ləğvi
- işçilərin yüksək əmək haqqı
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- əməyin məhsuldarlığının artırılması
- malların satışı və saxlanılmasında mütərəqqi üsullardan istifadə olunması

584 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir?

- nəqlin qeyri-səmərəli hazırlanması
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- mal dövriyyəsi üzrə planın yerinə yetirilməməsi
- mal ehtiyatlarının artırılması
- yükləmə-boşaltma işlərinin qeyri – səmərəli hazırlanması

585 Tədavül xərclərinin planlaşdırılması metodları hansılardır?

- texniki - statistik, iqtisadi
- texniki - iqtisadi, iqtisadi - statistik
- analitik- statistik, texniki – ekspert
- analitik-sorğu, ekspert-iqtisadi
- analitik –texniki, iqtisadi – texniki

586 Ümumi xərclər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- ticarət və kommərsiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

587 Şərti-dəyişən xərclər:

- ticarət və kommərsiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir

- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

588 Şərti-sabit xərclər:

- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olmayan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

589 Tədavül xərclərinin ümumi həcmində ən çox xüsusi çəkiyə malik xərclər hansılardır?

- tara üzrə itkilər, əməyin mühafizəsi üzrə xərclər
- nəqliyyat xərcləri, binaların saxlanması və icarə haqqarı
- əmək haqqının ödənilməsi xərcləri, cari təmir xərcləri
- istehsal ehtiyacların, yanacaq, qaz və elektrik enerjisi xərcləri
- ticarət reklamı xərcləri, bank kreditlərinin istifadəsinə faizlər

590 Tədavül xərclərinin səviyyəsi:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərin göstəricisidir
- ticarət müəssisələri fəaliyyətinin keyfiyyət göstəricisidir
- malların satışı üzrə istehsal həcmi ifadə edir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərcləri göstərir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə xərclərdir

591 Əgər tədavül xərcləri aşağıdırsa:

- nəqliyyat xərcləri aşağıdır
- əldə olunan mənfəət yüksəkdir
- əldə olunan mənfəət də aşağıdır
- istehsal xərcləri də aşağıdır
- istehsal xərcləri yüksəkdir

592 Əlavə məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davamı və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

593 Xalis məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davamı və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

594 Ticarətdə ümumi gəlir təyinatına görə nəyi özündə əks etdirir?

- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini

- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətini
- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini

595 Ticarətdə ümumi gəlirin əmələ gəlmə mənbələri hansılardır?

- ayrı-ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir
- mal satışından alınan gəlir
- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətində
- müəssisə krediti və istehsal krediti
- əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri

596 Müəssisənin ümumi gəliri nəyi təmin edir?

- Əsas və dövriyyə fondlarını təmin edir
- Özünün bütün məsrəflərini ödəyir, dövlət büdcəsilə hesablaşır və maliyyə möhkəmliyini təmin edir
- Mal dövriyyəsi, mənfəət və rentabelliği təmin edir
- Əsas və əlavə əmək haqqını, nəqliyyat xərclərini təmin edir
- Əsaslı və cari təmiri ödəyir

597 Ümumi gəlirin tərkibi hansı göstəricilərdən ibarətdir?

- əsas və dövriyyə fondları
- tədavül xərcləri və mənfəət
- dövriyyə və ehtiyatlar
- mənfəət və rentabellik
- mənfəət və əsas fondlar

598 Ticarətdə ümumi gəlir necə təhlil edilir?

- tədavül xərclərinə nisbətən
- ümumilikdə müəssisə, ayrılıqda hər bir mal qrupu üzrə
- məbləğ üzrə
- səviyyəsi üzrə
- dövriyyəyə görə

599 Mal dövriyyəsi həcmnin dəyişməsinin ümumi gəlirə göstərdiyi təsir necə hesablanılır?

- mənfəət və rentabelliğin məcmuu kimi
- onun faktiki və plan həcmələri arasındakı fərq ümumi gəlirin səviyyəsinə vurulmuş və yüzə bölünür
- tədavül xərclərinin məbləğinə vurmaq lazımdır
- gəlirin faktiki və plan səviyyələri arasındakı fərq
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmi kimi

600 Ümumi gəlirin inkişafını müəyyən edən göstərici

- mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə olan nisbətidir
- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbətən səviyyəsidir
- ümumi gəlirin malların satınalma qiymətinə nisbətən səviyyəsidir
- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbətən səviyyəsidir
- mənfəətin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir

601 Hansı halda malgöndərən təşkilatlar ticarət müəssisələrinə güzəştlər verirlər

- alınmış malların geri qaytarılmaması üçün
- ərzaq malları satışa hazırlanarkən əmələ gələn çıxışlar və sortların aşağı salınması üçün

- məişət texnikası alan alıcılara quraşdırma xidməti göstərmək üçün
- malgöndərən müəssisənin mallarının satışını təşkil etmək üçün
- malgöndərən təşkilatın mallarını reklam etmək üçün

602 Ümumi gəlirin planlaşdırılmasında ən çox hansı metodlardan istifadə olunur

- ekspert qiymətləndirmə, analoji və müqayisəetmə metodları
- balans , iqtisadi təhlil və müqayisəli təhlil
- iqtisadi-riyazi model, dinamik sıraların ekstropolyasiyası, normativ metodlar;
- texniki iqtisadi hesablamalar, analitik hesablama və iqtisadi-riyazi model
- trend və faktorlu təhlil metodları, balans metodu

603 Ticarətdə ümumi gəlir mahiyyətinə görə nəyi özündə əks etdirir?

- mənfəətin tədavül xərclərinə olan nisbətinə
- tədavül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
- tədavül xərclərinin mənfəətə nisbətini
- mal dövriyyəsi ilə tədavül xərclərinin cəmini
- mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini

604 Balans mənfəətinin yaranması mexanizmi hansı göstəricilər üzərində qurulur?

- mal satışı, mal ehtiyatları və tədavül xərcləri
- ticarət əlavələri, ticarət güzəştləri və ticarət üstəlikləri
- ümumi gəlirin səviyyəsi, tədavül xərcləri və mal ehtiyatları
- mal dövriyyəsi, ümumi gəlir və tədavül xərcləri
- mal dövriyyəsi , əməyin ödənilməsi fondu və gəlir

605 Umumi gəlirin səviyyəsi nə cür hesablanır?

- ümumi gəlirin tədavül xərclərinə nisbəti
- mal dövriyyəsinin ümumi gəlirə nisbəti
- tədavül xərclərinin ümumi gəlirə nisbət
- ümumi gəlirin mənfəətə nisbəti
- ümumi gəlirin mal dövriyyəsinə nisbəti

606 Əgər umumi gəlirin həcmi 7min man, səviyyəsi isə 12.5 təşkil edərsə müəssisənin mal dövriyyəsi həcmi tapın.

- 0,56 min manat
- 56.0 min man
- 87.5 min manat
- 1785 min manat
- 18,5 min manat

607 Ticarətdə mənfəətin yaranma mənbəyi deyidir

- xüsusi və cəlb edilmiş vəsait
- qeyri-ticarət fəaliyyətindən, o cümlədən yardımçı təsərrüfatlarından və s. daxil olan vəsait.
- istifadəetmə əhəmiyyətini itirmiş əmlakın (məsələn, köhnəlmiş avadanlığın və s.) realizə edilməsindən daxil olan vəsait
- malların satışından əldə edilən vəsait
- planlaşdırılmayan gəlirlərin məsrəflərə nisbətən üstünlük təşkil edən hissəsi hesabına yaranan vəsait

608 Ticarətdə mənfəətin bölüşdürülməsi effektivliyi göstəricisi necə adlanır?

- elastiklik əmsalı
- kapitallaşdırma əmsalı
- istehlaklaşdırma əmsalı
- xərcütümü əmsalı
- likvidlik əmsalı

609 Satışdan mənfəətin formalaşmasında iştirak edən göstəricilərə aiddir:

- vergi qoymadan əvvəl mənfəət və xərclər
- satışdan pul gəliri, malın satılma dəyəri
- satılmış məhsulun maya dəyəri, məhsulun keyfiyyəti
- icarə haqqı, fondların dəyəri
- digər təşkilatlarda iştirakdan pay, kapitalın həcmi

610 Müəssisədə rentabelliyyənin yüksəldilməsinə təsir göstərən amillər sırasına aid deyildir

- əməyin təşkilinin artırılması
- tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılması
- işçilərin ixtisas və mədəni səviyyələrinin artırılması
- mal dövriyyəsinin artırılması
- maddi-texniki bazanın təkmilləşdirilməsi və əsas kapitaldan səmərəli istifadə edilməsi

611 Ticarətin potensialının tərkib hissəsinə nələr daxildir

- mal təklifi, ehtiyatı, mal fondları
- maddi, əmək və maliyyə resursları
- mal ehtiyatları, fondları
- tələbat, tələb, istehlak
- tələb, qiymət, istehlak

612 Effəkt nədir?

- Mal dövriyyəsinin artırmaq imkanındır
- müəssisə (firma) fəaliyyətinin nəticəsidir
- mənfəəti əldə etmək imkanındır
- gəlirin artırılması yoludur
- xərclərə qənaətdir

613 Effektivlik nədir?

- bir günlük dövriyyənin artırılması imkanındır
- fəaliyyətdən alınan nəticənin xərclərə olan nisbətidir
- xərclərə qənaətdir
- dövriyyənin artırılması imkandır
- xərclərin məbləğinin dövriyyəyə olan nisbətidir

614 İqtisadi effektivlik necə əldə edilir?

- tələb, təklifi artırmaq, qiyməti aşağı salmaqla
- əmək, maddi və maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etməklə
- mal dövriyyəsinin, mənfəəti artırmaqla
- gəliri artırmaq, xərclərə qənaət etməklə
- mal ehtiyatlarını, maddi resursları artırmaqla

615 Ticarət fəaliyyətindən alınan nəticənin xərclərə olan nisbəti necə adlanır?

- israfçılıq
- effektivlik
- mənfəətlik
- məhsuldarlıq
- qənaətlilik

616 Ticarət müəssisəsinin iqtisadi potensialının modeli necədir

- aktivlərin nominal dəyəri + izafi kapital + əsas kapital
- insan kapitalı + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
- insan kapitalı + bölüşdürülməyən mənfəət + dövriyyə kapitalı
- istehlakçıları maraqları + əsas kapital + dövriyyə kapitalı
- mal dövriyyəsinin həcmi + əsas kapital + dövriyyə kapitalı

617 İnsan kapitalı + əsas kapital + dövriyyə kapitalı hansı göstəricinin modelidir?

- əsas və dövriyyə vəsaitlərindən işçilərin istifadə potensialının
- ticarət müəssisəsinin iqtisadi potensialının
- ticarət müəssisəsinin iqtisadi səmərəliliyinin
- ticarət müəssisəsinin maliyyə resurslarından istifadə effektivliyinin
- istehsal müəssisəsinin insane kapitalından istifadə effektivliyinin

618 Ticarət müəssisəsinin ümumi rentabelliği nə cür hesablanır ?

- mənfəətin tədavül xərclərinə nisbəti kimi
- mənfəətin mal dövriyyəsinə nisbəti kimi
- mənfəətin mal resurslarına nisbəti kimi
- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti kimi
- mənfəətin xüsusi vəsaitə nisbəti kimi

619 Ticarətdə rentabelliğin artırılmasına təsir göstərən amil deyildir?

- ticarət və ictimai iaşə işçilərinin əməyin nəticəsinə marağının artırılması.
- tədavül xərclərinin artırılması
- ticarət əlavələrinin və qiymət üstəliklərinin (ticarət güzəştlərinin) iqtisadi cəhətdən düzgün əsaslandırılması
- mal dövriyyəsinin artırılması
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

620 Müəssisənin xalis mənfəəti hansı hissələrə bölüşdürülür?

- müəssisə ixtiyarında qalan və kapitallaşdırılan
- ticarətin inkişafına və ehtiyat fondlarına yönəldilən
- bölüşdürülmür, hamısı sahibkara qalır
- yığılım və bödüşdürülən
- kapitallaşdırılan və istehlak

621 Ayrı-ayrı növ mal satışından mənfəətə təsir edən amillərə aiddir:

- məhsulun əmək tutumu, əsas fondların dəyəri.
- satılmış malların miqdarı, satış qiyməti və maya dəyəri
- əmək məhsuldarlığı, məhsulun keyfiyyəti, fondtutumu
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı, məhsulun material tutumu;
- məhsulun çeşidi, əmək məhsuldarlığı, məhsulun maya dəyəri;

622 Malların satışından mənfəət məbləğinə birbaşa təsir edən əsas amillərə aid edilir:

- məhsulun orta satış qiymətinin, avadanlıqların intensiv yüklənməsinin, işçilərin sayının dəyişməməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi
- satışın həcmnin, satış qiymətinin, maya dəyərinin dəyişməsi
- əsas fondların aktiv hissəsinin, əmək məhsuldarlığının dəyişməsi
- istehsalın texniki-təşkilatı səviyyəsinin dəyişməsi, məhsulun həcmnin dəyişməsi
- işçilərin sayının dəyişməməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi

623 Rentabilliliyin növünə aid olanı göstər

- mənfəət
- xərclərin rentabilliyi
- gəlirin rentabilliyi
- investisiya
- sığorta

624 Balans mənfəəti təhlil olunan zamanı müqayisə olunan dövrlərin məlumatlarını göstər

- plan ilinin əvvəli və keçən ilin axırına olan göstəricilər
- keçən ilin və hesabat ilinin göstəriciləri
- plan ilinin əvvəlinə və sonuna
- plan ilinin axırına, hesabat ilinin axırına
- keçən ilin və plan ilinin göstəriciləri

625 Müəssisədə mənfəət və amortizasiya ayrımları hesabına hansı pul fondu yaradılır?

- amortizasiya fondu
- yığım fondu
- ehtiyat fondu
- istehlak fondu
- əməkhaqqı fondu

626 Dövriyyə kapitalı nəyə deyilir?

- tez köhnələn və öz dəyərini birbaşa malın üzərinə keçirən vəsaitlərə
- ticarət fəaliyyətində bilavasitə iştirak edən və bu halda özünün dəyər formasını dəyişən fondlara
- ticarət fəaliyyətində bilavasitə iştirak edən və bu halda özünün dəyər formasını dəyişməyən fondlara
- tədavül prosesində dolayısı ilə iştirak edən və dəyərini hissə-hissə mala keçirən fondlara
- cəlb edilmiş maliyyə vəsaitlərinə

627 Ticarətdə dövriyyə vəsaitləri hansı mənbələr hesabına yaranır?

- maliyyə vəsaitləri, əsas vəsaitlər, mal-material vəsaitləri
- xüsusi vəsaitlər, borc vəsaitləri, əlavə cəlb edilmiş vəsaitlər
- ssudalar, kreditlər və mal ehtiyatları
- debitor, kreditorlar, səmayələr
- pul vəsaitləri, mal ehtiyatları, dövlət səmayəsi

628 Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitinin tərkibini göstər

- məqsədli kreditlər
- mal ehtiyatları, pul vəsaiti və sair aktivlər
- debitor borcları
- cari hesablarda olan pul vəsaitləri
- bankların hesablaşma hesablarında olan pul vəsaitləri

629 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- hazır məhsul
- pul vəsaitləri
- mal ehtiyatları
- bitməmiş ehtiyatlar
- gələcək dövrün xərcləri

630 Mal dövriyyəsinin kreditlə təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal riskini sığortalamaq üçün verilən bank kreditidir
- müəyyən olunmuş normativlər əsasında firmanı cari mal ehtiyatları ilə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanı əsas vəsaitlərlə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanın rentabelliğini təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- dövlət büdcəsi ilə əlaqə yaratmaq üçün verilən bank kreditidir

631 Dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliğini səciyyələndirən göstərici:

- dövriyyə vəsaitləri ilə təmin olunma
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürəti
- kapitalın strukturu
- dövriyyə vəsaitlərinin strukturu
- dövriyyə vəsaitlərinin likvidliyi

632 Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürətinin artması nə ilə nəticələnir?

- kreditör borclarının artımı ilə
- mənfəət məbləğinin artımı ilə
- məsrəflərin artımı ilə
- bank kreditlərinin artımı ilə
- debitor borclarının artımı ilə

633 Ticarət müəssisələrinin mal-pul hesablaşmaları hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- alıcılar və malgöndərənlər vasitəsilə
- qısa və uzunmüddətli kreditlər vasitəsilə
- mal mübadiləsi və nəğd pul köçürməsi vasitəsilə
- banklardakı hesablaşma hesabı və cari hesablar vasitəsilə həyata keçirilir
- bütün hesablaşmalar nəğd pul köçürmələri vasitəsilə həyata keçirilir

634 Hesablaşma hesabı nədir?

- Malgöndərənlərlə qarşılıqlı hesablaşma formasıdır
- ticarət müəssisəsinin (firmanın, şirkətin və s.) pullarının saxlanması və nəğdsiz hesablaşmaların həyata keçirilməsi formasıdır
- ticarət müəssisəsi ilə (firma, şirkət və s.) malgöndərənlərlə qarşılıqlı əlaqə formasıdır
- alıcılarla satıcılar arasındakı hesablaşma formasıdır
- müəssisənin kassasında limit üzrə pul vəsaitinin saxlanması formasıdır

635 Təsərrüfat müəssisələri arasında hesablaşmalar əməliyyatların xarakterindən asılı olaraq hansı hesablara ayrılır?

- e) akkreditiv və çeklər vasitəsilə hesablaşmalara
- mal üzrə və qeyri-mallar üzrə hesablaşmalara
- mal dövriyyəsi və mənfəət üzrə hesablaşmalara
- tədavül xərcləri və mənfəət üzrə hesablaşmalara
- nəğd və nəğdsiz hesablaşmalara

636 Nağdsız hesablamaların hansı forması kommersiya krediti formasında çıxış edir?

- akkreditiv
- veksəl
- ödəmə tələbnaməsi
- ödəmə tapşırığı
- çeklər

637 Nağdsız hesablamaların hansı forması maliyyə sanksiyası formasında çıxış edir

- inkasso tapşırığı
- akkreditiv
- hesablama çeki
- ödəmə tələbnaməsi
- inkasso

638 Nağdsız hesablaşmaların əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- ödənişləri tezliklə ödəyən alıcılara qiymətdə edilən güzəştdir
- xammalın, materialların, hazır məhsulların və s alqı-satqısı
- borclunun hesabından alıcının hesabına nəğd olmayan köçürmədir
- ikitərəfin razılığı ilə hesablaşmalarda iştirak etmədən ödəniş əməliyyat
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar

639 Nağdsız hesablaşmaların qeyri əmtəə əməliyyatlarına nə aiddir?

- veksəl təminatı üçün krediti öz öhdəsinə götürən maliyyə təşkilatıdır
- kommunal idarələri, elmi tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələri ilə və s. malları aid edilir
- hərbi komitələrlə, vergi idarələri ilə hesablaşmalar
- alıcının müəyyən vaxt müddətinə qiymətli kağızlarla hesablaşmalar
- ailə büdcəsindən sosial təyinatlı xərclərlə ayırmalar

640 Akkreditiv nədir?

- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- vekselləri yazan və ödəniş müddəti başa çatan vekselləri ödəmələri öz öhdəsinə götürən şəxsdir
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinə onun hesabından banka keçirilməsini təmin edən tapşırıqdı

641 Ödəniş tapşırığı nədir?

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar

642 Hesablaşma çeki nədir?

- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinin onun hesabından vəsaiti elanının hesabına köçürülməsi barədə ona xidmət göstərən banka verdiyi yazılı tapşırıqdır

- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

643 Mal göndərənə alıcı arasında planlı ödənişlər qaydasında hesablaşmalar nə vaxt baş verir?

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının nizama salındığı vaxt
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu, mal göndərişinin işə daimi xarakter daşdığı hallarda həyata keçirilir
- sabit təsərrüfat və hesablaşma münasibətləri mövcud olduğu vaxt
- hesablaşmalar mal alanın anbarında təhvilalma vaxtı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

644 Satılan məhsulların veksəl ödənişi zamanı hansı veksellərdən istifadə olunur?

- açıq və qapalı
- sadə və köçürmə
- sadə və açıq
- müddətli və köçürmə
- faizli və sadə

645 Sadə veksəl nədir?

- müəyyən müddət göstərməklə mütləq təəhhüdü pul ödəməsi sənədi
- bir tərəfin ödəniş vaxtı çatdığı müddətdə digər tərəfə müəyyən pul məbləği ödənilməsi barədə yazılı borc pul öhdəliyidir
- qiymətli kağızların bir növü
- bazar iqtisadiyyatına keçən ölkələrdə özəlləşdirmə çeki
- müəyyən məbləğ göstərməklə mütləq təəhhüdü pul ödəməsi sənədi

646 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- gəmi sahibi tərəfindən dəniz yolu vasitəsi ilə yükün daşınmağa qəbul edilməsini təsdiq edən sənəddir
- gəmi sahibinin yükü daşınmağa qəbul etməsinin təsdiq olunmasıdır
- satıcının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- əmtəələrin dəyəri, keyfiyyət və kəmiyyət xüsusiyyətləri barədə məlumat verən sənədlərdir
- yük daşıyan tərəfindən yükün daşınmaya qəbul edilməsi barədə imzalanan sənəddir

647 Kreditlə ödəmə nədir?

- əmtəənin dəyərinin eyni dəyerdə digər əmtəə ilə ödənilməsidir
- əmtəənin dəyərinin hissə-hissə ödənilməsidir
- hesablaşmanın ixracçı tərəfindən idxalçıya verdiyi kommersiya krediti əsasında həyata keçirilməsidir
- hesablaşmanın dövlət təminatı verilməklə ödənilməsidir
- hesablaşmanın digər firmadan aldığı borc hesabına ödənilməsidir

648 Hesablaşmalar müəssisələr tərəfindən hansı üsullarla aparılır?

- hesablaşmalarda iştirak etməklə
- nəqd və nəqdsız
- hesablaşmalarda iştirak etməməklə
- çeklə, veksellərlə
- akreditivlərlə, ödəniş tapşırıqları ilə

649 Əmtəə əməliyyatlarına hansılar daxildir?

- əmtənin markalanması. Əmtəə nişanının hazırlanması
- əmtəə markasının saxtalaşmasına qarşı tədbirlər
- əmtəələrin çeşidinin artırılması tədbirlərin görülməsi
- xammalın alınması, gətirilməsi, anbara yığılması
- xammalın, materialın hazır məhsulun alqı-satqısı

650 Qeyri əmtəə əməliyyatlarına hansılar daxildir?

- qeyri kommersiya təşkilatlarının istehsal tədbirləri daxildir
- kommunal idarələrin, elmi-tədqiqat təşkilatları, təhsil müəssisələrinin hesablaşmaları daxildir
- əmtəənin mənasının işlənməsi, onun yoxlanması və nümunənin hazırlanması
- əmtəəyə olan tələbin öyrənilməsi, proqnozlaşdırılması
- istehsal müəssisələrin hesablaşmaları daxildir

651 Xarici valyuta ilə hesablaşmalar necə həyata keçirilir?

- banklar birliyinin sərəncamı ilə
- milli bankın xüsusi icazəsi ilə
- beynəlxalq valyuta fondunun qərarı ilə
- nazirlər kabinetinin xüsusi icazəsi ilə
- milli məclisin qərarı ilə

652 Təşkilatın valyuta hesabına xarici valyuta ilə hansı məbləğ mədaxil edilə bilməz?

- alınmış əmtəələrin ödənilməsinə görə digər valyuta hesabından köçürülmüş məbləğ
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasından əldə olunmamış mədləğlər
- hesab sahibi tərəfindən valyuta birjasında və valuta hərəracında əldə olunmuş mədləğlər
- müvəkkil olunmuş bankın, Milli bankın və ya Maliyyə Nazirliyinin icazəsi ilə digər daxil olmalar
- ixrac olunmuş əmtəələrin haqqı kimi müvəkkil olunmuş bank tərəfindən xaricdən köçürülmüş və valyuta ehtiyatına qalan məbləğ

653 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kreditin ən çox yayılmış forması hansılardır?

- müəssisə krediti və istehsal krediti
- bank krediti və ticarət (kommersiya) krediti
- istehsal krediti və ticarət krediti
- əsas və dövrüyyə kreditləri
- iqtisadi və təsərrüfat kreditləri

654 Mal dövrüyyəsinin kreditlə təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal riskini sığortalamaq üçün verilən bank kreditidir
- firmanı cari mal ehtiyatları ilə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanı əsas vəsaitlərlə təmin etmək üçün verilən bank kreditidir
- firmanın rentabelliyını təmin etmək üçün verilən ticarət kreditidir
- dövlət büdcəsi ilə əlaqə yaratmaq üçün verilən ticarət kreditidir

655 Ticarət müəssisələrinin mal-pul hesablaşmaları hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- nəgd pul köçürmələri vasitəsilə həyata keçirilir
- alıcılar və mal göndərənlər vasitəsilə
- qısa və uzun müddətli kreditlər vasitəsilə
- mal mübadiləsi və nəgdü pul köçürmələri vasitəsilə
- banklardakı hesablaşma hesabı və cari hesablar vasitəsilə

656 Firmalar tərəfindən banklara debitor borclarının idarə edilməsi üzrə öz hüququnun verilməsi necə

adlanır?

- lizinq
- faktoring
- ipotek
- veksəl
- zero

657 Xalis dövriyyə kapitalı nə cür hesablanır?:

- xüsusi kapital və borc kapitalı arasında fərq kimi
- müəssisənin cari aktivləri və cari passivləri arasında fərq kimi
- təşkilatın cari passivləri və cari aktivləri arasında fərq kimi
- məcmu aktivlər və dövriyyə aktivlər arasında fərq kimi
- pul vəsaitləri çıxılmaqla dövriyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəliklər arasında fərq kimi

658 Dövriyyə vəsaitlərinə aid edilir:

- hesabat ilinin mənfəəti, hazır məhsul.
- mal ehtiyatları, pul vəsaitləri, qısamüddətli debitor borcları
- əsas vəsaitlər, qurulmamış avadanlıqlar
- uzunmüddətli, təxirə salınmış vergi aktivləri
- qeyri-maddi aktivlər, hesablaşmalarda olan vəsaitlər

659 Təkrar istehsal prosesində yerləşdirilməsinə görə dövriyyə kapitalı hansı fondlara ayrılır?

- əsas və dövriyyə fondlarına
- işçilərin sayının dəyişməsiməhsulun satış qiymətinin, fondveriminin, material sərfinin dəyişməsi
- dövriyyədən kənar aktivlərə
- qeyri-material aktivlərə
- tədavül formalarına və dövriyyədən kənar aktivlərə

660 Ticarət firmasının maliyyə fəaliyyəti ölkənin hansı iqtisadi göstəriciləri ilə əlaqədardır?

- ümumi daxili məhsulun həcmi
- pul tədavülü
- makroiqtisadi göstəricilər
- mal dövriyyəsinin strukturu
- mənfəətin optimallaşdırılması

661 Risk nədir?

- işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi ehtimalıdır
- xərclərin artması ehtimalıdır
- mənfəətin əldə olunmaması ehtimalıdır
- risk- proqnozlaşdırılan hadisələrin baş verməyəcəyi ehtimalıdır
- mal dövriyyəsi həcmnin azalması ehtimalıdır

662 Kapitalın sərf olunması dairəsindən asılı olaraq riskləri təsnifləyir.

- istehsal riski, alış riski və satış riski
- kommertiya riski, ticarət riski, kütləvi iaşə riski
- kommertiya riski, tədarük riski, mal dövriyyəsi üzrə risk
- istehsal riski, satış riski, kütləvi iaşə riski
- kommertiya riski, istehsal riski, maliyyə riski

663 Maliyyə riskinin əmələ gəlməsi nə ilə əlaqədardır?

- xərclərin artması ehtimalı ilə
- istehsalın həcmnin azalması ilə
- dövriyyə planının yerinə yetirilməməsilə
- qiymətlərin səviyyəsinin dəyişməsi ilə
- maliyyə resurslarının itirilməsi ehtimalı ilə

664 Sahibkar özünü riskdən necə qoruya bilər?

- riskdən qaçmaq, əlavə maliyyə ehtiyatlarını aşkar etmək, bank kreditini cəlb etməklə
- əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə etməklə
- zərərsiz və mənfəətli, rentabelli işləməklə
- kadrların düzgün seçilməsi və yerləşdirilməsinin köməkçisi ilə
- tamamilə riskdən qaçmaq, özünü sığortalamaqla riski azaltmaq, qabaqcadan risk haqqında xəbərdarlıq etməklə, müxtəlif mənbələr hesabına sığortalamaqla

665 Sahibkarlıq üçün risk nədir?

- əhalinin pul gəlirləri və alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi ehtimalı
- əsas və dövriyyə kapitalından istifadə effektivliyinin aşağı düşməsi
- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş nəticənin alınmasıdır
- maliyyə itgisinə dözmək ehtimalı, baş verə biləcək təhlükə
- mal dövriyyəsi həcmnin aşağı düşməsi və strukturunun dəyişməsi

666 Qeyd edilənlərdən hansı şəxsi maliyyələşdirmə mənbələrinə aid edilmir?

- amortizasiya
- aktivlərin satışı
- partnyorların vəsaitləri
- səhmlərin satışı
- bank krediti

667 Ən geniş yayılmış risk növləri hansılardır?

- fundamental
- maliyyə
- istehsal
- marketing
- kommersiya

668 Firmanın maliyyə vəziyyətinin təhlili nəyə əsaslanır?

- əhalinin pul gəlirləri və məsrəfləri balansına
- mühasibat və maliyyə hesabatına
- ümumi gəlir və mənfəət üzrə məlumatlara
- operativ uçot materiallarına
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi balansına

669 Maliyyə möhkəmliyinin müəyyənləşdirilməsi müəssisənin hansı sənədinə əsasən aparılır?

- müəssisənin baş kitabına əsasən
- mühasibat balansına əsasən
- vergi hesabatlarına əsasən
- tədavül xərcləri haqqında hesabatına əsasən
- mal dövriyyəsinin hesabatına əsasən

670 Maliyyə planının tərkibinə daxildir:

- vergiqoyma
- gəlirlər və xərclər balansı;
- gözlənilən mənfəətin hesablanması
- mal dövriyyəsinin həcmi
- plan ilində əsas vəsaitlərini amortizasiya həcmi

671 Ticarət maliyyəsinin əsas funksiyalarına aid deyildir

- bölgü
- rəhbərlik
- operativlik
- iqtisadi stimullaşdırma
- nəzarət

672 Müəssisənin cari aktivləri kənar borclardan çoxdursa, bu zaman müəssisə.....

- ödəmə qabiliyyətində deyil
- iflas ərəfəsindədir
- iflas olub
- ödəməqabiliyyətlidir
- kreditləşmə qabiliyyətində deyil

673 Iflas – nə deməkdir...

- idarəetmə funksiyası
- fiziki və ya hüquqi şəxsin ödəmə qabiliyyətində olmaması
- digər funksiyaların realizasiyasını yerinə yetirmək mümkün olmayan idarəetmə funksiyası
- firmanın dəyişikliyə çevik reaksiya qabiliyyəti
- yaxın gələcəkdə yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan hərəkətlər

674 Mənfəət və zərər haqqında hesabatda aşağıdakı göstəricilər əks etdirilmir:

- maliyyə gəlir
- marjinal mənfəət;
- malların satınalma qiyməti ilə dəyəri;
- ümumi mənfəət
- əməliyyat mənfəəti

675 Kommersiya uçotunda ssudadan istifadəyə görə ödəniləsi məbləğ nə zaman hesablanır?

- ildə iki dəfə
- ssuda müddətinin sonunda
- ssudanın ilk başlanğıcından;
- hər ayda;
- hər rübdə;

676 Müəssisənin xüsusi kapitalına aiddir:

- hazır məhsul.
- əlavə və ehtiyat kapitalı
- kassada, hesablaşma və valyuta hesablarında olan pul qalıqları
- debitor borcları
- kreditör borcları

677 Maliyyə nəticələrinin hansı göstəricisi mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks etdirilir:

- bölüşdürülməmiş mənfəət
- ümumi mənfəət
- marjinal mənfəət
- maliyyə fəaliyyətindən xalis pul vəsaiti
- investisiya fəaliyyətindən xalis pul vəsaiti

678 Xüsusi dövriyyə kapitalının (aktivlərinin) manevrlik əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapitalın balansın valyutasına nisbəti kimi
- xüsusi dövriyyə kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- dövriyyə aktivlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- satışın həcmnin xalis cari aktivlərə nisbəti kimi

679 Maliyyə riski əmsalı nə cür hesablanır?

- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin balansın valyutasına nisbəti kimi .
- borc kapitalın xüsusi kapitalına nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi

680 Maliyyə riski hansı halda yaranır?

- maliyyələşdirmə mənbələrinin artım tempi aktivlərin artım tempindən aşağı olduqda
- müəssisədə uzunmüddətli ssuda və borclar üzrə faizlərin ödənilməsi üçün vəsait çatışmadıqda.
- kreditor borcu məbləği debitor borcu məbləğindən çox olduqda
- maliyyə levirici (aləti) səviyyəsi mənfəətlilik səviyyəsindən yüksək olduqda
- xalis mənfəətinin artım tempi maliyyə resurslarının artım tempindən aşağı olduqda

681 Ticarət maliyyəsinin funksiyaları hansılardır?

- qənaət, risk, iqtisadi həvəsləndirmə
- operativlik, bölgü, nəzarət, həvəsləndirmə
- satış, alış, nəzarət, xidmət
- bölgü, nəzarət, xidmət, qənaət
- istehsal, ticarət, təsərrüfatçılıq

682 Əsaslı kapital qoyuluşunun effektivlik göstəricilərini göstər.

- gün və dəfə hesabı ilə dövretmə sürəti
- ümumi effektivlik əmsalı
- mənfəət və rentabellik
- mal dövriyyəsi və mal ehtiyatları
- xərclərə qənaət

683 Supermarketin tikintisi üçün 2850 min manat məbləğində əsaslı vəsait qoyuluşu nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin illik mənfəəti 570 min manatdır. Yeni tikiləcək supermarket üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun effektivlik əmsalı və ödəmə müddətini təyin edin.

- 0,15; 7 il
- 0,2; 5 il
- 0,3; 6 il

- 0,5; 9 il
 0,1; 4 il

684 Beynəlxalq təcrübədə avadanlıqların icarəyə verilməsinin hayriinq, rentinq və lizing növlərindən istifadə olunur. Ardıcıl olaraq bunlar nəyi göstərir?

- orta müddətli, daha qısa müddətli və qısa müddətli icarə
 qısamüddətli, orta müddətli və uzunmüddətli
 orta müddətli, uzunmüddətli və qısamüddətli icarə
 uzunmüddətli, orta müddətli və qısamüddətli icarə
 daha qısamüddətli, qısamüddətli və orta müddətli icarə

685 Əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- maddi-texniki baza və icarə haqqı
 əsaslı kapital qoyuluşu və qismən də amortizasiya ayırmaları
 cari və əsaslı təmir
 tədavül xərcləri və ümumi gəlir
 mal dövriyyəsi və mənfəət

686 Maliyyə balansında dövriyyə vəsaitləri aşağıdakı əlamətlər üzrə qruplaşdırılır

- hesablaşma hesabında olan vəsaitlər, valyuta hesabı, pul vəsaitləri
 mal-material dəyərləri, debitor borcları və pul vəsaitləri
 mal dövriyyəsi, mənfəət, tədavül xərcləri
 kreditor borcları, sərmayələr və borc kapitalı
 bitməmiş istehsal, hazır məhsul, sair ehtiyatlar

687 Likvidlik (satılabilmə) əlamətinə görə dövriyyə vəsaitləri bölünür:

- dövriyyə kapitalı və əsas kapitalı
 çoxlikvidli aktivlər, tez realizə olunan aktivlər, ləng realizə olunan aktivlər
 hesablaşma hesabında olan vəsaitlər, valyuta hesabı, pul vəsaitləri
 uzunmüddətli, orta müddətli və qısamüddətli icarə
 xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin

688 Ticarəti idarəetmə elminin məqsədi nədir

- İdarəetmə strukturunun təkmilləşməsi
 Qərar qəbulunun optimallaşması
 Ticarəti idarəetmə mexanizminin nəzəri metodoloji əsaslarının işlənməsidir
 İdarə olunan heyətin hazırlanması
 İdarəetmə strukturunun optimallaşması

689 İdarəetmənin mahiyyəti nədir?

- İdarəetmə metodları sisteminin işlənməsi
 İdarəetmə effektivliyinin yüksəlməsi
 Menecmentin loqik sxeminin işlənməsi
 İdarəedən sistemin idarə olunan sistemə şüurlu təsir
 İdarəetmə normasının müəyyənləşməsi

690 Qeyri-material aktivlərinə aid deyil:

- mal nişanları
 patent

- ticarət markaları
- taralar
- lisenziyalar

691 Pərakəndə ticarətdə çeşidin formalaşması nədir

- müəyyən bir tələbatın tam ödənilməsi üçün alıcı istəklərinə uyğun əmtəələrin seçilməsi, komplektləşdirilməsidir
- əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür
- əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür
- əhalinin tələbinə uyğun əmtəələrin hazırlanması və bazara təklifdir
- əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür
- tam alıcı kompleksinə aid olan əmtəələrin kompleksləşdirilməsidir
- əmtəələrin qiymətinin, keyfiyyətinin, təyinatının nəzərə alınması ilə komplektləşdirilməsidir

692 Mağaza və anbarlarda çeşidin dolğunluğu nədir?

- ticarət müəssisələrində faktiki mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması başa düşülür
- hazırda mağazanın ticarət çeşididir
- hazırda mağazanın ticarət çeşididir
- sənaye çeşidinin ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilməsidir
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələrdir

693 Tədavül xərci nədir?

- müəssisələrin bütün xərclərinin cəmidir
- kommersiya işinin səmərəliliyinin keyfiyyət göstəricisidir
- istehsal xərcləridir
- istehsal və emal sənayesinin əsas xərcləridir
- istehsal və satış prosesinin maya dəyəridir

694 Ticarət müəssisəsinin fəaliyyətinin son nəticəsi nədir?

- satılmış əmtəənin dəyəridir
- alınmış əmtəənin dəyəridir
- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsidir
- orta əmtəə ehtiyatlarını dəyəridir
- orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün dəyəridir

695 Kütləvi iaşənin mal dövriyyəsinin təhlilindən əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- göstəricilərin dinamikasını və inkişafı meyllərini düzəltməkdən
- bütün cavablar düzdür
- mal dövriyyəsi və özünün istehsal etdiyi məhsulun satışı üzrə plan tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi səviyyəsini müəyyən etməkdən
- mal dövriyyəsinin ayrı-ayrı göstəricilərinə təsir edən amillərin səbəblərini öyrənməkdən
- qabaqcıl təcrübəni öyrənməkdən və mal dövriyyəsinin və məhsul buraxılışının artırılması ehtiyatlarını aşkar etməkdən

696 Kütləvi iaşə müəssisəsinin xammal və ərzaq malları ilə təchizatı planı hansı formada işlənilir?

hazırlanır?

- dəyər formasında
- matrisa formasında
- hesabat formasında
- balans formasında
- mal dövriyyəsi formasında

697 Kütləvi iaşənin mal dövriyyəsinin tərkib hissələri nədən ibarətdir?

- pərakəndə satış mal dövriyyəsi; topdansatış mal dövriyyəsi
- pərakəndə satış mal dövriyyəsi; topdansatış mal dövriyyəsi; ümumi mal dövriyyəsi
- bütün cavablar düzdür
- satınalma mallarının satışı; yarımfabrikatların satışı
- topdansatış mal dövriyyəsi; ümumi mal dövriyyəsi

698 Topdansatış ticarətinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- malın sonrakı satış və ya emal məqsədi ilə bir müəssisə tərəfindən digər müəssisəyə satışdır
- malların təkrar istehsal olunmasıdır
- malların təkrar dövriyyəyə buraxılmasıdır
- malların və məhsulların emal olunmasıdır
- malların və məhsulların əhaliyə birbaşa satışdır

699 Kütləvi iaşənin istehsalat ehtiyatları nədən ibarətdir?

- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları xammal ehtiyatlarından ibarətdir
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları anbarda olan mallardan ibarətdir
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları satın alınan məhsulların ehtiyatları ilə təmsil olunurlar
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları kulinariya məmulatları ilə təmsil olunurlar
- kütləvi iaşədə mal ehtiyatları nahar məhsulları ilə təmsil olunurlar

700 Ticarət və kütləvi iaşənin potensialı nədir?

- Əhaliyə yüksək ticarət xidməti göstərmək vasitəsidir
- Alıcılara mədəni xidmət göstərilməsi şəraitidir
- Əsas və dövriyyə fondlarından effektiv istifadə edilməsidir
- Mal fondlarının artırılması imkanındır
- Əhalinin tələbatını ödəmək üçün satışa daha yüksək keyfiyyətdə və kəmiyyətdə mal çıxarmaq və onu realizə etmək iqtidarı və imkanların məcmuudur

701 Ticarətin və kütləvi iaşənin potensialı hansı iqtisadi göstəricinin tərkib hissəsidir?

- Mal ehtiyatlarının
- Mal dövriyyəsinin
- Dövriyyə fondlarının
- Əsas fondların
- İqtisadi potensialın